

ที่ระลึกพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน

"เฉลิมราชกุมารี"

อำเภอเมืองนครเจติยภูมิ จังหวัดสุพรรณบุรี

๒๕ กันยายน ๒๕๒๕

ขอเชิญเฝ้าละออธงสุลธิพระบาท
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เนื่องในวโรกาส
เสด็จพระราชดำเนินเยือนองค์พระธาตุนิตยสถาน
ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอตอตนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
วันจันทร์ที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๐

กำหนดการ

เวลา ๘.๕๐ น.

- รถยนต์พระที่นั่งถึงพลับพลาพิธี
- รัชมงคลวิภาการกระทรวงศึกษาธิการ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน รองผู้ว่าราชการจังหวัด และข้าราชการเจ้าอาวาสเสด็จฯ
- อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนทุกสถาบัน ถวายหนังสือทิวะสิก
- รัชมงคลวิภาการกระทรวงศึกษาธิการวางบังคมทูลรายงาน
- เลขาธิการไปยังแท่นทางรถปุมไฟฟ้าเปิดพระคลุมป้ายห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอตอตนเจดีย์
- ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีวางบังคมทูลผู้มีอุปการคุณเจ้าอาวาสวัดเขาตาเมี่ยมทิวะสิก
- เสด็จฯ ทวงปลุกต้นไม้
- เสด็จขึ้นสู่ภายในอาคารทอศพระเนตรการจักทอสมุดและนิทรรศการ
- เสด็จฯ ประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังพลับพลาลูกเสือชาวบ้าน

เวลา ๑๐.๐๐ น.

นายประเสริฐ เป็ลยั้งรังษี
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี
การแต่งกาย : ข้าราชการแต่งกายชุดปกคิษาหรือชุดการกัศอด้ง
ประชาชนทั่วไปแต่งกายสุภาพเรียบร้อย

ที่ระลึก...

พิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

วันจันทร์ที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๐

ร่วมกันทำให้ทั่วโลกอ่านออกเสียงได้
Let's join in making a literate world

ศิริพร

ร้อยดอกไม้

เขียนหนังสือเล่มร้อยดอกไม้
บรรจงพจนาลัยสร้อยบายศรี
ดวงดอกแก้วดอกขวัญสุพรรณบุรี
ล้อมดอกรักภักดีแก้วแผ่นดิน
เขียนวลีมาลาศรัทธาทิพย์
ชะลอลิบเลื่อนสวรรค์วรรณศิลป์
สู่ “ห้องสมุดประชาชน” เพียงฝนริน
ทิพย์กวีนิพนธ์หวานสุปัญญา
ร้อยพระราชจริยวัตรสวัสดิศรี
“เฉลิมราชกุมารี” ร่มเกล้า
ยกรอยบาทขึ้นทักขวัญสุคันธา
รักภาษาเขียนอ่านพิจารณาจำ
อ่านหนังสือเล่มร้อยร้อยพันเล่ม
ผลิดอกเข็มภูมิปัญญาทุกเช้าค่ำ
อ่านแผ่นดินถิ่นฟ้าธรรารวม
ลำนี้นำน้อมถวายชัยมงคล
ขอจงทรงพระเจริญพระชนม์มิ่ง
เป็นขวัญมิ่งภาษาอันไกลศ
เป็นลายธารอ่านเขียนเพียรใจชน
เกิดดอกผลสร้างสรรค์นี้วันคร้เทอญ.

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
ข้าพระพุทธเจ้า
นายศิวกันท์ ปทุมสูติ ร้อยกรองถวาย
ในนามประชาชนชาวจังหวัดสุพรรณบุรี

คือสิ่งนี้ในพระมหากษัตริย์คุณ...

ชาวสุพรรณ...สำนักในพระมหากษัตริย์คุณเป็นต้นพันที่
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงสนับสนุน
พระนิกรฯ สำนักนี้ของประชาชน

คำกราบบังคมทูล

นายชิงชัย มงคลธรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ในโอกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จราชดำเนินทรงเป็นประธานพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายชิงชัย มงคลธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" คณะข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนทุกหมู่เหล่า ต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ได้ฝ่าละอองพระบาททรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี ห้องสมุดแห่งนี้ นับเป็นห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" แห่งที่ ๕๗ ที่ได้ทรงพระมหากรุณาธิคุณเป็นประธานในพิธีเปิด

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอคอนเจดีย์แห่งนี้ เริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยมี นายประชุม พลเดช อดีตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรีได้นำเรื่องนมัสการพระพุทธสุวรรณโมลี เจ้าอาวาสวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่ออาราธนาให้เป็นผู้ดำเนินการสร้าง พระเทพสุวรรณโมลี เห็นว่า วัดคอนเจดีย์ตั้งอยู่ในบริเวณพระบรมราชานุสรณ์คอนเจดีย์ ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมควรเป็นที่ตั้งห้องสมุดฯ "เฉลิมราชกุมารี" จึงมอบหมายให้วัดคอนเจดีย์เป็นผู้ดำเนินการสร้าง เมื่อเห็นชอบดังนี้ นายประชุม พลเดช จึงเชิญ ดร.เกษมา วรวรรณ ณ อุทยานฯ คณะดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมการศึกษาออกโรงเรียนมากำหนดสถานที่ก่อสร้าง ส่วนรูปแบบอาคารซึ่งแตกต่างจากห้องสมุดทั่วไปนั้น เพราะผู้ดำเนินการได้จำลองรูปแบบมาจากพระราชวังจันทร์เกษม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยเดชพระบรมเดชนาภาพสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และพระบารมีได้ฝ่าละอองพระบาท การสร้างห้องสมุดฯ แห่งนี้จึงได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการและประชาชนผู้จงรักภักดีทั่วไป โดยเฉพาะนายชรรค์ชัย บุณปาน แห่งบริษัท มติชน จำกัด ให้การสนับสนุนมากเป็นพิเศษ ผู้สนับสนุนดังกล่าวได้ร่วมบริจาคทรัพย์ เป็นค่าก่อสร้างทั้งสิ้นเป็นเงิน ๑๐ ล้านบาท

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอคอนเจดีย์ จะเป็นแหล่งรวมสรรพความรู้หลากหลายรูปแบบที่สำคัญยิ่ง สำหรับการศึกษาค้นคว้าของชุมชนในระบบ และนอกระบบโรงเรียนซึ่งชาวจังหวัดสุพรรณบุรีและผู้มีจิตศรัทธารวมใจสร้างขึ้นเพื่อสนองพระราชปณิธานของใต้ฝ่าละอองพระบาทที่ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ชุมชนได้มีห้องสมุดฯ เพื่อเป็นแหล่งความรู้และสนองความต้องการทางการศึกษาในชุมชน เสริมสร้างโอกาสความเสมอภาคทางการศึกษาหาความรู้ของสังคมเมืองและสังคมชนบท

ในกรณีนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระราชวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงกดปุ่มไฟฟ้า เปิดแพรคลุมป้ายและขอพระราชทานราชานุญาตให้ นายพิสิฐ เกตุผลสุข รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี กราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการะคุณ จำนวน ๑๑๐ ราย เข้ารับพระราชทานเข็มที่ระลึก หลังจากนั้นขอพระราชทานพระราชวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงปลุกต้นจันทร์กะพ้อ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมนิทรรศการภายในอาคาร และทรงลงนามอภิไชโยในสมุดที่ระลึกเพื่อเป็นสิริสวัสดิ์พัฒนาเมืองต่อไป

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

อนุโมทนาภา

พระเทพสุวรรณโมลี

เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี

มนุษย์ แปลว่า ผู้มีจิตใจสูง มูลเหตุที่ทำให้จิตใจของมนุษย์สูงกว่าสัตว์เดรัจฉาน คือการฝึกฝนพัฒนา หากมนุษย์ไม่ฝึกฝนพัฒนาตัวเอง ก็หาจิตใจสูงเหมือนคำว่า “มนุษย์” ไม่ การฝึกฝนพัฒนาจึงเป็นงานหลักของชีวิตที่มนุษย์ทุกคนต้องปฏิบัติ ขบวนการของการฝึกฝนพัฒนา เราเรียกว่าการศึกษา และการศึกษาก็คือ ขบวนการฝึกฝนพัฒนามนุษย์นั่นเอง ในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เราแบ่งหลักการศึกษาชีวิตออกเป็น 2 อย่าง คือ

1. พระพุทธศาสนา หมายถึง หลักการดำเนินชีวิตของมนุษย์
2. การศึกษาศาสตร์ต่าง ๆ หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของมนุษย์

หลักการและวิธีการดำเนินชีวิต คือ ขบวนการที่มนุษย์ต้องปฏิบัติให้มีครบสมบูรณ์ทั้ง 2 อย่าง จะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ จึงจะสามารถเดินทางไปสู่จุดหมายที่ทำให้มวลมนุษยชาติทั้งปวงอยู่กันอย่างสันติสุขได้ อย่างแท้จริง

พระราชปริยัติสุธี รองเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี เจ้าอาวาสวัดคอนเจดีย์ ได้เป็นประธานดำเนินการสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ขึ้นที่วัดคอนเจดีย์ นับว่าได้เพิ่มแหล่งความรู้ที่รวบรวมทั้งหลักการและวิธีการดำเนินชีวิตไว้อย่างสมบูรณ์แบบ อีกแห่งหนึ่ง จึงหวังว่าคงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ทุก ๆ คนที่เข้าไปค้นคว้า

ขออนุโมทนา พระราชปริยัติสุธี และคณะญาติโยมอีกทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งปวงที่ได้บำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมในครั้งนี้ ขอจงเจริญด้วยพร 4 ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ทุกท่านเทอญ

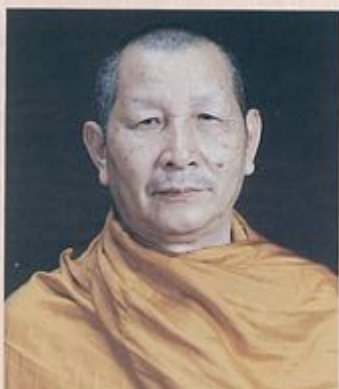
(พระเทพสุวรรณโมลี)

เจ้าอาวาสวัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี

๑ กันยายน ๒๕๔๐

ข้อคิดเห็น

พระราชปริยัติสุธี

รองเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี

คน-สัตว์-ต้นไม้-ต้นไม้-ต้นไม้ เกิดมาแล้วต่างดิ้นรนเพื่อจะไม่ตายหรืออยู่ให้เลยตาย จึงมีกระบวนการเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายกันตามสภาพ สิ่งมีชีวิตอื่นนอกจากคนก็มีกระบวนการเรียนรู้กันตามธรรมชาติเท่าที่จำเป็นแก่การดำรงชีพไม่มีพัฒนาการ จึงสู้คนไม่ได้ ต้องจำยอมให้คนยึดครองโลกนี้เป็นของตัวเอง เรียกว่า "มนุษย์โลก" โลกนี้จึงถูกปกครองโดยคนเรียกว่า "ประชาธิปไตย" หากไม่ตรงตามความหมายทางหลักรัฐศาสตร์ก็ต้องขอยกย

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งศาสตร์ต่างๆ ที่มีบัญญัติกันขึ้นมากมายนั้น "เรียนเท่าไรก็ไม่หายโง่" เข้าทำนอง "ยิ่งเรียนยิ่งโง่ ยิ่งโตยิ่งเชอ" ดังนั้นกระบวนการเรียนรู้ของคนจึงไม่จบสิ้นต้องพัฒนากันไปเรื่อยไป

ห้องสมุด ฯ เป็นพัฒนาการหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้ของคน มีความเป็นสากลเพื่อการเรียนรู้เหนือสถานศึกษาอื่น ๆ ในโลก

วัดดอนเจดีย์ ในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" แห่งนี้ มีความภูมิใจมาก ที่มีส่วนช่วยส่งเสริมการศึกษาของชาติ และปลื้มปิติเป็นที่สุดที่ได้มีส่วนสนองพระราชปณิธานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงมีพระราชประสงค์ "ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออก เขียนได้"

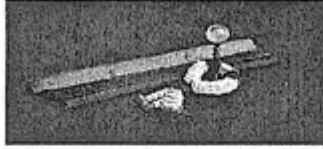
(พระราชปริยัติสุธี)

เจ้าอาวาสวัดดอนเจดีย์

รองเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี

๒ กันยายน ๒๕๔๐

คำนำ

การจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของประชาชนในประเทศที่กำลังพัฒนา เป็นเรื่องยากที่จะสนองความต้องการด้วย 'ระบบการศึกษาพื้นฐานที่รัฐจะพึงมอบให้ตามปกติ' หรือที่เรียกกันว่าการศึกษาในระบบนั่นเอง

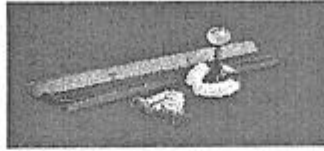
แต่การศึกษาในระบบก็เชื่อว่าสัมฤทธิ์ผลเป็นที่พอใจ เพราะจากการวิจัยพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศส่วนมาก อ่านหนังสือได้ไม่ถึง 200 เล่ม หากผลการวิจัยนั้นเป็นจริง นั่นหมายถึงเรากำลังฝากชะตากรรมของประเทศนี้ไว้กับคนที่อ่านหนังสือได้ไม่ถึงสองร้อยเล่มกระนั้นหรือ

การศึกษาที่รัฐจัดขึ้น ซึ่งเริ่มจากภาคบังคับ ระดับมัธยม และชั้นอุดมศึกษา คือการศึกษาในระบบนั่นเอง ประชาชนส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถจะเดินเข้าสู่ระบบการศึกษานี้ได้เอง ซึ่งยังมีประชาชนอีกจำนวนมากที่สูญเสียโอกาสนี้ไป ในอดีตที่ผ่านมา การจัดการศึกษาของรัฐยังมีช่องว่างอยู่มาก

'การศึกษานอกโรงเรียน' จึงถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างโอกาสให้แก่ผู้สูญเสียโอกาสทางการศึกษาอย่างได้ผล โดยเฉพาะในระยะสองทศวรรษที่ผ่านมา การศึกษานอกโรงเรียนช่วยยกระดับการศึกษา และฐานะทางสังคมให้แก่ผู้ที่ใฝ่รู้ได้พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข

การจัดสร้างห้องสมุดประชาชน 'เฉลิมราชกุมารี' อำเภอคอนเจดีย์ แห่งนี้ คณะผู้สร้างคาดหวังว่า ห้องสมุดแห่งนี้จะเป็นอีกสถาบันหนึ่งเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้แสวงหาและเติมเต็มในโลกของการศึกษา เอกบุรุษที่สำคัญของโลกท่านหนึ่ง ได้เคยใช้ห้องสมุดประชาชนเป็นเครื่องบ่มเพาะภูมิปัญญา ท่านไม่เคยได้รับการศึกษาภาคปฏิบัติในชั้นเรียน ความเพียรพยายาม ด้วยอาศัยอุปกรณ์เพียงร่มและรองเท้าฟางเดินทางวันละ ๑๐ กิโลเมตร เพื่อไปอ่านหนังสือในห้องสมุด

ด้วยพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจังหวัดสุพรรณบุรี ถวายความจงรักภักดี และสำนึกในน้ำพระราชหฤทัยที่จะทรงมุ่งมั่นส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาสำหรับประชาชนของพระองค์ จึงได้ร่วมแรงร่วมใจกันจัดสร้างห้องสมุดประชาชน 'เฉลิมราชกุมารี' แห่งนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ ด้วยความร่วมมือและการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ แสดงถึงการรวมพลังครั้งสำคัญเพื่อให้เกิดห้องสมุดประชาชน 'เฉลิมราชกุมารี' อำเภอคอนเจดีย์ ที่สง่างามและน่าภาคภูมิใจ ขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สารบัญ

หน้า

ร้อยดอกไม้	ก
สำนักในมหากษัตริย์คุณ	ข
คำกราบบังคมทูล	ก-ง
อนุโมทนาถา พระเทพสุวรรณโมลี	จ
ข้อคิดเห็น พระราชปริยัติสุธี	ฉ
พระราชประวัติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	10
ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี" มิติในการจัดห้องสมุดประชาชน	16
วิวัฒนาการของห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย	17
จากบางคนที่.....ถึงคอนเจดีย์	20
ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี" อำเภอคอนเจดีย์	22
สุพรรณบุรี - กรุงศรีอยุธยา	24
สุพรรณบุรีวันนี้	29
เที่ยวสุพรรณบุรี	31
คอนเจดีย์	35
เส้นทางพุทธศาสนากับแหล่งปราชญ์เมืองสุพรรณ	38
ช้างป่าคัน	50
จากสุพรรณ.....ถึงสุพรรณ	52
ศิลปินเพลงเมืองสุพรรณบุรี	61
ลูกทุ่งกับเพลงไทย พระราชนิพนธ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	62
ประวัติชีวิตศิลปินลูกทุ่ง	67
รายนามท่านผู้มีอุปการะคุณ	79

57

พระราชประวัติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประสูติ เมื่อวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2498 ตรงกับปีมะแม ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต โดยศาสตราจารย์นายแพทย์หม่อมหลวงเกษร สนิทวงศ์ ถวายการประสูติทรงได้พระนามอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2498 โดยสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ประทานพระนามว่า "สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์" ทรงมีพระนามที่ข้าราชการบริพารเรียกกันทั่วไปว่า "ทูลกระหม่อมน้อย" ทรงเริ่มรับการศึกษาระดับอนุบาลเมื่อพระชันษา 3 ปีเศษ ที่โรงเรียนจิตรลดา ในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2502 มีพระสหายร่วมชั้น 20 คน ซึ่งมาจากบุตรหลานของพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการและมหาตมเล็ก

ผลการเรียนในระดับประถมศึกษาของพระองค์อยู่ในระดับยอดเยี่ยม ทรงสอบได้ที่หนึ่ง และได้รับพระราชทานรางวัลเรียนดีจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 31 ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2511 พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถในการเรียนแทบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านภาษา ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ วิชาไทย ดนตรีไทย และวาดเขียน พระองค์โปรดหนังสือมาแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงปรีชาสามารถในทางร้อยแก้วและร้อยกรองเป็นอย่างยิ่ง ทรงเริ่มพระราชนิพนธ์ต่างๆ ตั้งแต่พระชันษา 12 ปี เป็นต้นมา บทพระราชนิพนธ์เหล่านี้ได้รับการตีพิมพ์ในหนังสือหลายเล่ม เช่นเรื่อง "อยุธยา" "เจ้าครองวัดโพธิ์" "ศาสนาเกิดขึ้นได้อย่างไร" บทพระราชนิพนธ์ที่รู้จักกันดีคือ "พระพุทธศาสนาสุภาษิตคำโคลง" ทรงถอดมาจากภาษาบาลี "กษัตริยานุสรณ์" ทรงทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ปี 2516 ขณะที่มีพระชนมายุเพียง 18 พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงศึกษาที่โรงเรียนจิตรลดาจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทรงสอบไล่ได้เป็นที่หนึ่งของประเทศในแผนกศิลป์ปี 2515 ทรงสอบได้คะแนน 89.30% และทรงสอบเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เป็นที่ 4 แต่ผลการเรียนในคณะนี้ได้ลำดับที่หนึ่งมาโดยตลอดจึงทรงมีผลการเรียนอยู่ในระดับ "เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง" และได้รับพระราชทานรางวัลเหรียญทอง ในฐานะที่ทรงสอบได้ที่หนึ่งทุกปีด้วย

แม้จะทรงคร่ำเคร่งต่อการศึกษาเล่าเรียนจนได้รับฉายาว่าเป็น "หนอนหนังสือ" เช่นนี้ก็ยังทรงปลีกเวลาส่วนหนึ่งเข้าร่วมกิจกรรมของคณะอยู่เสมอ ทรงสมัครเป็นสมาชิกชมรมดนตรีไทย และชมรมวรรณศิลป์ สโมสรนิสิต

นักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเรามักจะเห็นภาพที่ทรงดนตรีไทยในโอกาสต่างๆ ของมหาวิทยาลัยอยู่เสมอทางด้านกิจกรรม ของชมรมวรรณศิลป์ เคยทรงร่วมกับพระสหายเป็นผู้แทนของคณะอักษรศาสตร์แข่งขันกลอนสตะระหว่างคณะในมหาวิทยาลัย ได้รับรางวัลชนะเลิศ ทั้งนี้เพราะพระองค์ทรงมีพระทัยฝักใฝ่ในวรรณกรรมต่างๆ มาตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์นั่นเอง

นอกจากกิจกรรมของสโมสรนิสิตจุฬาฯ แล้ว ยังทรงเป็นสมาชิกชมรมภาษาไทย ชมรมภาษาตะวันตก และชมรมประวัติศาสตร์ในคณะอักษรศาสตร์ และทรงเป็นกรรมการจัดหาเรื่องลงพิมพ์ในหนังสือ "อักษรศาสตร์พิจารณา" ของชุมนุมวิชาการของคณะ กล่าวได้ว่าพระองค์ท่านพระราชทานความร่วมมือแก่ทางคณะและมหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก

สิ่งสนับสนุนที่ทำให้พระองค์ท่านประสบผลสำเร็จทางด้านการศึกษาอีกอย่างหนึ่งคือพยานามัยอันสมบูรณ์ พระองค์ทรงเล่นกีฬาทุกประเภทได้อย่างร่าเริง หลังจากทรงได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิตแล้ว ก็ทรงศึกษาต่อปริญญาโทชั้นสฤทธที่คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิชาจารึกภาษาตะวันตกที่คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

การที่ทรงศึกษาต่อระดับปริญญาโททั้งสองมหาวิทยาลัยพร้อมกันเป็นสิ่งที่ยากยิ่งจึงทรงตัดสินใจเลือกทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "จารึกพบที่ปราสาทพนมรุ้ง" และทรงได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากร จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2522 และหลังจากนั้นจึงทรงระมัดเข้มั้นศึกษาวิชาภาษาบาลีและสันสกฤตที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และทรงทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ทศบารมีในพุทธศาสนาเถรวาท" จนทรงได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิตจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2524 ถึงกระนั้น พระองค์ก็มิได้ทรงหยุดยังการใฝ่หาวิชาความรู้ ได้ทรงศึกษาต่อในระดับดุษฎีบัณฑิตในสาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทรงทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" (2529) และทรงได้รับพระราชทานปริญญาดุษฎีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร นอกเหนือจากพระปรีชาสามารถในการศึกษาของพระองค์แล้ว ยังทรงปฏิบัติพระราชภารกิจที่สำคัญที่ทรงได้รับมอบหมายจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ลุล่วงไปด้วยดี เช่น

การเสด็จพระราชดำเนินไปร่วมพิธีพระบรมศพพระเจ้ากุสตาฟที่ 6 ณ กรุงสต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน เมื่อปี 2516

การเสด็จพระราชดำเนินไปยังประเทศอิหร่านและอิสราเอล พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ในเดือนเมษายน 2520

การเสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ไปทรงร่วมในพิธีสถาปนาเจ้าฟ้าหญิงเบียทริซ เป็นพระราชินี แห่งประเทศเนเธอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ 19 พฤษภาคม-3 มิถุนายน 2520 เสด็จพระราชดำเนินเยือนฝรั่งเศสและอังกฤษ ระหว่างวันที่ 8 - 14 มิถุนายน 2523 เสด็จพระราชดำเนินเยือนเบลเยียมวันที่ 3 - 5 มิถุนายน 2523 เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศจีน วันที่ 11 - 12 พฤษภาคม 2524 และทรงพระราชนิพนธ์หนังสือเรื่อง "ย่าแดนมังกร" (บรรยายเรื่องการเดินทาง ตลอดจนถึงที่พระองค์ทรงพบปะไว้อย่างสนุกสนานชวนอ่านอย่างยิ่ง)

เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศอังกฤษร่วมพิธีอภิเษกสมรสระหว่างเจ้าฟ้าชายชาร์ลส์และเลดีไดอาน่า เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2524

ระหว่างวันที่ 29 - 31 พฤษภาคม 2525 เสด็จเยือนประเทศสวีเดนเป็นการส่วนพระองค์ ทรงเยี่ยมองค์การกาชาดสากล และห้องสมุดสหประชาชาติ และเสด็จเมืองโลซานเพื่อเฝ้าฯ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

วันที่ 1 - 9 มิถุนายน 2525 เสด็จเยือนสาธารณรัฐออสเตรเลีย สภามหาวิทยาลัยอินันสบรุกได้ถวายพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ให้ดำรงตำแหน่ง "วุฒิสมาชิกกิตติมศักดิ์" แห่งมหาวิทยาลัยอินันสบรุก

เนื่องจากมหาวิทยาลัยทราบถึงพระปรีชาสามารถด้านต่าง ๆ และได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายสายสร้อยทอง (Gold Chain) ซึ่งนับเป็นสตรีเยอเซียคนแรกและอายุน้อยที่สุดที่ได้รับเกียรตินี้

วันที่ 9 - 13 มิถุนายน 2525 เสด็จเยือนสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ในด้านพระนิลัย พระองค์ทรงเป็นผู้มีพระทัยอ่อนโยน ทรงพระเมตตาและทรงเอาพระทัยใส่ในสุขทุกข์ของราษฎรเช่นเดียวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สิ่งที่สนับสนุนคำกล่าวนี้คือ ในวันที่ 2 เมษายน 2518 อันเป็นวันคล้ายวันประสูติแทนที่จะทรงจัดงานสนุกสนานรื่นเริง หรือทรงบำเพ็ญพระราชกุศลทั่วไปเช่นเคยกลับทรงรวบรวมเงินจำนวนหนึ่งร่วมกับเงินพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และเงินที่ข้าราชการ ข้าราชการบริหารทูลเกล้าฯ ถวายก่อตั้งเป็นมูลนิธิสายใจไทยขึ้น เพื่อช่วยเหลือ ทหาร ตำรวจ พลเรือน ตลอดจนอาสาสมัครที่บาดเจ็บ ทูพพลภาพ หรือเสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันประเทศชาติโดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินหรือส่งเสริมอาชีพแก่ครอบครัวหรือผู้ประสบเคราะห์ร้ายนั้น พระองค์ทรงเป็นประธานมูลนิธิฯ และทรงบริหารงานเองอย่างเข้มแข็ง ปัจจุบันมีที่ทำการถาวรอยู่ที่ถนนศรีอยุธยา ช้างสถานีตำรวจพญาไท ที่ตึกนี้เปิดจำหน่ายสินค้าจากผลิตภัณฑ์ของมูลนิธิสายใจไทย และมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในวันเวลาราชการ

นับวันมูลนิธิสายใจไทยฯ จะทวีรายจ่ายสูงขึ้นเรื่อย ๆ ทรงพยายามหารายได้ทุกวิถีทางที่จะส่งเสริมและสนับสนุนมูลนิธิฯ ให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

จากพระปรีชาสามารถและพระกระณียกิจอันดีเลิศอย่างนี้เองจึงทรงได้รับการสถาปนาพระอิสริยยศและพระอิสริยยศศักดิ์ขึ้นเป็น "สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ไหวโรภาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2520

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชภาระมากยิ่งขึ้นตามวันและเวลาที่ล่วงไป นอกจากจะทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานมูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงดำรงตำแหน่งองค์อุปนายก ผู้อำนวยการสภา กษัตริย์ไทย เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2520 ทรงบริหารงานสภา กษัตริย์ไทยด้วยความเอาพระทัยใส่ ทรงชักนำให้สภา กษัตริย์ไทย มีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชนมากขึ้น และได้เสด็จออกไปช่วยเหลือด้วยพระองค์เอง เช่น อุบัติเหตุ รถไฟชนกันที่ดลิ่งชัน เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2522 พระองค์ทรงนำเจ้าหน้าที่กองบรรเทาทุกข์ไปเยี่ยมผู้บาดเจ็บที่โรงพยาบาลต่าง ๆ ทรงเสด็จเยี่ยมทหาร และราษฎรที่ชายแดน ทรงเยี่ยมสถานีกษัตริย์ หน่วยทหารตำรวจในพื้นที่ ทูร์กันดาร เสด็จเยี่ยมผู้ลี้ภัย ณ ศูนย์อพยพ เป็นต้น

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระเมตตาไม่จำกัดเชื้อชาติ ทรงเอ็นดูเด็ก ๆ ชาว กัมพูชา ผู้ลี้ภัยเหล่านั้นทรงอุ้มเด็กเหล่านั้นอย่างสนิทสนม พระทัยมิได้ทรงรังเกียจในความสกปรกของเสื้อผ้า และโรคภัยไข้เจ็บ ผู้ใดป่วยเกินกว่าสถานีกษัตริย์จะช่วยได้ ก็ทรงพระเมตตาขับไปรักษาที่โรงพยาบาลของสภา กษัตริย์ไทย นอกจากนี้ทรงมีภารกิจที่สำคัญคือ ทรงเป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวังตั้งแต่ปลายปีพุทธศักราช 2523 จนสำเร็จทันสมโภชพระนครในโอกาสครบรอบ 200 ปี แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งงานนี้มีผู้มีจิตศรัทธาโดยเสด็จพระราชกุศลบริจาคมูลค่า 220 ล้านบาท นอกจากนี้ ทรงเป็นประธานบูรณะบุษบกทรงของพระพุทธรูปมหามณีรัตนปฏิมากร ทรงอำนวยการบูรณะตกแต่งพระที่นั่งวิมานเมฆในพระราชวังดุสิต ทรงดูแลพระที่นั่งเวหาสน์จำรูญ พระราชวังบางปะอิน ทั้งยังทรงมีพระราชภาระในฐานะองค์อุปถัมภ์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย สมาคมนิสิตเก่าอักษรศาสตร์ มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันและสมาคมอื่น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก และทรงเป็นกำลังสำคัญของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือราษฎร เช่น โครงการชลประทานต่าง ๆ ในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ โครงการส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษในพระบรมราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และทรงริเริ่มโครงการสำคัญ ๆ คือโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โดยสละทรัพย์ส่วนพระองค์ทดลองดำเนินการ มีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอยู่ในโครงการประมาณ 170 แห่ง โครงการนี้ได้รับความสนใจจากหน่วยงาน Agro Action แห่งสาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งต่อมาได้ทูลเกล้าฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลจำนวนหนึ่งสนับสนุนโครงการ

ด้วยพระปรีชาสามารถและพระวิริยะ อุตสาหะ มหาวิทยาลัยต่างๆ จึง
พร้อมใจกันทูลเกล้าฯ ถวายปริญญา
คุณวุฒิตดกิตติมศักดิ์ แต่พระองค์ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยมหิดล ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาสาธารณสุขศาสตร
คุณวุฒิตดกิตติมศักดิ์ ได้ พิจารณา เห็นว่าทรงมีความรู้ความสามารถในวิชาการ
ด้านสาธารณสุขของประเทศ ทรงสนพระทัยในการแพทย์และสาธารณสุข โดย
ทรงพยายามสนับสนุนในสุขภาพของราษฎร ทั้งยังทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ฯ ผู้
อำนวยการสภาภาษาไทย

2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาศิลปศาสตร
คุณวุฒิตดกิตติมศักดิ์ (พัฒนาสังคม) เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติที่ทรงเอาพระ

ทัยใส่ด้านสาธารณสุข เช่น ทรงก่อตั้งมูลนิธิสายใจไทย ทรงส่งเสริมอาชีพตลอดจนยกระดับความเป็นอยู่ของชาว
ชนบท

3. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาครุศาสตรอุตสาหกรรมคุณวุฒิตดกิตติมศักดิ์
เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติที่พระองค์ทรงสนพระทัยในการประยุกต์วิทยาการสมัยใหม่มาช่วยในการใช้เทคโนโลยี
เพื่อพัฒนาชนบทและในวิทยาการแผนที่ถ่ายภาพทางอากาศเพื่อค้นหาแหล่งน้ำ

4. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรคุณวุฒิตดกิตติมศักดิ์เพื่อ
เป็นการเฉลิมพระเกียรติที่ทรงมีพระราชกรณียกิจทางด้านสังคมสงเคราะห์ซึ่งอำนวยประโยชน์แก่ประชาชนชาวไทย

5. มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาปรัชญาคณะคุณวุฒิตดกิตติมศักดิ์สาขาภาษาไทย เพราะ
ทรงพระปรีชาสามารถเชี่ยวชาญในด้านภาษาไทย ทรงศึกษาทั้งภาษาในปัจจุบันและในสมัยโบราณอย่างแตกฉาน
ทั้งยังสนพระทัยศึกษาภาษาไทยท้องถิ่นเพื่อเป็นประโยชน์ในการค้นคว้า วรรณกรรมท้องถิ่นทุกภาคของประเทศ
ไทย

6. สมาคมสถาปนิกแห่งประเทศไทย ทูลเกล้าฯ ถวายสมาชิกภาพกิตติมศักดิ์ เนื่องจากทรงแสดงพระปรีชา
สามารถในการควบคุมงานปฏิสังขรณ์โบราณสถานที่สำคัญ ๆ ต่าง ๆ ของชาติไทย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เคยทรงรับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษไปบรรยายวิชาการ
ณ สถาบันต่าง ๆ หลายครั้ง เช่น

ทรงรับเชิญไปบรรยายวิชาภาษาไทย ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ทรงรับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษประจำแผนกประวัติศาสตร์ กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในปี 2523 ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2523 ปัจจุบันพระองค์ทรงรับราชการ
เป็นนายทหารประจำการในตำแหน่งอาจารย์ส่วนการศึกษาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทรงสอนวิชาประ-
วัติศาสตร์ไทยและสังคมวิทยา ปัจจุบันทรงดำรงตำแหน่งพลโทหญิง

พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นั้นมากมายเหลือที่จะบรรยาย
ให้ครบได้ แต่ละอย่างล้วนแต่ยิ่งใหญ่และเป็นประโยชน์แก่ประเทศทั้งนั้น ดูประหนึ่งว่าสตรีธรรมดามีโอกาสรับ
ภาระนี้ไว้ได้ แต่พระองค์ท่านก็ทรงรับไว้ด้วยความเต็มพระทัย ด้วยพระเมตตาอันบริสุทธิ์และกรุณาธรรมอันล้ำเลิศ
นี้พระองค์จึงคู่ควรแก่ความเป็น

"ปียชาติโดยแท้"

ฉันชอบอ่านหนังสือ

...หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ต่าง ๆ นักปราชญ์ในสมัยโบราณได้ใช้หนังสือบันทึกความรู้และความคิดเห็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ไว้เป็นสมบัติตกทอดมาถึงสมัยปัจจุบันเป็นอันมาก เช่น กฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เป็นต้น เพราะความรู้ของคนสมัยโบราณนั้นเกิดขึ้นจากความสังเกต เขาเหล่านั้นได้สังเกตความเป็นไปของโลกและจัดข้อความต่างๆ ในแง่ความคิดเห็นของเขาไว้ คนในสมัยต่อมาได้อ่านข้อความเหล่านั้นและติดตามค้นคว้าเพิ่มเติม ทำให้ความรู้ของมนุษย์กว้างขวางยิ่งขึ้น

...นับว่าฉันเป็นผู้โชคดีที่มีโอกาสศึกษาในสมัยที่มีหนังสือซึ่งผู้แต่งได้แต่งไว้เพื่อให้ผู้อื่นได้ค้นคว้าหาความรู้มากมาย

หนังสือนี้ มีมากมาย หลายชนิด	นำดวงจิต เริงรื่น ขึ้นสดใส
ให้ความรู้ สำเร็จ บันเทิงใจ	ฉันจึงใฝ่ ใจสมาน อ่านทุกวัน
มีวิชา หลายอย่าง ต่างจำพวก	ล้วนสะดวก ค้นหา ได้สุขสันต์
วิชาการ สรรมา สารพัน	ชั่วชีวิต ฉันอ่านได้ ไม่เบื่อเลย

ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า

ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกตกทอดกันมาแต่ครั้งโบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นตัวอักษรขึ้น ผู้มีความรู้ ก็ได้บันทึกความรู้ของตน สิ่งที่ตนค้นพบ เป็นจารึกหรือเป็นหนังสือทำให้บุคคลอื่นในสมัยเดียวกันหรืออนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสศึกษาทราบถึงเรื่องนั้น ๆ และได้ใช้ความรู้เก่า ๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นความก้าวหน้าเป็นความเจริญสืบต่อไป

ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่าง ๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้วจึงเรียกได้ว่าเป็นครู เป็นผู้ชี้แนะให้เรามีปัญญาวิเคราะห์วิจารณ์ให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบธรรมด้วยเหตุผลได้

ข้าพเจ้าอยากให้เรามีห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็นวัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่แล้ว ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหา และรูปภาพให้เขาอ่าน ให้ความรู้และความบันเทิง เด็ก ๆ จะได้เติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ที่รอบรู้ มีธรรมประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความต้องการปรารถนาจะทำแต่ประโยชน์ที่สมควร

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

:มิตินิโอบการจัห้องสมุดประชาชน

บทนำ

ในมิ่งมงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา เมื่อปีพุทธศักราช 2534 กระทรวงศึกษาธิการได้รับพระราชทานพระราชนุญาตให้ดำเนิน โครงการจัดตั้ง ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เพื่อเฉลิมพระเกียรติและเพื่อสนองแนวทางพระราชดำริในการส่งเสริม การศึกษา สำหรับประชาชนที่ได้ทรงแสดงในโอกาสต่างๆ เช่น

ในโอกาสที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จเป็นองค์ประธานในการประชุมสมัชชาสภาแล้วด้วยการศึกษา ผู้ใหญ่ เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2533 ได้ทรงพระราชทานลายพระหัตถ์เชิญชวนให้.....

"ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้" และในบทพระราชนิพนธ์เรื่อง "ห้องสมุดในทัศนะของข้าพ- เจ้า" ได้ทรงกล่าวว่า

".....ความรู้ของมนุษย์เป็นมรดกที่ตกทอดกันมาแต่โบราณ เมื่อมีการประดิษฐ์คิดค้นอักษรขึ้นผู้มีความ รู้ก็ได้บันทึกความรู้ของตน สิ่งที่ตนค้นพบเป็นการจารึก หรือเป็นหนังสือทำให้บุคคลอื่นในสมัยเดียวกัน หรือ อนุชนรุ่นหลังได้มีโอกาสศึกษาทราบถึงเรื่องนั้นๆ และได้ใช้ความรู้เก่าๆ เป็นพื้นฐานที่จะหาประสบการณ์คิด ค้นสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นความก้าวหน้าเป็นความเจริญสืบต่อไป...

ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่างๆ อันเป็นแหล่งความรู้ดังกล่าวแล้วจึงเรียกได้ว่า เป็นครูเป็นผู้ ชี้นำให้เรามีปัญญาวิเคราะห์วิจารณ์ให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบด้วยเหตุผลได้

ข้าพเจ้าอยากให้เราห้องสมุดที่ดี มีหนังสือครบทุกประเภทสำหรับประชาชน. . . . "

ด้วยความจงรักภักดีและความมุ่งมั่นศรัทธาที่จะร่วมสนองแนวทางพระราชดำริในการส่งเสริม โอกาส ทางการศึกษา ภายในปี 2533 และ 2534 ได้มีประชาชนในแต่ละพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน ให้ความสนับสนุนกระทรวงศึกษาธิการจัดตั้ง ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชก-ุมารี"จำนวน 59 แห่ง ในพื้นที่ 47 จังหวัด เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้เดิม 37 แห่ง และนับเนื่องจากนั้น ยังมีข้อเสนอจากจังหวัด ต่างๆ ที่จะขอเข้าร่วมโครงการเพิ่มเติมจวบจนปัจจุบัน

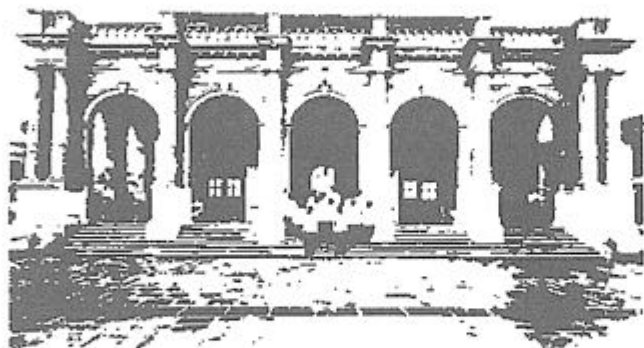
วิวัฒนาการของห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย

ด้วยความตระหนักในความสำคัญของหนังสือและการศึกษาค้นคว้าความรู้ ประเทศไทยได้ดำเนิน การจัด ตั้งห้องสมุดมาตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชซึ่งทรงมีพระ ราชศรัทธา เลื่อมใสในพระบวรพุทธศาสนาและโปรดเกล้าฯ ให้สร้างหอพระมณเฑียรธรรมกลางสระ น้ำในวัดพระศรีรัตนศาสดารามเพื่อเก็บพระไตรปิฎก เมื่อพุทธศักราช 2336

ในปีพุทธศักราช 2443 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัด ตั้งหอพระสมุดวชิรญาณเพื่อรวบรวมสรรพตำราในสาขาวิชาต่างๆ

ในปีพุทธศักราช 2459 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานตั้งถาวรวัตถุ ให้เป็นที่ทำการหอพระสมุดสำหรับพระนคร และมีพระราชดำริสในพิธีเปิดความว่า

วิวัฒนาการของห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย

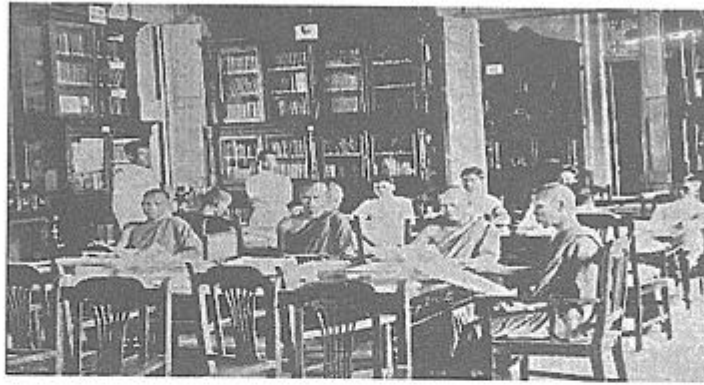
หอพระสมุดวชิรญาณไพระบรมมหาราชวัง

"ข้าพเจ้ามีน้ำใจรักใคร่ในวรรณคดี และกิจการอันเนื่องด้วยหอพระสมุดเพราะรู้สึกว่าเป็นสง่าอันสำคัญและเป็นหลักฐานความเจริญรุ่งเรืองของชาติอันเป็นที่รักของเราที่เป็นคนไทย ชาติใดไม่มีหนังสือ ไม่มีตำนานนับว่าเป็นเหมือนคนป่า ที่จริงชาติเรามีหนังสือมานานแล้ว และมีตำราเป็นอันมาก แต่หากกระจัดกระจายไม่ได้รวมอยู่แห่งเดียวกัน . . . เหตุนี้จึงพยายามจัดตั้งหอพระสมุดฯ ขึ้นเป็นหลักฐานให้แลเห็นเป็นพยานหลักฐานว่ากรุงสยามไม่ใช่เมืองป่า ได้เจริญมาแล้ว มีหนังสือแลตำราอยู่แล้วเป็นอันมาก สมควรแก่ที่เจริญแล้วทุกประการ ข้อนี้ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกปิติยินดี ใน การที่ได้มาเปิดสถานที่ทำการของหอพระสมุดในวันนี้ . . ."

ในปีเดียวกันนั้น กรมศึกษาธิการ สังกัดกระทรวงธรรมการได้จัดตั้ง ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน ขึ้น 3 แห่ง ที่โรงเรียนวัดสุทัศน์และโรงเรียนวัดสามจีนใต้ จังหวัดพระนคร กับโรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส จังหวัดธนบุรี เพื่อเป็นที่รวบรวมหนังสือต่างๆ ที่เป็นความรู้เป็นประโยชน์ และเปิดบริการสำหรับประชาชนทั่วไป และในปีต่อๆ มาได้เปิดในส่วนภูมิภาค จนมีห้องหนังสือสำหรับประชาชนในมณฑลต่างๆ รวมทั้งสิ้น 13 แห่ง ภายในปีพุทธศักราช 2470

จากรายงานของกระทรวงธรรมการ พบว่าห้องอ่านหนังสือเหล่านี้ได้รับความสนใจจากประชาชนมาก มีผู้บริจาคหนังสือและผู้ให้บริการเพิ่มขึ้นตามลำดับ แต่มีปัญหาอุปสรรคในเรื่องการเงินและสถานที่ เพราะห้องอ่านหนังสือไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล จึงต้องอาศัยหนังสือที่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคให้ และหนังสือที่ได้รับจากหอพระสมุดพระนครเท่านั้น

เป็นที่น่าเสียดายที่กิจกรรมของห้องอ่านหนังสือเหล่านี้ดูเหมือนจะสิ้นสุดไปในช่วงปีพุทธศักราช 2471 ด้วยไม่ปรากฏในเรื่องนี้อีกเลย จนถึงช่วงระหว่างปีพุทธศักราช 2483-2488 รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาผู้ใหญ่ แต่เผชิญเป็นช่วงวิกฤตเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2485-2488) เศรษฐกิจทรุดโทรมอย่างหนัก กิจการห้องสมุดจึงไม่พัฒนา หลังจากสงครามโลกสงบจนถึงปีพุทธศักราช 2492 จึงได้มีระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยห้องสมุดประชาชนเกิดขึ้น ทำให้การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน

ห้องอ่านหนังสือพิมพ์ แยกต่างประเทศของหอพระสมุดฯ

ขยายตัวกว้างขวางและมีแบบแผนดียิ่งขึ้น ปีพุทธศักราช 2495 คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้จัดตั้งห้องสมุดอำเภอขึ้นอำเภอละ 1 แห่ง โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยจัดหาสถานที่ และกระทรวงศึกษาธิการเป็นฝ่ายดำเนินการ ห้องสมุดเหล่านี้มีวัตถุประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ศึกษาหาความรู้ ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน เผยแพร่วัฒนธรรม และความบันเทิงแก่ประชาชนในปีพุทธศักราช 2508 ได้มีการกำหนดมาตรฐานห้องสมุดประชาชนในสังกัดกรมสามัญศึกษาขึ้น เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการดำเนินงาน และจัดบริการของห้องสมุดประชาชนมาจนถึงปัจจุบัน

นับเนื่องจากนั้นได้มีการพัฒนาห้องสมุดให้ก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ที่สำคัญยิ่งได้แก่ การโอนห้องสมุดประชาชนไปสังกัดศูนย์การศึกษาประชาชน หรือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในปัจจุบัน โดยอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการศึกษานอกโรงเรียนแทนกรมสามัญศึกษา นอกจากนี้ได้มีการกำหนดหน้าที่ให้กว้างขวางและชัดเจนขึ้นจากการเป็นห้องอ่านหนังสือ ผู้บริการที่หลากหลายดังสะท้อนในวัตถุประสงค์ที่ปรากฏในระเบียบกรมการศึกษานอกโรงเรียนว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2529

- (1) เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารของชุมชน
- (2) เป็นศูนย์รับบริจาคหนังสือ
- (3) ให้บริการการอ่านและการยืมหนังสือแก่ประชาชน
- (4) ให้บริการข่าวสารและความรู้ต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเป็นคนทันต่อเหตุการณ์
- (5) ให้บริการทางด้านโสตทัศนอุปกรณ์แก่ประชาชน
- (6) ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และการพักผ่อนหย่อนใจ
- (7) ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการศึกษา ค้นคว้า
- (8) ส่งเสริม เผยแพร่ ประสานงาน ให้บริการด้านวิชาการใหม่ๆ แก่ชุมชน และการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ความพยายามที่จะจัดทำเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดวัตถุประสงค์ ประเภทของบริการ หนังสือ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็น จำนวนและคุณสมบัติเบื้องต้นของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ ตลอดจนงบประมาณที่รัฐพึงสนับสนุนได้ส่งผลให้ห้องสมุดหลายแห่งสามารถปรับปรุงบริการให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจที่ขยายกว้างขึ้น แต่ห้องสมุดส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาด้านบุคลากร งบประมาณ จึงยังคงจำกัดบริการอยู่ในเรื่องการบริการหนังสือ

ในส่วนของปริมาณงานนั้น จำนวนห้องสมุดได้ขยายตัวขึ้นตามลำดับภายในช่วงปลายแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 มีห้องสมุดทั้งหมด 507 แห่ง แต่ถึงกระนั้น ยังมีพื้นที่ถึง 260 อำเภอที่ยังไม่มีห้องสมุดประชาชนตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2495 ที่จะส่งเสริมให้มีห้องสมุดประชาชนอำเภอละ 1 แห่ง

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

ตามรูปแบบมาตรฐานของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

สภาพการณ์เช่นนี้ย่อมส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาส และคุณภาพทางการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของประชากร เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแม้จะมีส่วนช่วยกระจายโอกาส ในการรับข่าวสารข้อมูลให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยผ่านทางวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อต่างๆ แต่วิทยากรเหล่านี้ย่อมไม่อาจทดแทนบทบาทของ หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ได้ทั้งหมด ด้วยความสามารถในการอ่าน เขียนนั้นไม่ใช่เป็นเพียงเครื่องมือ เพื่อการรับรู้ข่าวสารจากภายนอก เท่านั้น แต่ยังช่วยในการเก็บรักษา วิเคราะห์ พัฒนาและถ่ายทอด ข่าวสารข้อมูลให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้อัตราการอ่านหนังสือของประชากรในชาติ จึงมีความสัมพันธ์กับระดับความเจริญของประเทศดังรายงาน ขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ในปี 2530 ที่แสดงให้เห็นว่าประเทศที่พัฒนาแล้วโดย เฉลี่ยจะมีการผลิตหนังสือ 510 เล่มต่อประชากร 1 ล้านคน และ มีการผลิตหนังสือพิมพ์ 325 ฉบับ ต่อประชากร 1000 คน ในขณะที่ประเทศที่อยู่ระหว่างการพัฒนา จะมีการผลิตหนังสือ เพียง 58 เล่ม ต่อประชากร 1 ล้านคน และมีการเผยแพร่หนังสือ พิมพ์ เพียง 43 ฉบับต่อประชากร 1000 คน

สำหรับประเทศไทยนั้น แม้จะมีอัตราการรู้หนังสือสูงกว่า ร้อยละ 90 และประชากรส่วนใหญ่จบการศึกษามัธยมศึกษา แต่เป็น ที่ประจักษ์โดยทั่วไปว่าประชาชนในชนบทส่วนใหญ่ยังอยู่ในสภาพที่ ขาดแคลนหนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์ จากการสำรวจ สถิติการอ่านหนังสือพิมพ์ซึ่งนับเป็นเอกสารสิ่งพิมพ์ที่มีการเผยแพร่ กว้างขวางที่สุด พบว่าในปี 2530 ประชาชนในชนบทเพียงร้อยละ 17 หรือไม่ถึง 1 ใน 5 คน มีโอกาสอ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำใน ขณะที่ประชาชนในเมืองกว่าครึ่งจะมีโอกาสได้รับข่าวสารผ่านหนังสือ พิมพ์

การจัดตั้งห้องสมุดประชาชนในอำเภอต่างๆ โดยมีเครือข่าย ที่จะให้บริการไปถึงสถานศึกษาและชุมชนจึงเป็นมาตรการที่สำคัญ ที่จะกระจายโอกาสและสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและการ พัฒนา

ด้วยพระบารมีแห่งองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี พื้นที่ 59 อำเภอจึงมีโอกาสดำเนินการจากห้องสมุด ประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" และได้ก่อให้เกิดความสนใจที่จะร่วมแรง ร่วมใจกันขยายและปรับปรุงบริการห้องสมุดประชาชนอย่างไม่เคย ปรากฏมาก่อน

จากบางคนที่... ถึงคนเจ็ดร้อย

ประชุม พลเดช

* ม่านฟ้า สมุทรสงคราม เมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2535 สดใสกระจ่าง ตายิ่งนัก ฟ้าเปิดกว้าง ให้คลื่นอักษร ไหลลื่น อัดแน่น รวมอยู่ในห้อง สมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อ. บางคนที่ ประหนึ่งว่าขอมีส่วนร่วม กับชาวสมุทรสงคราม ในการรับเสด็จ ฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุด ฯ วันนั้น วันอันเป็นสิริมงคลสูงสุด และนำความปลาบปลื้มปิติยินดีอย่างหาที่สุดมิได้มายังผู้มีส่วนร่วมในการจัดสร้างห้องสมุดทั้งหมดกันถ้วนทุกคน จากวันนั้น...กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงถือเป็นนิมิตหมายอันดีกำหนดเป็นนโยบายให้มีการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ขึ้นทุกจังหวัดเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

การสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" เป็นไปอย่างดึกดักแทบทุกจังหวัด ในฐานะเป็นคนสุพรรณเข้าพบเข้าได้ปรึกษากับคณะอันประกอบด้วย นายชวโรจน์ ทองอำไพ, นายสงค์ ประดิษฐ์สุวรรณ, นายเฉลย โพธิ์เมื่อน้อย และเห็นร่วมกันว่า จังหวัดสุพรรณบุรีก็มีความพร้อมทุกด้านชาวสุพรรณบุรีรักใคร่กลมเกลียวพร้อมจะสละทุกอย่างเพื่อส่วนรวม น่าจะสามารถจัดสร้างห้องสมุด ฯ ได้

จากเหตุผลดังกล่าว ข้าพเจ้าได้เข้าพบ นาย สุรัฐ ศิลปอนันต์ อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนในขณะนั้น เพื่อปรึกษาเรื่องการจัดสร้างห้องสมุด ฯ ท่านอธิบดีเห็นชอบแต่กรมไม่มีเงินสมทบ คณะเราได้ไปนมัสการ "พระเทพสุวรรณโมลี" เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี ณ วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร พระเดชพระคุณได้เมตตาอนุเคราะห์ บริจาคเงิน 800,000 บาท นับเป็นเงินก้อนแรกที่จุดประกายให้แสงสว่างแก่คณะเราได้เห็นทางในการดำเนินการสร้าง ทั้งพระเดชพระคุณยังได้มอบให้หมาย "พระราชปรีดิสุธี" รองเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี รูปที่ 1 วัดดอนเจดีย์ จัดหาสถานที่ และดำเนินการสร้าง พระราชปรีดิสุธี มีความเห็นว่า... วัดดอนเจดีย์เป็นวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย นอกจากบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ แล้วยังมีพระราชวังจันทร์เกษมที่สร้างอุทิศถวาย

สมเด็จพระนเรศวรด้วยความซาบซึ้งในวีรกรรมกู้ชาติของพระองค์ สมควรสร้างสถานที่อันเป็นเครื่องหมาย
บูชาสมเด็จพระนเรศวรแห่งราชวงศ์จักรีอันเป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทยไว้ในบริเวณวัดด้วย จึงเห็นชอบสร้างห้อง
สมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”...

พระเดชพระคุณรับภาระธุระเป็นผู้ดำเนินการสร้าง เร่งรัดเนืองงาน และยังติดต่อหาผู้บริจาค
เพื่อสมทบ หากพระเดชพระคุณติดธุระก็ได้มอบหมายงานให้ พระมหาประไพ ปุณฺณกาโม เจ้าคณะตำบล
ดอนเจดีย์ ดำเนินการทุกอย่างแทน

หลังจากนั้น พระราชปรีดีสุธี ได้ให้ข้าพเจ้าไปพบคุณชรรค์ชัย นุนปาน ประ
ธานกรรมการบริหารน.ส.พ. มติชน เชิญชวนเป็นเจ้าภาพร่วมสร้างซึ่งท่านก็ตอบรับด้วยความยินดี

ดร. กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียนขณะนั้นได้
กรุณาให้คำปรึกษาในการก่อสร้าง-จัดนิทรรศการและให้กำลังใจแก่คณะของเราอย่างอบอุ่น

อาคารห้องสมุด เป็นอาคารทรงไทย งามสง่า กลมกลืน และเหมาะสมกับที่ตั้ง

บริเวณพระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์ การตกแต่งภายในตัวอาคารได้จัดวางมุมศึกษา ให้เหมาะสมกับยุค
สมัย บริการศูนย์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จัดแสดงนิทรรศการเพื่อประกอบการศึกษา กิจกรรมเหล่านี้
นี้คาดว่าจะต้องใช้งบประมาณ 3,000,000 บาท และได้รับความร่วมมือจากชาวศูนย์บริการศึกษานอกโรง
เรียนอำเภอต่างๆในจังหวัดสุพรรณบุรีบุคลากรจากศูนย์ ภาคกลาง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยาและนครนายก

วันที่ 29 กันยายน 2540 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะ
เสด็จ ทรงเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อ.ดอนเจดีย์ เสมือนโปรงอักษรใน
ฟากฟ้าสุพรรณ ให้ชุ่มฉ่ำแก่จิตใจเพราะต้นกล้า แห่งปัญญา เสริมสร้างศักยภาพแก่พสกนิกร
ชาวสุพรรณ

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

อำเภอดอนเจดีย์

ความภาคภูมิใจสูงสุดของการดำเนินงาน ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอดอนเจดีย์ คือการประสานการดำเนินงานของชนทุกหมู่เหล่า ทั้งคณะสงฆ์ ทั้งภาคเอกชน ทั้งภาครัฐ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมแก้ปัญหา เพื่อแสวงหาแนวทางที่ดีที่สุด รวมทั้งเตรียมแผนระยะยาวในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ยั่งยืน 1๕๕๖1 วัน นับแต่วันเริ่มก่อสร้างจนถึงวันอันเป็นเมืองมรดก วันที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" บนดินแดนแห่งประวัติศาสตร์ ซึ่งแสดงถึงความเกรียงไกรของบรรพชน ความสำนึกต่อคุณของแผ่นดินในสมรภูมิจอมครามครั้งยิ่งใหญ่ ซึ่งได้ถูกจารึกไว้ประวัติ ศาสตร์ ให้ชาวโลกได้สรรเสริญสืบไป

เชื่อมโยงมาถึงปัจจุบัน พลกนิกรมีความสงบร่มเย็น มีความสุขในวิถีชีวิตของตน ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" จะเป็นศูนย์กลางของการแสวงหาความรู้ตลอดชีวิต โดยไม่มีข้อจำกัด พื้นที่ 833 ตารางเมตร ได้แบ่งสัดส่วนเพื่อให้เกิดประโยชน์การใช้สอยสูงสุด เป็นห้อง - และมุมต่างๆ ดังนี้

ห้องเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

ห้องเฉลิมพระเกียรตินี้ถือเป็นหัวใจของห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" ออกแบบตกแต่งเพื่อความกลมกลืนกับลักษณะสถาปัตยกรรมของไทย ภายในห้องได้จัดโต๊ะทรงพระอักษรสำหรับพระองค์ท่าน ในวันเสด็จเป็นองค์ประธานเปิดห้องสมุด ภายในแสดง

เรื่องราวพระราชประวัติ พระราชมรดกของพระองค์ บันทึกอยู่ในเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ดูหนังสือ ซึ่งรวบรวมหนังสือพระราชนิพนธ์ส่วนหนึ่ง โดยอีกส่วนหนึ่งจะนำไปแสดง ณ ห้องหนังสือทั่วไป พื้นที่รอบห้องจะแสดงงานเขียนสีน้ำมันพระจริยวัตรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ตั้งแต่ อรุณวัยไขแสง เจิดจรัสพระอัจฉริยะ เค้นล้ำพระจริยวัตร องค์วีรสตรีมาตุจฉา

ห้องศิลปินเพลงเมืองสุพรรณ

วิถีชีวิตของชาวนาไทยบนพื้นที่ราบลุ่มภาคกลาง แหล่งผลิตข้าวแหล่งใหญ่ของประเทศไทย ผสมผสานวิถีชีวิตและประเพณีท้องถิ่นที่เรียบง่ายเป็นบ่อเกิดแห่งสำเนาเพลงพื้นบ้าน พ่อเพลง-แม่เพลง ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นศิลปินแห่งชาติ ต่อเนื่องมายังบทเพลงอีแซว การขับเสภา มาสู่ยุคราชาลูกทุ่งผู้มีชื่อเสียง สุรพล สมบัติเจริญ ดินแดนเมืองสุพรรณแห่งนี้ ได้รับการยอมรับว่าเป็นแหล่งผลิตศิลปินเพลงลูกทุ่งมากที่สุดของประเทศไทย ห้องศิลปินเพลงเมืองสุพรรณจะรวบรวมศิลปินแห่งชาติ ได้แก่ ครูมนตรี ตราโมท, แม่บัวผัน จันทรศรี, ครูแจ้ง คล้ายสีทอง และขวัญจิต ศรีประจันต์ นอกจากนี้ยังได้รวบรวมศิลปินลูกทุ่งที่ได้รับความนิยมและยอมรับ จากประชาชน เช่น สุรพล สมบัติเจริญ, ไวพจน์ เพชรสุพรรณ, สายัณห์ สัญญา, เสรี รุ่งสว่าง, พุ่มพวง ดวงจันทร์ ฯลฯ

ผลงานของศิลปินเมืองสุพรรณได้ถูกรวบรวมไว้ทั้งในแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง หนังสือเพลง และแผ่นซีดี. ที่ผู้ชมนิทรรศการสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อแบบจำลอง ของจริง รับฟังได้ ค้นได้จากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์

ห้องพุทธศาสน์ : ปรัชญาเมืองสุพรรณ

นอกเหนือจากวิถีชีวิตชาวนาชนบทที่เรียบง่าย การดำรงชีวิตอย่างมีความสุขจะเป็นแหล่งกำเนิดศิลปินลูกทุ่งเมืองไทยแล้ว ชาวสุพรรณจากอดีตถึงปัจจุบันได้สร้างนักปราชญ์แห่งแผ่นดินทั้งข้อคิดและคำสอนของท่านเป็นหลัก

ในการดำเนินชีวิตแก่ บุตร หลาน ให้ประพฤติ ปฏิบัติแต่สิ่งดีงาม ภาพซึ่งเป็นตัวแทนแห่งคำสอนของท่านตั้งแต่สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 17 ทำให้ผู้พบเห็นเกิดความดีมีค่าในสพระธรรมในส่วนของผู้ที่ต้องการความรู้จากพระไตรปิฎก จะสามารถศึกษาได้อย่างสมบูรณ์แบบ จาก พระไตรปิฎก ตำรา เอกสาร และข้อมูล ที่ท่านสามารถสืบค้นได้

มุมมองเด็กและครอบครัว

นำเสนอสื่อประสมเพื่อพัฒนาทั้งทางร่างกายและความคิด โดยจัดแบ่งสื่อดังกล่าวตามวัย และความพร้อมของเด็กมุ่งให้เด็กได้แสดงออกทางพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ในขณะเดียวกันพยายามใช้สื่อเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กได้มีโอกาสค้นหาสิ่งที่เขาต้องการเรียนรู้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ได้ถูกจัดอย่างเป็นระบบ มีมุมผู้ปกครองให้สามารถนั่งพักผ่อน เพื่อสังเกตและรับรู้การแสดงออกของบุตร หลานของคนที่มาใช้บริการและมีโอกาสที่จะได้พูดคุยกับผู้ปกครองผู้อื่นที่มานั่งพักผ่อนด้วยกัน เป็นการแลกเปลี่ยนความคิด รวมทั้งได้จัดสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และครอบครัว ทั้งในด้านสุขภาพอนามัย และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

มุมมองหนังสือทั่วไป

หนังสือมากกว่า 1 หมื่นเล่ม ทุกประเภทได้ถูกจัดอย่างเป็นระบบที่ผู้สนใจสามารถสืบค้นได้จากระบบการสืบค้นชื่อเรื่อง หรือชื่อผู้แต่งจากเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ หนังสือพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดไว้ในตู้หนังสือที่พร้อมสำหรับการศึกษา ทั้งภายในห้องสมุดและสามารถยืมกลับไปอ่านได้ที่บ้านของท่าน นอกจากนี้เราได้จัดมุมแนะนำหนังสือใหม่ที่นำเสนอ เราเปิดกว้างสำหรับการใช้บริการหนังสืออ้างอิงท่านสามารถสืบค้นข้อมูลในระบบเชื่อมโยงเครือข่ายกับห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอด่านช้าง และห้องสมุดประชาชนอำเภอทุกอำเภอในสุพรรณบุรี เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างไม่มีขีดจำกัด

มุมมองสุพรรณบุรี

ชั้นล่างของห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี อำเภอดอนเจดีย์ จะเป็นส่วนของการนำเสนอประวัติความเป็นมาของเมืองสุพรรณบุรี ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน การสร้างสมคิดปวีณธรรม อารยธรรมสองฝั่งแม่น้ำท่าจีน (แม่น้ำสุพรรณบุรี) ความกล้าหาญ รักชาติ รักแผ่นดิน ของบรรพบุรุษที่ยอมสละทุกสิ่งแม้ชีวิตเพื่อปกป้องพื้นแผ่นดินให้อยู่คู่กับลูกหลาน สยุคปัจจุบันที่ความเจริญทางวัตถุมาถึงวิถีชีวิตของชาวสุพรรณบุรี ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก ความรักและความภาคภูมิใจในความเป็น "คนสุพรรณ" ที่เข้มข้น ชาวสุพรรณทุกคนไม่ว่าจะอยู่ที่ใดต่างมีใจตรงกันที่พร้อมจะพัฒนาบ้านเกิดให้เจริญทัดเทียมกับเมืองอื่นๆ

มุมมองศูนย์การเรียนรู้-ศูนย์ข้อมูลชุมชน

สิ่งสำคัญยิ่งในการพัฒนา คือ การที่บุคคลมีคุณภาพการให้การศึกษาออกโรงเรียน จะเป็นส่วนเติมเต็มในช่องว่างของโอกาสในการศึกษาของประชาชน ผู้สนใจในการศึกษาสามารถที่จะใช้สื่อเพื่อศึกษาตนเอง สู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ในการเข้ารับบริการการศึกษาออกโรงเรียนทั้งสายสามัญ สายอาชีพ และการศึกษาตามอัธยาศัย ข้อมูลชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้ถูกรวบรวมไว้ ณ ที่นี้ บรรยากาศในการเรียนรู้ทุกรูปแบบที่ตอบสนองความต้องการของผู้ต้องการศึกษา-ค้นคว้า โดยมีเจ้าหน้าที่ที่พร้อมที่จะให้การชี้แนะประจำอยู่ในห้องนี้ พร้อมด้วยความรู้จากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต [INTERNET]

สุพรรณบุรี-กรุงศรีอยุธยา

สุพรรณบุรี-กรุงศรีอยุธยา

สุพรรณบุรี เป็นชื่อบ้านเมืองที่สืบเนื่องมาจากแคว้นสุพรรณภูมิ

กรุงศรีอยุธยา เป็นชื่อบ้านเมืองที่สืบเนื่องมาจากอโยธยาและละโว้

สมัยแรก ๆ นั้น ทั้งสุพรรณบุรีและกรุงศรีอยุธยาต่างปกครองตนเองเป็นอิสระ แต่มีความสัมพันธ์กันทางสังคมและวัฒนธรรม ผู้นำทั้ง 2 ฝ่าย เป็นเครือญาติกัน ดังจะเห็นว่าสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ หรือพระเจ้าอู่ทองพระเจ้าแผ่นดินองค์แรกหลังสถาปนากรุงศรีอยุธยาที่ทรงเป็นเชื้อสายกษัตริย์แคว้นละโว้ ได้แต่งงานกับธิดาเจ้าแคว้นสยาม แห่งเมืองสุพรรณบุรี ทำให้พระเจ้าอู่ทองกับขุนหลวงพ่องั่ว (พะงั่ว) จึงทรงเป็นทั้งพระสหายและเครือญาติกัน

เมื่อพระเจ้าอู่ทองสิ้นพระชนม์ลง ราชโอรสรามเสวีเสด็จเสวยราชย์แทนได้เพียงปีเดียวก็ต้องถวายคืนให้ขุนหลวงพ่องั่วเสวยราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดินกรุงศรีอยุธยา

หลังจากขุนหลวงพ่องั่วสวรรคตจึงมีการแย่งอำนาจกันอีกหลายครั้งระหว่างเชื้อสายสุพรรณบุรี กับเชื้อสายละโว้ - อโยธยา แต่ท้ายที่สุดแล้วเชื้อสายสุพรรณบุรีคือสมเด็จพระนครินทราธิราชหรือเจ้านครอินทร์ก็สามารถควบคุมกรุงศรีอยุธยาไว้ในอำนาจเด็ดขาด

ต่อจากนั้นเมืองสุพรรณบุรีก็ถูกลดความสำคัญลง เพราะเชื้อสายราชวงศ์สุพรรณบุรีย้ายศูนย์กลางไปอยู่ที่พระนครศรีอยุธยา แม้มีตำนานเรื่องขุนช้างขุนแผนที่มีกำเนิดในดินแดนแคว้นสุพรรณภูมิมาแต่เดิมก็แพร่หลายเข้าไปอยู่พระนครศรีอยุธยาด้วย

กรุงศรีอยุธยาตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนครินทราธิราชมีความเจริญรุ่งเรืองทางการค้ามาก ยุคนี้เองที่ได้ชื่อว่า "ราชอาณาจักรแห่งสยาม" อย่างแท้จริง

“เหน่อ” แบบสุพรรณ คือ - สำเนียงหลวง

ทุกวันนี้สำเนียงพูดอย่างชาวกรุงเทพฯ ถูกยกย่องให้เป็นสำเนียงมาตรฐานหรือเรียกอย่างโบราณว่า สำเนียงหลวง ทำให้พวกที่พูดแบบสำเนียงกรุงเทพฯ รู้สึกถูกกลุ่มชนที่พูดแตกต่างจากตน เช่น ดูถูกสำเนียงอีสานหรือลาว ดูถูกสำเนียงฟากตะวันตกแถบสุพรรณบุรีและที่อื่น ๆ ในละแวกเดียวกันว่า “เหน่อ”

ฯลฯ

ถามว่าผู้คนในราชธานีพระนครศรีอยุธยาสมัยกรุงศรีอยุธยามีสำเนียงพูดอย่างชาวกรุงเทพฯ หรือไม่?

ไม่มีใครตอบได้แน่นอน เพราะสมัยนั้นยังไม่มีเครื่องบันทึกเสียงและในราชธานีพระนครศรีอยุธยา ก็ประกอบด้วยผู้คนมากมาย หลายกลุ่ม หลายเหล่า หลายเผ่าพันธุ์เหลือเกิน จึงน่าจะพูดจาแตกต่างกันไปตามประเพณีของกลุ่มชนนั้น ๆ

แต่สำเนียงหลวงในราชสำนักน่าจะใกล้เคียงกับสำเนียง “เหน่อ” แบบสุพรรณบุรีหรือที่อื่น ๆ ในย่านเดียวกันใช้พูดจาในชีวิตประจำวัน เพราะร่องรอยจากสำเนียงพากย์กับเจรจาโจนเป็นพยานยืนยันอยู่

ใครไม่เชื่อก็ขอให้ฟังลิลาเจรจาโจนดู หรือลองขยับเจรจาโจนตอนหนุมานอาสาไปล่อลวงเอาถ้องดวงใจทศกัณฐ์ แล้วยกพลยกธนูออกมาเจรจากับพระลักษมณ์ในบทต่อไปนี้นี้ดูสักหน่อยก็ได้

“หนอยแน่ พระลักษมณ์อย่ามาทักตีตีประจบกลบเนื้อความ พระรามที่เจ้าจิริย เจ้าเป็นน้องชายอย่ามาพูดแก้ตัว ใครเล่าเขาจะรักชั่วหามเสาไปสักก็คน เราสู้เงียดดอดทนกลืนเปรี้ยวเคี้ยวจนเข็ดฟันจึงหวน

จิตคิดมากนั้นมาเข้าด้วยเจ้าลงกา ออกศึกอาสาทำราชการ...” นั่นแหละ - เจรจาโขนละ

เหตุที่การเจรจามีสำเนียงเช่นนั้นก็เพราะราชสำนักกรุงศรีอยุธยาพูดจาในชีวิตประจำวันด้วยสำเนียงอย่างนั้น หากเจรจาดูด้วยสำเนียงอื่นใครจะฟังรู้เรื่องล่ะ แม้แต่พระเจ้าแผ่นดินสมัยนั้นก็คงจะทรงฟังไม่รู้เรื่องด้วย ที่นี้โขนเป็นการละเล่นศักดิ์สิทธิ์ในราชสำนัก การสืบทอดจะต้องรักษาขนบประเพณีสำคัญของสมัยโบราณเอาไว้ให้มากที่สุด ทุกวันนี้กรมศิลปากรจึงต้องเจรจาดูด้วยสำเนียงดั้งเดิม แม้คนพากย์และเจรจาดูกรมศิลปากรจะมีเชื้อสายชาวกรุงเทพฯ สมัยใหม่แล้ว แต่ต้องดัดเสียงเจรจาดูให้เป็นสำเนียงหลวงสมัยกรุงศรีอยุธยา เพราะฉะนั้นใครจะว่า “เหนือ” หรืออะไรก็ตามใจ แต่ “เหนือ” อย่างนี้คือสำเนียงหลวงครั้งกรุงเก่าละ

แหล่งปราชญ์ศิลป์

สยามบรมราชแก้ว
ขวัญหทัยประชาชี
ทรงคุณอนเนกศรี
ขอพระเกียรติอะคร้าว

กุมารี
ท้าวด้วง
สยามเทศ ประเทืองแฮ
คู่แคว้นแดนไทย

มิ่งขวัญปราชญ์ศิลป์สยามรัฐ
ยิ่งสุริย์จันทร์ดารานภาพราว
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
ทฤษฎาศาสตร์บำรุงศิลป์ประบิดโลก
พระเอย...พระงามเลิศประเสริฐพร้อม
อัญเชิญพระศรีไตรรัตน์มา

พระเกียรติจรต๋องสง่าเวหาหา
ประชาราษฎร์ชื่นพระคุณอุ้นดวงใจ
ทรงคุณานุจริย์สมัย
บำรุงไทยทะนุรัฐให้วัฒนา
ทวยราษฎร์น้อมจงรักเป็นนันทนา
คุ้มขวัญหล้ายังยืนยง...ทรงพระเจริญ

นับแต่อดีตตราบปัจจุบัน มี “คนดัง” อันอุปมาได้ดั่ง “ช้างดี” จากสุพรรณบุรีปรากฏชื่อเสียงขจรชวยามากมายหลายคน หลายวงการและหลายสาขาวิชา จนทำให้เมือง “ช้างป่าดั้น” ในอดีตมีเกียรติคุณว่าเป็นเมือง “แหล่งปราชญ์ศิลป์” ในปัจจุบันดังจะขอเสนอเรื่องราวของท่านเหล่านี้ไว้โดยสังเขป

ในด้านประวัติศาสตร์นั้นกษัตริย์จากเมืองสุพรรณเป็นผู้ร่วมแคว้นสุโขทัยอโยธยาและสุพรรณภูมิเข้าเป็นราชอาณาจักรสยาม เดิมทีทั้งสามแคว้นนี้เป็นอิสระแก่กัน แต่มีความสัมพันธ์กันทางเครือญาติ พระเจ้าอู่ทองผู้สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นเจ้าชายจากแคว้นอโยธยาผู้มาเป็นเขยแคว้นสุพรรณภูมิ จึงทรงมีสิทธิทางพระชายาในการครองแคว้นสุพรรณภูมิด้วย ส่วนสุโขทัยยังเป็นอิสระอยู่ ครั้นสิ้นพระเจ้าอู่ทองขุนหลวงพะงั่วจากเมืองสุพรรณได้เข้าไปครองอำนาจในกรุงศรีอยุธยาของกษัตริย์วงศ์ละโว้ อโยธยาเดิม ทรงเผ่าอำนาจเข้าไปในสุโขทัยและทรงได้เจ้าหญิงของแคว้นนั้นเป็นชายองค์หนึ่ง เมื่อสิ้นขุนหลวงพะงั่ว พระรามศวรโอรสพระเจ้าอู่ทองกลับมาชิงอำนาจในอยุธยาคืนได้ แต่สุพรรณภูมิแยกตัวเป็นอิสระทันที กษัตริย์แคว้นสุพรรณภูมิผู้เป็นโอรสของขุนหลวงพะงั่วกับเจ้าหญิงสุโขทัยส่งเจ้านครอินทรีรัชทายาทไปจีน เจ้าชายองค์นี้ได้กลับมาครองสุพรรณภูมิต่อมาก็ยกทัพไปยึดอำนาจในกรุงศรีอยุธยาได้เมื่อ พ.ศ. ๑๕๔๔ ปรากฏพระนามตามพระราชพงศาวดารว่า สมเด็จพระนครินทรีราช พระรามราชาธิราชกษัตริย์กรุงศรีอยุธยาผู้เป็นพระราชนัดดาพระเจ้าอู่ทองหนีไปครองเมืองปทากูจามซึ่งไม่เกิด วิกเคอร์ เสนอว่าเป็นกรุงพนมเปญในปัจจุบัน สมเด็จพระนครินทรีราชมีมเหสีองค์หนึ่งเป็นเจ้าหญิงสุโขทัย จึงทรงมีอำนาจเหนือแคว้นนี้ด้วย ในสมัยสมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ ๒ ผู้เป็นราชโอรส แคว้น

สุโขทัยถูกผนวกสนิทเข้ามามากขึ้น ต่อมาในสมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ พระราชนัดดาของสมเด็จพระนครินทราราชได้ทรงปฏิรูปการปกครอง หลอมละลายแคว้นทั้งสามเป็นราชอาณาจักรเดียวกันอย่างสมบูรณ์ มีนามปรากฏไปในนานาประเทศว่า “ราชอาณาจักรสยาม”

จึงกล่าวได้ว่ากษัตริย์ชาวสุพรรณบุรีเป็นผู้รวบรวมแคว้นสุพรรณภูมิ แคว้นสุโขทัย และแคว้นอยุธยา เข้าเป็นราชอาณาจักรสยามทั้งในทางยุทธศาสตร์และรัฐศาสตร์ เช่นเดียวกับที่ดินสี่หวงดี (จีนสี่ฮ่องเต้) แห่งแคว้นฉิน เป็นผู้รวบรวมแคว้นทั้งหลายเข้าเป็นราชอาณาจักรจีน

พิเศษ เจียจันทรพงษ์ ผู้เชี่ยวชาญจากกองโบราณคดี กรมศิลปากรใช้หลักฐานจากจารึกลานทอง วัดพระศรีรัตนมหาธาตุสุพรรณบุรี และเอกสารอื่น ๆ ยืนยันว่า

“สุโขทัย สุพรรณบุรี และอยุธยาเป็นแคว้นที่อยู่ร่วมสมัยกัน สมเด็จพระนครินทราราชครองแคว้นสุพรรณบุรีก่อนแล้วจึงได้ครองแคว้นสุโขทัยด้วย ในขณะที่เวลานั้นสมเด็จพระรามาธิบดีราชก็ครองอยู่อยุธยา ต่อมาสมเด็จพระนครินทราราชได้รวบรวมครองแคว้นอยุธยาด้วยทำให้สุโขทัย สุพรรณบุรี และอยุธยาเป็นอาณาจักรเดียวกัน”

ตั้งแต่นั้นกษัตริย์ราชวงศ์สุพรรณบุรีก็ครองกรุงศรีอยุธยาตลอดมา จนเสียกรุงแก่บุเรงนองเมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๒

ในการศึกกับพม่า พระสุนทรสงคราม เจ้าเมืองสุพรรณได้แสดงความรักศักดิ์ศรีของคนไทยไว้ในสมัยพระมหาจักรพรรดิ พระอาจารย์ธรรมโชติ แห่งวัดเจ้านางบวชก็ได้เป็นขวัญและกำลังใจให้ชาวบ้านบางระจันต่อสู้พม่า ท่านทั้งสองได้แสดงให้เห็นว่า “เลือดสุพรรณนั้นเข้มข้นทุกหยาดหยด”

ในวงการมหาดไทย เจ้าพระยามรราช (ปั้น สุขุม) นับได้ว่าเป็นช้างเผือกชั้นเอกของสุพรรณ มีเกียรติคุณสูงส่งหลายประการ ดังที่สมเด็จพระนารายณ์ประพันธ์พงศาวดารเอกราชองค์หนึ่งทรงสดุดีไว้ว่า

“เจ้าพระยามรราชนักปราชญ์แต่มา

รู้การเก่าการใหม่เปื่องใจสิ้น
เป็นเสนาบดีสยามสามแผ่นดิน
นับเป็นชั้นเอกอั้งขุนนางไทย
สูงยศฐานันสະพายศรานพรัตน์
เทียบกษัตริย์ราชินิกุลปุ่นผู้ใหญ่
มหาอำมาตย์เอกยกย่องไว้
สมฝึกฝั้ในธรรมกตัญญูตา

ก่องโกศลขลผของสนองแต่มา

โดยรักเจ้ารัชชาติศาสนา
ไม่หอยงเกินหยิ่งเกินเพลลินบุญญา
วางสมอาดมัวสนาน่าเคารพ
ปวงญาติมิตรสนิทห่างต่างนิยม
สมาคมผจงจิตผิตประจบ
คนอย่างนี้มีน้อยมีก็อพบ
ใครได้คบเคยคุ้นก็อุ่นใจ”

ทางฝ่ายกลาโหมนั้น พระยาเฉลิมอากาศ (สุณี สุวรรณประทีป) เป็นบุคคลสำคัญยิ่งในฐานะ “ผู้ร่วมก่อตั้งกองทัพอากาศ” ทหารอากาศมักเรียกท่านว่า “พรหมแห่งกองทัพอากาศ” หรือ “บูรพาจารย์แห่งกองทัพอากาศไทย”

ทางด้านวรรณกรรม พระพินิจวรรณการ (แสง สาลิตุล) ชาวอำเภอสองพี่น้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิถึงขั้น “ปราชญ์” คนหนึ่ง ท่านเชี่ยวชาญภาษาไทยอย่างเอกอุ มีส่วนร่วมในการชำระวรรณคดีสำคัญของไทยหลายเรื่อง เช่น เรื่องพระอภัยมณีเป็นผู้ที่พระยาอนุমানราชชนนยกย่องว่า “สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพทรงไว้พระทัยและโปรดปรานมาก ยังสมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ อีกพระองค์หนึ่ง ก็ทรงโปรดปรานในความรู้อันของพระพินิจวรรณการ” ทรง สาลิตุล บุตรชายของท่านเป็นนักเขียนเรื่องสั้นรุ่นบุกเบิกของไทย เลื่องลือในเรื่องความประณีตของภาษาและอารมณ์ จิต นูรทัต แม้ไม่ได้เกิดที่สุพรรณ แต่เคยมาเป็นครูอยู่ที่วัดจวนจันทร์ ท่านผู้นี้เป็นเอกในเชิงฉันทน์ เช่นเดียวกับที่สุนทรภู่เป็นเอกในเชิงกลอน ได้รับเชิญเข้าแต่งฉันทน์สมโภชในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในขณะที่มีอายุเพียง ๑๘ ปี เรื่องสามัคคีเภทคำฉันท์ของท่านยังเป็นที่รู้จักกันดีในปัจจุบัน ชั้นเชิงกวีมีพันธ์ประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นโคลง กลอนกาพย์ ร่ายก็ล้วนดีเยี่ยม นักเขียนชาวสุพรรณที่โด่งดังอยู่ในปัจจุบันได้แก่ วาณิช จรุงกิจอนันต์ ผู้คว้ารางวัลซีไรต์จากเรื่องสั้นชุด “ขอยืมเดี๋ยวนั้น” อีกท่านหนึ่งได้แก่ สิวกานท์ ปทุมสูติ ผู้มีชื่อเสียงในด้านร้อยกรอง

ทางด้านจิตรกรรม ในอดีตเมืองสุพรรณบุรี จิตรกรพื้นบ้านในยุครัชกาลที่ ๔ - ๕ แม้จะไม่ปรากฏชื่อเสียงออกไปในวงกว้าง แต่ฝีมือซึ่งปรากฏในจิตรกรรมฝาผนังพระอุโบสถวัดหน่อพุทธางกูร และพระอุโบสถวัดประดู่สารนั้นเป็นชั้นเยี่ยมยอด ไม่แพ้จิตรกรผู้มีชื่อเสียงของจังหวัดอื่น ไกลเข้ามาในยุคปัจจุบัน ครูสง่า มยุระ ได้รับเกียรติว่าเป็นจิตรกรชั้นครูคนหนึ่งของเมืองไทย ได้ฝากฝีมือไว้ที่ระเบียงวัดพระแก้วและที่อื่น ๆ อีกหลายแห่ง พู่กันสง่า มยุระ ที่ท่านทำจำหน่ายมีชื่อเสียง ได้รับความนิยมนำไปทั่วประเทศไทย

ในด้านดนตรีไทยนั้น อาจารย์มนตรี ตราโมท เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและเกียรติสูงสุดในปัจจุบัน ท่านเกิดเรียนหนังสือ และเรียนดนตรีไทยเบื้องต้นที่สุพรรณ มีผลงานเพลงมากมายนับร้อยเพลง เพลงไทยสากลที่มีชื่อเสียงหลายเพลงก็นำท่านออกไปจากเพลงไทยที่ท่านแต่งไว้ ท่านเป็นอัจฉริยศิลปินที่แตกฉานทั้งด้านดุริยางค์ศิลป์และวรรณศิลป์ จนได้รับยกย่องว่าเป็นกวีอาวุโสสูงสุดในยุคปัจจุบันอีกด้วย ได้รับการเชิดชูเกียรติมากมายจนแทบนับไม่ถ้วน เป็นศิลปินแห่งชาติรุ่นแรก เป็นราชบัณฑิตสาขาวิชาจิตรศิลป์ เป็นศิลปินซีไรต์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้รับคุณูปการเชิดชูกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยศิลปากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่สำคัญยิ่งคือได้รับพระราชทานเหรียญคุณูปกาลาขัณศิลปวิทยาในฐานะผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทย

ก่อนหน้านั้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ - ๖ นายจอน (ภายหลังใช้นามสกุลสุนทรเทศ) หลานปู่พระยาสุนทรสงครามเจ้าเมืองสุพรรณบุรีมีชื่อเสียงโด่งดังว่าขับร้องเพลงไทย ตลอดจนบทเห่กล่อมต่าง ๆ ไพเราะนัก เป็นที่โปรดปรานของ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต คีตกวีเอกของไทยเป็นอย่างยิ่ง เหตุที่เสียงไพเราะและร้องเพลงดีจึงได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น “หลวงกล่อมโกศลศัพท์”

ในด้านเพลงพื้นบ้าน ประเภทเพลงฉ่อย เพลงอีแซว ชาวสุพรรณมีชื่อเสียงมาตั้งแต่อดีตราบปัจจุบันแกงอิน เทศแนวธรรมและนาขกร่าง โหสี พ้อเพลงแม่เพลงจากบางปลาหมอได้ร้องอัดแผ่นเสียงไว้เป็นรุ่นแรก ๆ ของเมืองไทย ในปัจจุบันพ้อเพลงแม่เพลงชาวสุพรรณมีชื่อเสียงโด่งดังหรือได้รับรางวัลระดับชาติหลายคน นางบัวผัน สุวรรณประทีป(จันทร์ศรี) เป็นศิลปินแห่งชาติ นายไสว สุวรรณประทีปและนายกร่ำย จันทร์แดงเป็นพ้อเพลงพื้นบ้านดีเด่น ขวัญจิต ศรีประจันต์ นั้นมีชื่อเสียงทั้งในฐานะแม่เพลงและนักร้องเพลงลูกทุ่ง ที่ได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาติปี ๒๕๓๘

ข้างเคือกประเภทที่เมืองสุพรรณบุรีมีมากที่สุดเห็นจะเป็น นักร้อง นับแต่ ก้าน แก้วสุพรรณ มาจน แอ๊ด คาราบาว มีชาวสุพรรณขึ้นมาโด่งดังอยู่เส้นทางแห่งศิลปะสายนี้ นับสิบคน เช่น สุรพล สมบัติเจริญ ไหวพจน์ เพชรสุพรรณ สายัณห์ สัญญา พุ่มพวง ดวงจันทร์ แอ๊ด คาราบาว หรือ ยืนยง โอภากุลนั้นเป็นทั้งศิลปินและนักอนุรักษ์ธรรมชาติบิดาของเขาคือ มนัส โอภากุล เป็นผู้เชี่ยวชาญโบราณคดีเมืองสุพรรณและเป็นนักดนตรีสากลรุ่นบุกเบิกของจังหวัดนี้อีกด้วย

ในด้านศิลปวิทยาสาขาอื่นและกิจกรรมนอกวงวิชาการ ชาวสุพรรณมีชื่อเสียงติดอันดับอยู่ไม่น้อย ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ผู้รู้ในด้านรัฐศาสตร์และการเมืองก็เป็นชาวบางปลาหมอ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล โฆษกและนักจัดรายการผู้มีชื่อเสียงนั้นเล่าก็เป็นชาวสามชุก นายแพทย์ร่วมไท สุวรรณิก ผู้ประดิษฐ์เครื่องผสมไอโอดีนและเหล็กลงในเกลือและน้ำปลา และ นายแพทย์ประมวล วิรุฒมเสน ผู้ประสบความสำเร็จในการทำปฏิสนธิเด็กในหลอดแก้วเป็นรายแรกของเมืองไทยก็เป็นชาวสุพรรณ นอกจากนี้ยังมีรายอื่น ๆ อีกเหลือที่จะนำมากล่าวได้หมดสิ้น

ทางด้านพระศาสนา อันเป็นสถาบันพัฒนามนุษยชาตินั้น พระภิกษุชาวสุพรรณก็ได้สร้างเกียรติคุณไว้สูงเด่นยิ่งนัก พระเมธีวรคณาจารย์ (ท้าว เมธิโก) เปรียญเก้าวิชาสุพรรณรูปแรกเป็นหัวหน้าแผนกแปลพระอภิธรรมปิฎกของคณะสงฆ์ไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ ครั้งนั้นเป็นการเริ่มงานแปลพระไตรปิฎกเป็นภาษาไทยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์เป็นครั้งแรก ทางด้านวิปัสสนาธุระ พระมงคลเทพมุนี (สด) หรือที่รู้จักกันทั่วไปในนามหลวงพ่อดาวดึงส์ได้ฟื้นฟูการนำเพ็ญสมาธิภาวนาแบบโบราณแบบหนึ่งให้กลับแพร่หลายสืบมาจนปัจจุบันพระมหาเถระรูปนี้เป็นชาวสองพี่น้องเช่นเดียวกับสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (ปุ่น ปุณฺณสิริ) สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๗ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ นับว่าชาวสุพรรณได้ขึ้นถึงขั้นสุดยอดในสังฆมณฑล

ที่ปรากฏสมณคุณงดงามเป็นที่เลื่อมใสของชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างสูงอยู่ในขณะนี้ ได้แก่ พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) สามเณรเปรียญเก้าองค์แรกของชาวสุพรรณ ท่านเป็นนักปราชญ์เอกทางพุทธศาสนาของไทยและของโลก หนังสือพุทธธรรมอันเป็นนิพนธ์ชิ้นเอกของท่านนั้นได้รับยกย่องว่าเป็นวิทยานิพนธ์ทางพุทธศาสนาที่ดีที่สุดของกรุงรัตนโกสินทร์ งานนิพนธ์อื่นนับร้อยเรื่องของท่านก็ล้วนทรงคุณค่าอย่างสูงยิ่ง ด้วยปัญญาคุณอันสูงส่งท่านจึงได้รับคุณูปกตจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทยถึง ๘ แห่ง ที่ลาจารวัตรก็บริสุทธิ์งดงามสุดจะพรรณนา เป็นเนืองนาบุญของโลกอย่างแท้จริง

กระทั่งในด้านโจรสลัด ในอดีตชื่อของเสือฝ้าย เสียมเหศวร เสือใบและเสือดำ ที่ขุนโจรเมืองสุพรรณโด่งดังไปทั่วประเทศไทย เสือฝ้ายนั้นโด่งดังจนขนาด มาลัย ชูพินิจ นักประพันธ์เอกของเมืองไทย เดินทางมาสัมภาษณ์และนำประวัติชีวิตไปเขียนเผยแพร่ เรื่องของเสือใบก็มีผู้นำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ หลังจากยุคเสือนี้แล้ว สุพรรณบุรีก็ไม่มีคนดังบนเส้นทางโจรอีก นับว่าเป็นความเปลี่ยนแปลงไปในทางดีงามมาจนกระทั่งทุกวันนี้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า คนดังของสุพรรณส่วนมากเป็นบุคคลผู้ทรงเกียรติคุณในทางวิชาการหรือไม่ก็ศิลปะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาเพลงและดนตรี สมกับที่มีคำขวัญรกรกหนึ่งของจังหวัดที่ว่า “แหล่งปราชญ์ศิลปิน”

สุพรรณบุรี

นับแต่ได้มีการยกเมืองสุพรรณบุรีขึ้นเป็นจังหวัด มีเจ้าเมืองหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปกครองดูแล สุพรรณบุรีมีการเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอด ผู้เคยมาสุพรรณบุรี เมื่อ 30 ปีก่อน หากมีโอกาสย้อนมาเยี่ยมสุพรรณบุรีในวันนี้ คงจะพูดเหมือนกันว่าสุพรรณฯ เปลี่ยนไปมาก

สุพรรณบุรีเมืองที่เคยเป็นเมืองหลวงเก่า ปลอดภัยเป็นเมืองลูกหลวงเมืองหน้าด่านแล้วถูกทอดทิ้งให้ร้างเพราะเป็นเส้นทางที่ข้าศึกต้องผ่านบ่อยครั้ง พื้นตัวอีกครั้งเมื่อต้นรัตนโกสินทร์ก็มีสภาพเสมือนเป็นเมืองปิด ติดต่อกับภายนอกก็เพียงทางน้ำ จะไปจะมาต้องข้ามวันข้ามคืน ทางบกเก่าก็ต้องฝ่าถึงหน้าแล้ง อาศัยขี้น้ำลัดทุ่งเท่านั้น

เริ่มจะมีถนนก็ต้องวกวนผ่านทางกาญจนบุรี บ้านโป่ง แล้วเข้ากรุงเทพฯ ถัดมาก็มีทางใหม่แค่ผ่านกำแพงแสน นครปฐม ทางเส้นนี้คือถนนมาลัยแมนในปัจจุบัน เมื่อมีทางหลวงสายอ่างทอง - โพธิ์พระยา สุพรรณบุรีเริ่มกลายเป็นเมืองค่อนข้างจะเปิดมากขึ้น ด้านภายในจังหวัด เส้นทางถนนโยงเชื่อมระหว่างอำเภอต่ออำเภอก็เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทางหลวงสายบางบัวทอง - สุพรรณบุรี คลี่ม่านสุพรรณบุรี ออกเปิดกว้างกลายเป็นเมืองเปิดอย่างทันตาเห็น

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดอยู่ในภาคตะวันตกของประเทศไทยตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีนหรือแม่น้ำสุพรรณบุรี ห่างจากกรุงเทพมหานคร 107 กิโลเมตร ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดชัยนาทและจังหวัดอุทัยธานีทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง และพระนครศรีอยุธยา ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดอุทัยธานี แบ่งการปกครองเป็น 10 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองฯ อำเภอบางปลาม้า อำเภอสองพี่น้อง อำเภออู่ทอง อำเภอศรีประจันต์ อำเภอสามชุก อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอด่านช้าง และอำเภอหนองหญ้าไซ การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล 2 แห่ง คือ เทศบาลเมืองสุพรรณบุรีกับเทศบาลตำบลสองพี่น้อง

แม่น้ำสุพรรณ หรือแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านกลางตามแนวยาวของจังหวัดแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่จังหวัดชัยนาท เข้าสู่จังหวัดสุพรรณบุรี ที่อำเภอเดิมบางนางบวช ผ่านอำเภอสามชุก อำเภอศรีประจันต์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอบางปลาม้า และอำเภอสองพี่น้อง ตามลำดับ เป็นเสมือนเส้นเลือดใหญ่สำคัญหล่อเลี้ยงประชากรชาวสุพรรณบุรีมาช้านาน แต่เดิมคือเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมโยงภายในจังหวัดและเปิดออกสู่โลกภายนอก และทุกวันนี้ยังอำนวยประโยชน์ทั้งในด้านการอุปโภคบริโภค และทางด้านการเกษตร เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และให้คุณภาพประโยชน์แต่อย่างเดียว เพราะไม่ไหลเชี่ยวกรากจนเกิดน้ำท่วมเสียหาย

พื้นที่ด้านตะวันตกและด้านเหนือของจังหวัด มีภูเขาทอดเป็นแนวยาวตลอด เป็นที่ราบสูงเชิงเขาค่อยลาดเอียงไปสู่ด้านตะวันออกเฉียงใต้สู่ที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ เนื้อดินโดยทั่วไปเป็นดินเหนียว ฤดูน้ำหลากก็พัดพาตะกอนมาปกคลุม มีสภาพเป็นปุ๋ยธรรมชาติ แม่น้ำเหล่านี้จะถูกไหลลิกทำไร่รนามาหลายชั่วอายุคน จึงยังคงสภาพอุดมสมบูรณ์ ไม่จืดไม่เปรี้ยว

จากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มจึงเหมาะแก่การประกอบอาชีพเกษตรกรรม พื้นที่เกษตรกรรมชลประทานสามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง คือนาปีและนาปรัง ส่วนที่ราบเชิงเขามีการทำไร่ไถ้อ้อย ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ฝรั่ง หน่อไม้ฝรั่ง และถั่วต่าง ๆ ปัจจุบันมะม่วงนับเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอีกอย่างหนึ่ง ด้าน

การประมงมีการเลี้ยงปลาน้ำจืดและกึ่งก้ามกราม การเลี้ยงสัตว์ มี โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ และมีการขยายการเลี้ยงโคนมเพิ่มขึ้น

ด้านการอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร เช่น โรงสีข้าว โรงงานน้ำตาล โรงน้ำแข็ง โรงงานทำมันเส้น - มันอัดเม็ด โรงงานสร้างและซ่อมอุปกรณ์การเกษตร สำหรับอุตสาหกรรมในครัวเรือนมีเครื่องกระป๋อง อาทิ หัวกระป๋อง เป็นต้น อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก ปัจจุบันมีโรงงานผลิตรองเท้า และโรงงานผลิตเครื่องเบญจรงค์น้ำทอง

การค้าภายในจังหวัด เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญเป็นอันดับสอง รองจากเกษตรกรรม การค้าขายมีการขยายตัวในอัตราที่รวดเร็ว สินค้าหลักที่สำคัญคือสินค้าเกษตรกรรม ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกของจังหวัด ส่วนสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นสินค้าสั่งเข้าได้แก่น้ำมันเชื้อเพลิง วัสดุก่อสร้าง เสื้อผ้า อาหารสำเร็จรูป เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

จังหวัดสุพรรณบุรี มีธนาคารเปิดสาขาดำเนินการในท้องที่อำเภอต่าง ๆ ประมาณ 40 สาขา และมีสำนักงานสาขาของบริษัทประกันชีวิตและประกันวินาศภัย จำนวนกว่า 22 แห่ง เนื่องจาก จังหวัดสุพรรณบุรีมีปัจจัยการผลิตที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพของราษฎร ทั้งด้านอาชีพทางการเกษตร พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม จึงทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในระดับดี

ด้านความสงบเรียบร้อย เป็นจังหวัดที่มีความสงบเรียบร้อยตามสมควร ประชาชนทั่วไปประกอบอาชีพสุจริต คดีอาชญากรรมมีสภาพเป็นอาชญากรรมทั่วไป ได้แก่อาชญากรรมที่กระทำผิดกฎหมายอาญาธรรมดา ไม่มีอาชญากรรมที่เกิดจากกลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือกฎหมาย หรืออำนาจเศรษฐกิจ การเมือง ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มมือปืนรับจ้าง แต่อย่างไร

สุพรรณบุรีวันนี้ มีการพัฒนาขึ้นทุกรูปแบบ ทั้งภาครัฐและเอกชน สภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปในทางบวกอย่างผิดหูผิดตา สภาพเดิมที่สุพรรณเคยเป็นเมืองปิด ชาวสุพรรณทำมาหากินในหมู่คนในท้องถิ่นไม่ค่อยได้ใช้จ่ายอะไรกันมากมาย เพราะพอกินเหลือเพื่อตามสภาพ ภาพลักษณ์ของคนสุพรรณในอดีตที่เคยถูกมองว่าเป็นคนขี้เหนียวนั้น ความจริงแล้วเพราะสภาพการเอื้ออำนวยอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะด้านอาหารการบริโภคไม่เคยต้องเดือดร้อน จึงได้เปรียบคนในท้องถิ่นอื่น เคยมีคำพังเพยที่คนต่างถิ่นปรารภกันว่า “มาสุพรรณสามวันรวย...” นั้น เห็นจะจริงในแง่ที่ว่า เมืองนี้อุดมสมบูรณ์จริง ๆ มีพร้อมไปเสียจนไม่รู้จะใช้จ่ายกันอย่างไรดี สภาพการดังกล่าวกำลังเปลี่ยนไปตามคลื่นอารยธรรมและแรงผลักดันที่แผ่เข้ามาตามความสะดวกสบายของการคมนาคม คนสุพรรณหันมาลงทุนกันมากขึ้น อาชีพเกษตรกรรมซึ่งเคยเป็นอาชีพหลัก แม้แต่เดี๋ยวนี้อีกยังคงอันดับหนึ่งอยู่นั้น มีอาชีพอื่นเพิ่มขึ้นมาเคียงข้าง ไม่ว่าจะเป็นพาณิชยกรรม หรือว่าอุตสาหกรรม ล้วนแล้วแต่มีผลในการพัฒนาเศรษฐกิจของเมืองสุพรรณ

วันนี้เมืองสุพรรณบุรีมีความสะดวกในการติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงรอบทิศ มีถนนมาตรฐานราบเรียบ ยิ่งตอนเข้าเขตเมืองถนนจะร่มรื่น และสวยงามไปด้วยไม้ประดับ เป็นที่ประทับใจผู้ไปเยือน

แม้สุพรรณบุรีจะไม่มีน้ำตกที่สวยงาม ไม่มีป่า เขา ถ้ำ ลำธาร อันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเหมือนอย่างจังหวัดอื่น แต่สุพรรณบุรียังมีอะไรอีกหลายอย่างที่เชิญชวนให้ท่านได้ไปสัมผัส ไม่ว่าจะเป็นร่องรอยของอดีตที่รอให้คนไทยทั้งชาติไปรำลึกถึง ครั้งหนึ่งบรรพบุรุษของไทยเคยสังฆอารยธรรมอันงดงามและเฟื่องฟูไม่น้อยหน้าไปกว่าอารยธรรมชาติอื่น หรือจะไปลองลิ้มชิมรสอาหารมีเอกลักษณ์หนึ่งท่ามกลางท้องทุ่งนาอันเขียวขจี พร้อมทั้งหาสิ่งของที่ได้อีกว่าเป็นที่สุดของเมืองไทย คิดไม้คิดมือไปฝากใครสักคนที่เป็นที่สุดของท่านสักอย่างสองอย่างก็ได้ หรือจะไปสัมผัสกับสถานที่ต่าง ๆ ให้ซึ่งกับนิยายรักอมตะของเมืองสุพรรณ “ขุนช้างขุนแผน” ไปดูหลานสาวนางพิม ไปฟังสำเนียงเหนือแท้ที่ไม่เหมือนใครของสุพรรณ รับรองว่าท่านจะประทับใจ และต้องเวียนไปเยี่ยมสุพรรณอีกนับครั้งไม่ถ้วนทีเดียว

เที่ยวสุพรรณ

วัดป่าเลไลยก์วรวิหาร

ตั้งอยู่ที่ถนนมถลัยแมน ในเขตเทศบาล เดิมชื่อ “วัดลานมะขวิด” เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคูเมืองปรากฏชื่อในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน มีพระพุทธรูปปางป่าเลไลยก์องค์ใหญ่ ชาวบ้านเรียก “หลวงพ่อโต” นับถือเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ประดิษฐานอยู่ในพระวิหารสูงตระหง่าน หน้าบันพระวิหารมีพระราชลัญจกรรัชกาลที่สี่ หน้าวิหารมีเจดีย์มอญ มีงานนมัสการปีละ 2 ครั้ง คือ ในวันขึ้น 5 - 9 ค่ำ เดือน 5 และ วันขึ้น 5 - 9 ค่ำ เดือน 12 เป็นงานสำคัญยิ่งของจังหวัด นอกจากนี้ ภายในวัดมีเรือนไทยไม้สัก หลังใหญ่สร้างตามลักษณะเรือนขุนช้างตามที่พรรณนาไว้ในเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนให้ชื่อว่า “เรือนขุนช้าง”

วัดแคและด้นมะขามยักษ์

ตั้งอยู่ที่ถนนวัดพระธาตุ - โพธิ์พระยา ตำบลรั้วใหญ่ เป็นวัดที่มีชื่อปรากฏในวรรณคดี เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ที่วัดแคมีด้นมะขามใหญ่ เรียกกันว่า “ด้นมะขามยักษ์” วัดโคนโดยรอบประมาณ 10 เมตร กล่าวกันว่าด้นมะขามยักษ์ด้นนี้

เป็นด้นที่ขุนแผนใช้เรียนเสกใบมะขามเป็นตัวต่อแดนสู้ข้าศึก และเป็นสถานศึกษาเวทมนตร์คาถาของขุนแผน จากอาจารย์คงด้วย ทางจังหวัดได้สร้างเรือนไทยทรงโบราณในบริเวณใกล้ด้นมะขามยักษ์ เรียกชื่อว่า “คุ้มขุนแผน” บริษัทสร้างภาพยนตร์มักมาใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์เป็นประจำ

วัดประดู่สาร

ตั้งอยู่ที่ถนนขุนช้าง ในเขตเทศบาล เป็นวัดเก่าแก่ ไม่มีหลักฐานระบุการสร้างแต่คงจะสร้างก่อนปี พ.ศ. 2379 ปีที่สุนทรภู่มาสุพรรณบุรี ภายในพระอุโบสถมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องพุทธประวัติ ที่มีชื่อช่างหลวง เชื่อกันว่าเป็นคนเดียวกับที่เขียนจิตรกรรมฝาผนังวัดหน่อพุทธางกูร เขียนราว พ.ศ. 2391 นอกจากนี้ยังมีจิตรกรรมเขียนบนแผ่นไม้สัก เรื่องราวพุทธประวัติ และมหาชาติลักษณะภาพทำนองเดียวกับจิตรกรรมฝาผนังในอุโบสถ ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ในวิหาร

พิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระสังฆราช (ปูม)

ตั้งอยู่ในวัดสุวรรณภูมิ ในเขตเทศบาล ตรงข้ามศาลากลางจังหวัดเป็นอาคารสถาปัตยกรรมไทย 2 ชั้น ภายในจัดแสดง โบราณวัตถุ เครื่องประดับ ของใช้สมัยต่าง ๆ ที่สำคัญมีคณา และบาตรสังกะโลก คำล้า และมีเพียงหนึ่งในประเทศไทย พิพิธภัณฑสถานนี้ พระเทพวุฒาจารย์ (เปลื้อง) สร้างขึ้นเพื่อจัดแสดงโบราณวัตถุที่ท่านเก็บรวบรวมไว้ และเพื่ออุทิศแด่สมเด็จพระสังฆราช

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

ตั้งอยู่ที่ถนนสมภารคง ในเขตเทศบาล เป็นวัดคู่บ้านคูเมืองมาแต่โบราณ มีพระปรางค์เป็นประธานทรงวัดทรงแตกต่างพระปรางค์องค์อื่นมีอายุก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยา พบลานทองจารึกจากยอดพระปรางค์ ระบุประวัติการสร้างและการซ่อม พระปรางค์องค์นี้เป็นกรุพระพิมพ์

“ผงสุพรรณ” อันเป็นหนึ่งในชุดเบญจภาคีนอกจากนี้ยังมีเจดีย์สมัยอู่ทองอีกสององค์ พระพุทธไสยาสน์สององค์ พระพุทธรูปหินทรายศิลปะอู่ทองจำนวนมากนับร้อย

วัดพระรูป

ตั้งอยู่ที่ถนนขุนช้าง ในเขตเทศบาล วัดนี้เป็นกรุ “พระขุนแผน” ที่เลื่องชื่อ มีพระพุทธรูปไสยาสน์ ศิลปะอุทธรณ์ตอนปลาย งามเป็นยอด เจดีย์สมัยอุทธรณ์ และรอยพระพุทธรูปจำลองสลักบนเนื้อไม้ ขนาดกว้าง 74 ซม. ยาว 221 ซม. หน้า 10 ซม. ตั้งตะแคงมีลวดลายสลักบนทั้งสองด้าน เป็นรอยพระพุทธรูปไม้จำลองชิ้นเดียวของโลก เป็นศิลปะอุทธรณ์ ปัจจุบันตั้งแสดงบนหอสวดมนต์ มีผู้กล่าวกันว่า สุพรรณบุรีถ้าไม่ได้เห็นรอยพระพุทธรูปนี้ เหมือนไม่ได้มาสุพรรณบุรี

วัดสนามชัย

ตั้งอยู่ที่ตำบลสนามชัย อำเภอเมือง ตามพงศาวดารเหนือกล่าวว่าพระเจ้ากาแต ให้มอญน้อยมาสร้างวัดสนามชัย พร้อมกับบูรณะพระป่าเลไลยก์ ประมาณว่าวัดนี้สร้างก่อน พ.ศ. 1746 มีซากเจดีย์ใหญ่ กำแพงแก้วเจดีย์บริวารสี่ทิศ มีอุโบสถ จากการตรวจค้นเจดีย์องค์ใหญ่พบอัฐิธาตุที่เผาแล้วเป็นจำนวนมาก สันนิษฐานว่าเป็นกระดูกทหารที่เสียชีวิตในสงครามครั้งสำคัญ จึงเรียกขานกันว่า “สุสานทหารนิรนาม” ปัจจุบันจังหวัดสุพรรณบุรี ได้อนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาด้านประวัติศาสตร์

วัดไผ่โรงวัว

ตั้งอยู่ที่ ตำบลบางคาเดร วิมคลองพระยาบรรลือ อำเภอสองพี่น้อง พระครูอุภัยภาดาทร (หลวงพ่อขอม) อดีตเจ้าอาวาส ได้ดำเนินการก่อสร้างพระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่สุดในโลก สร้างปราสาทร้อยยอด วังสามฤดู และเมืองนรกเป็นต้น เป็นวัดที่มีพุทธศาสนิกชนและบุคคลทั่วไปนิยมไปเที่ยวชมกันมาก

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

ตั้งอยู่ที่ถนนไร่ฝ้าย ในเขตเทศบาล เดิมเรียก “ศาลเทพารักษ์หลักเมือง” ตัวศาลเป็นอาคารทรงไทยประดิษฐานเทวรูปพระอิศวรและพระนารายณ์ สลักนูนบนแท่งหินเขียวแท่งเดียว ลักษณะเทวรูปสวมหมวกเดือกปัจจุบันมีการสร้างอาคารหลังใหญ่ครอบอาคารทรงไทยไว้ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ชาวสุพรรณบุรีนับถือกันมากมีพิธีแห่ธัญเชิญเจ้าพ่อและงานทิ้งกระจาดทุกปี ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 7 ของจีน

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวนนาไทย

ตั้งอยู่บริเวณสนามหน้าศาลากลางจังหวัด เป็นอาคารคอนกรีต ภายในจัดแสดงเครื่องมือ อุปกรณ์ และภาพเหตุการณ์ทุกขั้นตอน ที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงทำปุยหมักหว่าน เก็บเกี่ยวข้าว ด้วยพระองค์ เองแปลงนาสาธิตแปลงแรก เมื่อปี 2529 นอกจากนี้ยังจัดแสดง ทั้งกรรมวิธี และอุปกรณ์ที่ใช้

สวนนกท่าเสด็จ

ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเสด็จ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง เป็นสวนนกธรรมชาติมีนกมาทำรังอยู่ถาวรนับหมื่นตัว เช่น นกยาง นกกระสา นกแซว นกปากห่าง นกกินหอย และนกกลาขาว ตอนใกล้พลบ นกเหล่านี้จะบินกลับรัง จนมืดฟ้ามัวดิน เป็นธรรมชาติน่าชมมาก กรมป่าไม้ได้จัดตั้งเป็นศูนย์อนุรักษ์นกมีเจ้าหน้าที่ประจำ และสร้างหอดูนกไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ชื่นชมธรรมชาติ

พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์

ตั้งอยู่ที่ ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ เดิมสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างเพื่อเฉลิมชัย ในสงครามยุทธหัตถีที่ทรงชนะพระมหาอุปราช เมื่อ พ.ศ. 2135 ต่อมาปรักหักพังเหลือเพียงซาก กรันปี พ.ศ. 2494 ได้มีการสร้างเจดีย์ทรงลังกาสามครอบองค์เดิมเป็นเจดีย์สูง 66 เมตร ฐานกว้างด้านละ 36 เมตร ด้านหน้าเป็นพระบรมราชานุสรณ์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงพระคชาธารศึก เมื่อแล้วเสร็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินมาบวงสรวงและประกอบพิธีเปิด เมื่อ 25 มกราคม 2502 รัฐบาลได้กำหนดวันดังกล่าวเป็นวันกองทัพไทย และเป็นวันถวายราชสักการะเป็นประจำทุกปี ปัจจุบันจังหวัดได้จัดงานเฉลิมฉลอง มีการแสดงแสงเสียงยุทธหัตถีเฉลิมพระเกียรติ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุทอง

ตั้งอยู่ที่อำเภ่อูทอง เป็นพิพิธภัณฑสถานที่ตั้งแสดงโบราณวัตถุล้ำค่า สมัยศรีวิชัย ทวารวดี เช่น ธรรมจักรศิลา สมัยพระเจ้าอโศกมหาราชเศียรพระพุทธรูปทองคำริด - ทองคำ สิงห์สำริด ลูกปัดสมัยฟูนันและ ทวารวดีและมีเรือนพิพิธภัณฑสถานลาวโซ่ง อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ตั้งแสดงเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันแบบโบราณของคนไทยกลุ่มนี้

วนอุทยานพุ่มม่วง

ตั้งอยู่ที่ หมู่ 5 ตำบลจรเข้สามพัน อำเภ่อูทอง ที่ราบเชิงเขามีคอกช้างดินสมัยทวารวดี มีน้ำตกพุ่มม่วงที่กล่าวถึงในเสภาขุนช้างขุนแผน มีถนนขึ้นไปบนภูเขาไปที่ทำการวนอุทยาน ธรรมชาติประกอบด้วยพันธุ์ไม้มานาอาทิ จันทน์กะพ้อ จันทน์ผา ปรังเผือก และมีสวนหินอันงดงามวนอุทยานนี้เป็นป่าใกล้เมืองที่หาได้ยากยิ่ง

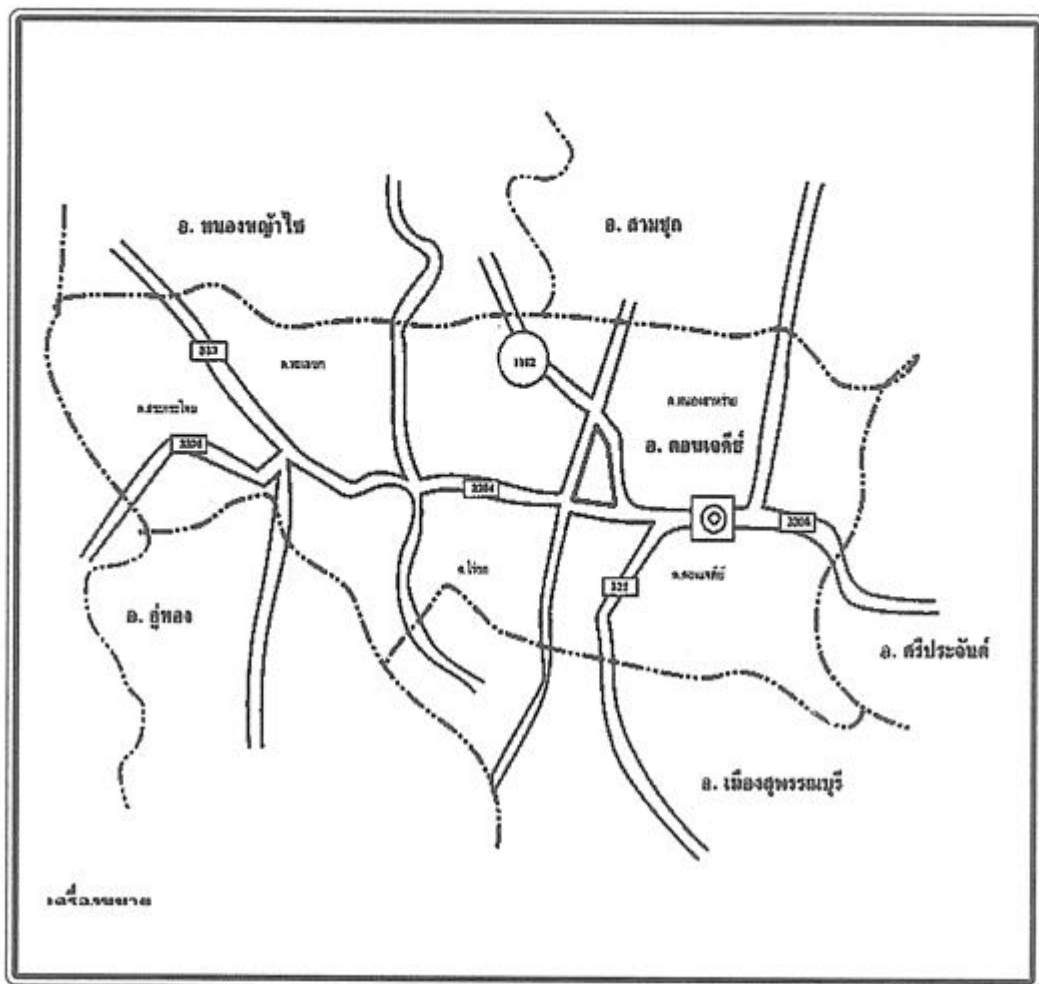
เขื่อนกระเสียว

ตั้งอยู่ที่ หมู่ 4 ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง เป็นเขื่อนเก็บกักน้ำสร้างกันลำห้วยกระเสียว ยาว 4 กิโลเมตร เป็นเขื่อนดินที่มีความยาวที่สุดในประเทศไทย เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีทิวทัศน์สวยงาม บึงฉวาก (บึงบัวแดง)

ตั้งอยู่ในอำเภอเดิมบางนางบวชเขตติดต่อกับอำเภหันทคา จังหวัดชัยนาท เป็นบึงขนาดใหญ่มากมีเนื้อที่ประมาณ 2,700 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเดิมบางนางบวช 1,700 ไร่ ในบริเวณบึงเต็มไปด้วยบัวแดง ช่วงตอนเช้าจะบานสวยงามมาก และมีนกเป็ดน้ำอาศัยอยู่จำนวนมาก มีศาลาสำหรับเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

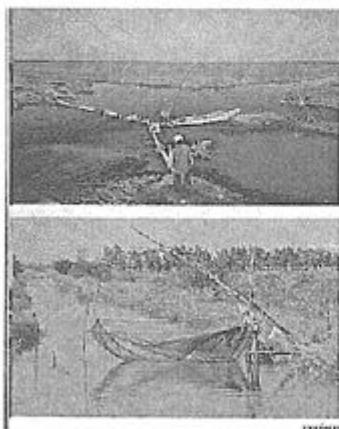
สระศักดิ์สิทธิ์ทั้งสี่

ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเตีจ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมือง เป็นสระโบราณชื่อ สระแก้ว สระคา สระยมนา และสระเกษ อยู่ติดกันเป็นหมู่ เป็นสระศักดิ์สิทธิ์มาแต่โบราณ เดิมใช้น้ำสระนี้ในพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา และพิธีอื่น ๆ ที่ต้องใช้น้ำศักดิ์สิทธิ์

แผนที่อำเภออุบลราชธานี

เครื่องหมาย

-----	เขตจังหวัด
- - - - -	เขตอำเภอ
.....	เขตตำบล
□	ทางหลวงแผ่นดิน
○	ถนน รพช.
—	ทางส่วนราชการอื่น
◎	อำเภอ

ดอนเจดีย์

ประวัติย่อ

ดอนเจดีย์ เดิมอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พื้นที่เป็นป่า มีชุมชนกระจายอยู่ไม่มากนัก พื้นที่แห้งแล้งกันดาร ชลประทานเข้าไม่ถึง ประชาชนต่างท้องถิ่น เริ่มทยอยเข้ามาจับจองที่ดินเพื่อตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพ ซึ่งอาชีพส่วนใหญ่ได้แก่การทำนา ทำไร่ และหาของป่า จากการที่ประชาชนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว พ.ศ. 2505 ทางราชการ ได้มองเห็นความสำคัญ ในด้านการปกครอง จึงประกาศตั้งเป็นกิ่งอำเภอและยกฐานะเป็นอำเภอในปี พ.ศ. 2508 มีพื้นที่การปกครอง 252,018 ตารางกิโลเมตรสภาพพื้นที่

ดอนเจดีย์ มีสภาพพื้นที่ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่

พื้นที่ในเขตชลประทาน จะอยู่ทางด้านตะวันออกของอำเภอประชาชนส่วนใหญ่จะมีฐานะความเป็นอยู่ดีเพราะพื้นที่สามารถทำการเพาะปลูกพืชผัก ได้ตลอดปี อาชีพของประชาชนส่วนใหญ่ได้แก่ ทำนา ปลูกผักและเลี้ยงสัตว์

พื้นที่นอกเขตชลประทาน จะอยู่ทางด้านตะวันตกของอำเภอสภาพพื้นที่แห้งแล้งขาดน้ำ ทำการเกษตรไม่ได้ผลเพราะจะรอเฉพาะน้ำฝนเท่านั้น ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะค่อนข้างยากจนอาชีพส่วนใหญ่ทำนา ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ ในฤดูแล้งจะขาดน้ำในการอุปโภคและบริโภค

การแบ่งเขตการปกครองและประชาชน ของอำเภอดอนเจดีย์

อำเภอดอนเจดีย์ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดสุพรรณบุรี ห่างจากจังหวัดสุพรรณบุรี 31 กิโลเมตร

มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอสามชูก และอำเภอหนองหญ้าไซ
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภออู่ทอง และอำเภอด่านช้าง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอสามชูก และอำเภอศรีประจันต์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

ไม่มีปัญหาในด้านการปกครอง

ราษฎรส่วนใหญ่ มักตั้งบ้านเรือนอยู่กันอย่างกระจัดกระจายเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละประมาณ 5-10 ครัวเรือน มักอยู่ในหมู่เครือญาติ แม้ส่วนใหญ่จะมีฐานะยากจน แต่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ

ชาวดอนเจดีย์ สนใจการเมืองพอสมควร แต่ตื่นตัวต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในระดับท้องถิ่นมาก เช่นการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด กรรมการสุขาภิบาล การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิสภาตำบล และแม้แต่ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาราษฎรมีผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในปัจจุบันนี้มีสมาชิกสภาจังหวัด 2 คน

ที่	ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน ประชากร	จำนวน	จำนวน
1	คอนเจดีย์	8	12,019	3,920
2	ไร่รถ	7	9,514	1,645
3	หนองสาหร่าย	9	8,461	1,836
4	สระกระโจม	8	9,616	2,154
5	ทะเลบก	11	5,502	1,567
รวม		43	45,184	11,122

ด้านสังคมและการเมือง

อำเภอคอนเจดีย์ อยู่ในภาคกลาง ใช้ภาษาไทยภาคกลางไม่มีปัญหาในด้านสื่อภาษา ประชาชนนับถือศาสนาพุทธ มีวัฒนธรรมและประเพณี กลมกลืนกันเป็นอย่างดี

ด้านการศึกษา

อำเภอคอนเจดีย์ มีสถานศึกษา จำนวน 32 โรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สังกัด สปช. 29 โรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา (ส.ศ.) 2 โรงเรียน สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 1 โรงเรียน

ด้านการศึกษา

วัด	จำนวน	33	แห่ง
สำนักสงฆ์	จำนวน	2	แห่ง
ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด	จำนวน	1	แห่ง
โรงเรียนพระปริยัติธรรม	จำนวน	6	แห่ง
แผนกธรรมบาลี	จำนวน	2	แห่ง
ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	จำนวน	15	แห่ง
หอกระจายข่าว	จำนวน	8	แห่ง
กระจายเสียงตามสาย	จำนวน	5	แห่ง

ด้านสาธารณสุข

อำเภอคอนเจดีย์ ด้านสาธารณสุขยังไม่ทั่วถึง กล่าวคือ การประปา มีเฉพาะในเขตสุขาภิบาลและบางหมู่บ้าน เท่านั้น การไฟฟ้า เข้าถึงทุกตำบลแต่ยังไม่ครบทุกหมู่บ้าน ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ประมาณร้อยละ 85

การคมนาคม

มีทางหลวงแผ่นดิน 3 สาย ทางหลวงท้องถิ่น 36 สาย และทางหลวงชนบทอีก 592 สาย สภาพโดยทั่วไปยังต้องปรับปรุงซ่อมแซมอีกมาก โดยเฉพาะทางหลวงท้องถิ่น และทางหลวงชนบทซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่สามารถใช้งานได้ตลอดปี ในช่วงฤดูฝนนั้นมักจะท่วมขังถนนหลายสาย ทำให้ถนนเกิดการชำรุดเสียหายมากทุกปี ประชาชนพลอยได้รับความเดือดร้อน และได้รับความลำบาก ซึ่งยังคงต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในการที่จะปรับปรุงซ่อมแซมถนนเหล่านี้ให้ดีขึ้น

ด้านการอนามัย

สถานที่ท่องเที่ยว

พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์

ตั้งอยู่ที่ตำบลคอนเจดีย์ อำเภอคอนเจดีย์ เดิมสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้าง เพื่อเฉลิมชัยในสงครามยุทธหัตถี

ที่ทรงพระนามมหาอุปราช เมื่อ พ.ศ. 2135 ต่อมาปรักหักพังเหลือเพียงซาก
ครั้งปี พ.ศ. 2594 ได้มีการสร้างเจดีย์ทรงลังกาสวมครอบองค์เดิมเป็นเจดีย์สูง 66
เมตร ฐานกว้างด้านละ 36 เมตร ด้านหน้าเป็นพระบรมราชานุสรณ์สมเด็จพระ
นเรศวรมหาราชทรงพระคชาวุฒิสีก เมื่อแล้วเสร็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนิน มาบวงสรวงและประกอบพิธีเปิด เมื่อ 25 มกราคม 2502
รัฐบาลได้กำหนดวันดังกล่าวเป็นวันกองทัพไทยและเป็นวันถวายราชสักการะเป็น
ประจำทุกปี ปัจจุบันจังหวัดได้จัดงานเฉลิมฉลอง มีการแสดงแสงเสียงยุทธหัตถี
เทิดพระเกียรติ

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"

ตั้งอยู่ภายในบริเวณวัดคอนเจดีย์ สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นห้องสมุดที่สวยงาม และทันสมัย เหมาะ
แก่การศึกษาค้นคว้า ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

บึงหนองสาหร่าย

ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองสาหร่าย ซึ่งเป็นบึงประวัติศาสตร์ สมัยสมเด็จพระ
นเรศวรมหาราชเสด็จนำทัพมาพักแรมพล เพื่อกระทำยุทธหัตถี

พระราชวังจันทร์เกษม

ตั้งอยู่ ณ วัดคอนเจดีย์ หมู่ที่ 5 ตำบลคอนเจดีย์ อำเภอคอนเจดีย์
ประวัติศาสตร์ก่อสร้าง

โดยจิตสำนึกที่รัฐบาลได้สร้างวัดคอนเจดีย์ พร้อมกับองค์สถูปเจดีย์องค์ใหม่ครอบองค์เดิม เมื่อปี พ.ศ. 2497 ขึ้นที่
อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี อันเป็นจุดที่ทรงกระทำยุทธหัตถี ประสพชัยชนะ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและถวาย
เป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเอกาทศรถ วัดคอนเจดีย์แห่งนี้ก็มีความเจริญรุ่งเรืองตลอดมา
จากการริเริ่มของพระสิรินันทเมธี รองเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรีและทายาททายิกา รวมทั้งชาวจังหวัดสุพรรณบุรีทั้งมวล พร้อม
ใจกันสร้าง “พระตำหนัก” ตั้งแต่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2532 ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง 10 ล้านบาท

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่า สมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระเอกาทศรถ ได้เคยใช้พระราชวังจันทร์
เกษมที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นที่ประทับ จึงได้สร้างพระตำหนักแห่งนี้ขึ้น โดยส่วนหนึ่งจำลองมาจากพระราชวังจันทร์
เกษม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รูปลักษณะของพระตำหนักอันทรงคุณค่านี้ ได้มีการสร้างด้วยความประณีตเพื่อให้เกิดความสวยงามที่สุด ประกอบด้วย
มุขหน้า 6 หน้า ได้แก่ด้านตะวันออกและด้านตะวันตก ด้านละ 2 หน้า ด้านเหนือ ด้านใต้ด้านละ 1 หน้า เมื่อวันที่
3 พฤษภาคม 2537 กรมการศาสนา ได้แจ้งให้วัดคอนเจดีย์ทราบถึงการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตเชิญอักษรพระ
ปรมาภิไธย ภปร. อักษรพระนามาภิไธย สก. สว. สว. มวก. สข. และอักษรพระนาม จก. ประดิษฐานที่ทึ่ทึ่บ้าน
พระตำหนักวังจันทร์เกษมทั้ง 6 ด้าน

สำนักราชเลขาธิการแจ้งว่า ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว พระราชทานพระ
บรมราชานุญาตตามที่ขอพระมหากรุณาธิคุณความปลาบปลื้มยินดีต่อชาวจังหวัดสุพรรณบุรีที่ได้รับทราบถึงพระมหากรุณาธิคุณอย่างใหญ่
หลวง

เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2538 ได้เชิญพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และพระบรมรูปสมเด็จพระเอกาทศรถ
ขึ้นประดิษฐานยังพระราชวังจันทร์เกษม โดยผู้บัญชาการทหารสูงสุด พลเอกวัฒนะชัย วุฒิสรี

เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2538 นับได้ว่าเป็นมหามงคลอย่างยิ่งของชาวสุพรรณบุรี วัดคอนเจดีย์ ได้กำหนดพิธีอัญ
เชิญพระสยามเทวาธิราช (เทพเจ้าแห่งความศักดิ์สิทธิ์) ที่คุ้มครองบ้านเมืองประเทศชาติของเรา ขึ้นประดิษฐานยังพระแท่น
บุษบก ณ วังจันทร์เกษม โดยท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี นายอำนาจ ยอดเพชร

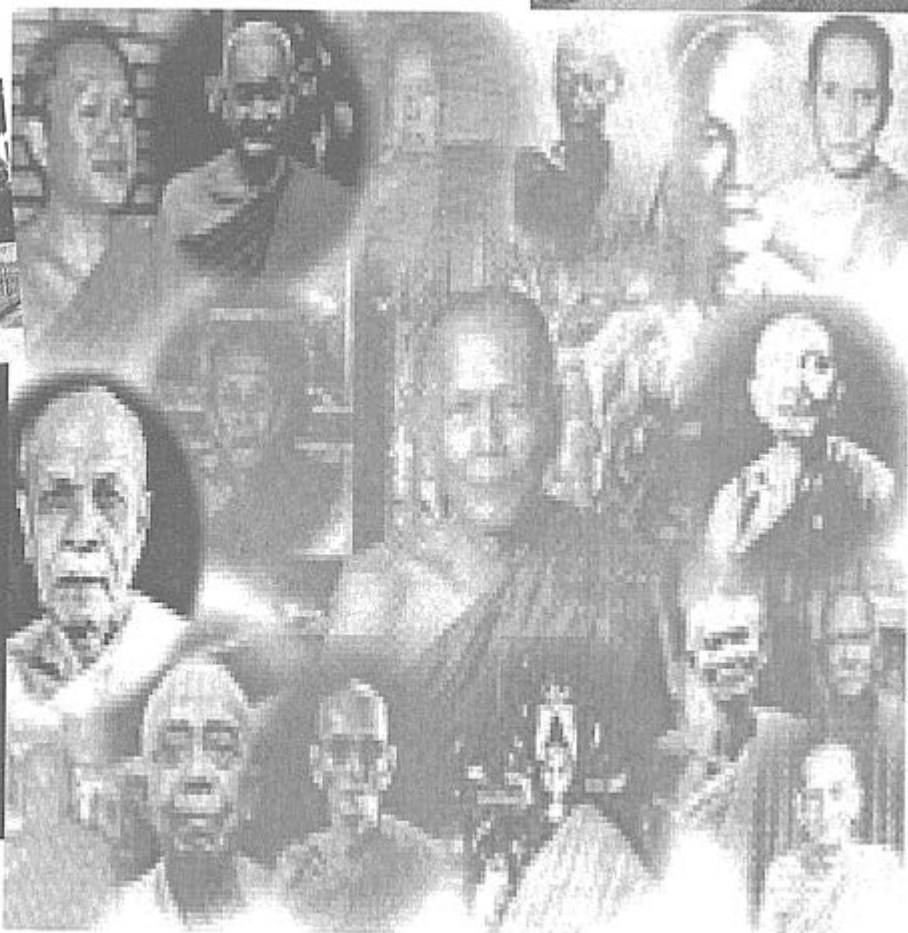

เส้นทางพุทธศาสน์ แหล่งปราชญ์เมืองสุพรรณ

สรรพสิ่งในโลกล้วนต่างพึ่งพาอาศัยกัน หากสรรพสิ่งทั้งปวงขาดการพึ่งพาอาศัยกันแล้วโลกนี้จะเป็นอย่างไร ชีวิต มนุษย์-สัตว์-ต้นไม้ จะอยู่กับอย่างไร ความขัดแย้ง สับสนวุ่นวายและปัญหาต่าง ๆ ตกเป็นคำตอบที่สรรพสิ่งทั้งปวง ต้องประสบโดยหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย

ปัญหาอยู่ที่ว่า สรรพสิ่งในโลกจะพึ่งพากันอย่างไรจึงจะเป็นการพึ่งพาอาศัยเพื่อการอยู่ร่วมกันแบบสันติสุขได้

เมตตา แปลว่า ความเป็นมิตร ความมีไมตรี ความปรารถนาดี ต่อกับคือตัวเชื่อม หรือตัวสัมพันธ์หรือตัวต่อระหว่างสรรพสิ่ง ที่พึ่งพาอาศัยกันเท่านั้นจึงจะเดินทางสู่จุดหมายการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข...

สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก องค์ที่ 17

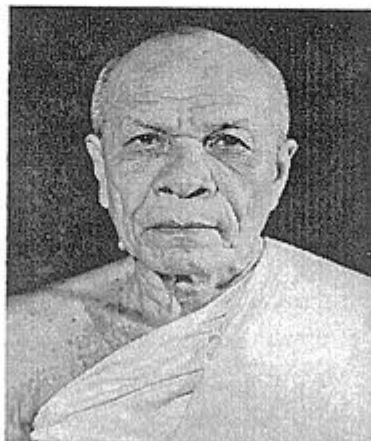
นามเดิม   **ปุ่น สุขเจริญ** ฉายา "ปุ่นสุนิริ"
 เกิดวันที่   30 มีนาคม พ.ศ. 2439
 สถานที่ประสูติ   ตำบลต้นตาล อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
 สิ้นพระชนม์   เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2516
 ชื่อบิดา - มารดา   นายเน้า นางวัน สุขเจริญ
 การศึกษา   ทรงศึกษาพระปริยัติธรรม ได้เปรียญ 6 ประโยค
                   มีความรู้ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน
 ปฏิบัติ   ท่านเป็นพระภิกษุที่ชอบศึกษาค้นคว้า
                   ชอบฟังปาฐกถาจนมีความรู้กว้างขวาง
                   และมีความสามารถเชิงประพันธ์

ผลงานดีเด่น

- ทรงเป็นสมเด็จพระสังฆราชที่มีความรู้เป็นพิเศษ
- ทรงนิพนธ์หนังสือไว้มากมาย เช่น
     หนังสือธรรมนี้ไฉน พุทธชยันตี พระสวรรคต ฯลฯ
- ทรงนำเรื่องที่นิพนธ์มารวมเล่ม ชื่อว่า "ลิขิตสมเด็จพระสังฆราช"
- ทรงเป็นสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก องค์ที่ 17
     เจ้าอาวาสวัดพระเชตุพน ฯ
- ทรงเป็นองค์เทศนา (ปฏิภาณ) ได้เป็นเยี่ยม

พระมงคลเทพมุนี

(หลวงพ่อดล)

พระมงคลเทพมุนี
หลวงพ่อดล วัดปากน้ำ

- ชื่อ-สกุล   เจ้าคุณพระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)
 ท่านมีนามเดิมว่า   สด มีแก้วน้อย
 เกิดวันที่   ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๒๗
 ชาตภูมิ   บ้านสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
 อุปสมบท   เมื่อ ๒๔๔๗
 ชื่อบิดา-มารดา   นายเงิน นางสุดใจ
 การศึกษา   จบหลักสูตรการศึกษา ณ วัดสองพี่น้อง
 ปฏิปทา   อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ศึกษาธรรมปฏิบัติจนสุดท้ายดำรงตำแหน่ง
               เจ้าอาวาสวัดปากน้ำภาษีเจริญ ธนบุรี
 ผลงานดีเด่น   ท่านเป็นพระนักเทศน์ ใช้วิชาพระกรรมฐานแนะนำให้ประชาชน
               ปฏิบัติธรรม ท่านได้เป็นผู้ก่อตั้งสำนักเรียนวัดปากน้ำ ดำเนินการ
               สอนพระปริยัติธรรม ทั้งของนักธรรมและบาลีจนเป็นสำนักเรียน
               หลักอันดับต้น ๆ ของคณะสงฆ์ไทยเป็นผู้ให้กำเนิดคำว่า
               “วิชาธรรมกาย”
 มรณภาพ   เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๒

พระธรรมปิฎก

(ป.อ.ปยุตฺโต)

ชื่อ - สกุล พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต)
 เป็นเจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน
 ตำบลบางกระพี้ อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม
 ท่านมีนามเดิมว่า ประยุทธ์ อารยางกูร
 เกิดเมื่อ วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๔๔๑ ที่บ้านกว้าง
 อำเภอ ศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
 ผนวชที่ ท่านจบการศึกษาพุทธศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม อันดับ๑)
 บรรพชา ๑๐ พฤษภาคม ๒๔๙๔ ณ วัดบ้านกว้าง พระครูเมธีธรรม
 สาร เป็นพระอุปัชฌาย์

อุปสมบทเป็นภิกษุ ณ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เคยดำรงตำแหน่ง รองเลขาธิการมหาจุฬาลง
 ๒๕๐๗-๒๕๑๗ และเจ้าอาวาสวัดพระพิเรนทร์ ๒๕๑๕-๒๕๑๙ และได้รับปริญญา ดุษฎีบัณฑิตจากสถาบัน
 การศึกษา ๑๐ สถาบัน รวม ๑๑ ปริญญา คือ

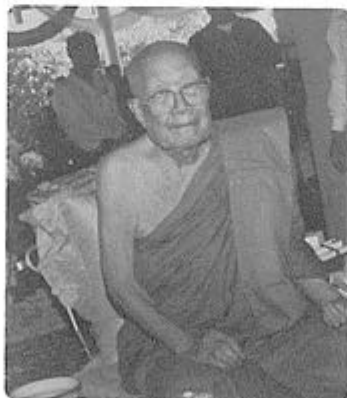
- ปี ๒๕๒๕ ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ปี ๒๕๒๙ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปี ๒๕๒๙ ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานักถ้อยและการสอน จากมหาวิทยาลัยศิลปากร
- ปี ๒๕๓๐ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์ - การสอน จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปี ๒๕๓๑ ปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปี ๒๕๓๒ ปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาภาษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหิดล
- ปี ๒๕๓๓ ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาปรัชญาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ปี ๒๕๓๗ ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ปี ๒๕๓๘ อักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (จริยศาสตร์ศึกษา) จากมหาวิทยาลัยมหิดล
- ปี ๒๕๓๘ ตรีปิฎกาจารย์กิตติมศักดิ์ จากนวนาลันทามหาวิหาร รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย
- ปี ๒๕๓๘ ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลงานดีเด่น

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของท่านปรากฏในหลายลักษณะทั้งด้าน การสอน การบรรยายการปาฐกถา การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการแสดงพระธรรมเทศนาท่านได้รับอาราธนาไปสอนวิชาพระพุทธศาสนา ณ มหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศหลายแห่ง เช่น UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA และ SWARTHMORE COLLEGE ฯลฯ ท่านจึงเป็นผู้ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ สามารถโน้มน้าว มโนธรรมของคนเพื่อให้มีสันติภาพดำเนินกิจกรรมที่ส่งเสริมการศึกษาเพื่อสันติภาพมุ่งสร้างสันติภาพในจิตใจมนุษย์ท่านจึงเป็นคนไทยคนแรกที่ได้รับเกียรติจากองค์การศึกษาวិทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ถวายรางวัลการศึกษาเพื่อสันติภาพ ครั้งที่ ๑๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ จึงนับว่าเป็นผู้ที่มีผลงานยอดเยี่ยมอีกท่านหนึ่ง

สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า

(ทิม อุทาत्मิมมหาเถร)

เจ้าอาวาสวัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม

ชื่อ - สกุล ทิม พันธุเลปะนะ

ท่านมีนามเดิมว่า ทิม

ฉายา อุทาत्मิม

เกิดเมื่อ วันอาทิตย์เดือน ๑๑ ขึ้น ๗ ค่ำ ปีมะโรง ตรงกับวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๔๗
ที่บ้านดอนสะแก ตำบลโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษา

- นักธรรมโท ป.ธ. ๕

ผลงานดีเด่น

๑. งานด้านการปกครอง

ได้รับการและหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารหมู่คณะ และคณะสงฆ์ส่วนรวม ได้เป็นผู้จัดการบริหารวัดราชประดิษฐ ในตำแหน่งเจ้าอาวาสตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๘ เป็นต้นมา

๒. งานเผยแผ่พระศาสนา

พระเดชพระคุณได้แนะนำสั่งสอนคนทุกชั้น ทุกเพศทุกวัย ให้เกิดศรัทธาปลาทะและสมาธิปฏิญญาในทางพระพุทธศาสนา ในชีวิตและหลักในการดำเนินชีวิตอันถูกต้อง งานเผยแผ่อีกประการหนึ่ง คือ การจัดส่งพระเปรียญ พระนักธรรม พระฐานานุกรมผู้ทรงความรู้ความสามารถไปเป็นครูอาจารย์ สอนธรรม สอนบาลี ช่วยงานพระศาสนา ปฏิบัติกิจคณะสงฆ์ด้านต่าง ๆ ในสำนักต่าง ๆ และในต่างจังหวัด ซึ่งไม่เพียงทำหน้าที่ศาสนทายาทของพระสงฆ์เท่านั้น ยังนำแบบแผนและขนบธรรมเนียมอันดีงามของวัดไปเผยแพร่ให้ปรากฏในสำนักอื่นอีกด้วย

พระราชวรมุนี

(ประยูร ธมฺมจิตโต)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ชื่อ - สกุล พระราชวรมุนี (ประยูร ธมฺมจิตโต)

วัดประยูรวงศาวาส แขวงกัลยาณมิตร เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

ท่านมีนามเดิมว่า ประยูร มีฤกษ์

เกิดเมื่อ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๙ ณ วัดสามจีน ตำบลดอนปรู อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษา

- พ.ศ. ๒๕๑๒ สอบได้นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนวัดสุวรรณภูมิ อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๓ สอบได้ ป.ธ. ๓ สำนักเรียนคณะจังหวัดสุพรรณบุรี
- พ.ศ. ๒๕๑๙ สอบได้ ป.ธ. ๙ สำนักเรียนวัดประยูรวงศาวาส
- พ.ศ. ๒๕๒๐ สอบได้ประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.)
- พ.ศ. ๒๕๒๑ สำเร็จปริญญาตรี พธ.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาปรัชญา จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์
- พ.ศ. ๒๕๒๓ สำเร็จปริญญาโท (M.A.) สาขาปรัชญา จากมหาวิทยาลัยเดลี (University of Delhi)
- พ.ศ. ๒๕๒๔ สำเร็จ M.Phil. สาขาปรัชญา จากมหาวิทยาลัยเดลี
- พ.ศ. ๒๕๒๗ ได้รับประกาศนียบัตรภาษาฝรั่งเศส (Dip. in French) จากมหาวิทยาลัยเดลี
- พ.ศ. ๒๕๒๘ สำเร็จปริญญาเอก (Ph.D.) สาขาปรัชญา จากมหาวิทยาลัยเดลี

ผลงานดีเด่น

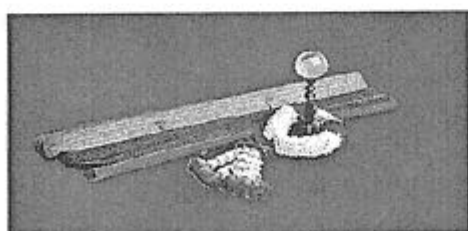
- พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้รับรางวัลคนดีศรีสังคม จากสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย

- พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับรางวัลเสาศาสนาธรรมจักรทองคำ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

สมณศักดิ์

* พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นราชาคณะชั้นสามัญที่พระเมธีธรรมภรณ์

* พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่ พระราชวรมุนี ตรีปิฎกบัณฑิต มหาคณิสสร บวรสังฆาราม คามวาสี

พระราชพุทธิญาณวงศ์

(สุชาติ สอดสี)

เลขาแม่กองบาลี

- ชื่อ พระราชพุทธิญาณวงศ์ ฉายา ธมฺมรตโน
 อายุ 42 พรรษา 20 ป.ธ. 9
 วัดปากน้ำ แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
- ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ พระอารามหลวง
 สถานะเดิม วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ บิดา นายชื่น สอดสี มารดา นางตอง สอดสี
 ตำบลวังหัว อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
- บรรชา วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘ วัดเกาะ ตำบลวังหัว
 อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี พระอุปัชฌาย์ พระครูวรนาถรังษี วัดเกาะ
 อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
- อุปสมบท วันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๙ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แขวงพระบรมมหา
 ราชวัง เขตพระนคร ก.ท.ม. พระอุปัชฌาย์ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
 วัดสามพระยา แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร ก.ท.ม.
- วิทยฐานะ
๑. พ.ศ. ๒๕๐๗ สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดเกาะ ตำบลวังหัว
 อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
  ๒. พ.ศ. ๒๕๑๐ สอบได้ น.ธ. เอก สำนักศาสนศึกษาวัดดอนเจดีย์ คณะจังหวัด
 สุพรรณบุรี
  ๓. พ.ศ. ๒๕๑๙ สอบได้ ป.ธ. ๙ สำนักเรียนวัดปากน้ำ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพ
 มหานคร (สอบได้ตั้งแต่เป็นสามเณร)
  ๔. พ.ศ. ๒๕๒๗ สำเร็จปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ. บ.) มหาจุฬาลงกรณราช
 วิทยาลัย
  ๕. การศึกษาพิเศษ ๒๕๓๐ สำเร็จปริญญา ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ. บ.) จาก
 มหาวิทยาลัยสุโขทัย พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปากน้ำ พระอารามหลวง
 พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นอาจารย์สอนพระปริยัติธรรมประจำสำนักเรียนวัดปากน้ำ
 พ.ศ. ๒๕๑๙ เป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมสนามหลวง
 พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นกรรมการตรวจประโยคบาลีสนามหลวง
 พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้รับแต่งตั้งเป็นรองเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
 พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้รับแต่งตั้งเป็นเลขานุการแม่กองบาลีสนามหลวง
 พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นเลขานุการแม่กองงานพระธรรมทูต
 พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นรองหัวหน้าสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูต
 พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นกรรมการตรวจชำระพระไตรปิฎก ฝ่ายพระสูตร
 พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นราช
 ที่ "พระราชพุทธิญาณวงศ์"

พระวิบูลย์เมธาจารย์

(เก็บ ภทฺธิโย ป.ธ. 7)

อดีตเจ้าอาวาสวัดคอนเจดีย์

นามเดิม เก็บ พุฒิเจริญ

เกิดวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2457

ชาติภูมิ บ้านสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

อุปสมบท 29 มิถุนายน พ.ศ. 2477

ชื่อบิดา มารดา นายรัต นางโค้

การศึกษา สอบบาลีสำนักเรียนวัดพระเชตุพนฯ ตั้งแต่ประโยค 3 - 6

พ.ศ. 2492 สอบได้เปรียญธรรม 7 ประโยค

พ.ศ. 2495 เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่ "พระวิบูลเมธาจารย์"

ประจำที่วัดคอนเจดีย์ตั้งแต่ เดือนมกราคม พ.ศ. 2501

ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดคอนเจดีย์

มรณะภาพ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2525

ผลงานดีเด่น -จัดตั้งสำนักเรียนพระปริยัติธรรมทั้งแผนกธรรมและบาลี ณ วัดคอนเจดีย์

-จัดสร้างวัดอุดมคงค พระกริ่งพระองค์ดำ พระองค์ขาว เจริญ ภปร.

พระสงฆ์สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง พระผงพิมพ์ต่าง ๆ และรูปเหมือนของท่าน

-ริเริ่มสร้างศาลามหาเศรษฐีและ ดำริให้สร้างพระตำหนักจันทร์เกษม

ถวายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

หลวงพ่อเนียม

- เกิดเมื่อ พ.ศ. 2372
 มรณภาพ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2453
 บิดา เป็นชาวบ้านล้อง ตำบลมดแดง มารดาเป็นชาวบ้านป่า
 พุทธรักษา ตำบลตะค่า อำเภอบางปลาม้า
 การศึกษา กล่าวกันว่า ท่านได้รับการถ่ายทอดวิชาจาก สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี)
 ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ เจ้าอาวาสวัดน้อย อำเภอบางปลาม้า
 ผลงานดีเด่น ท่านมีชื่อเสียงด้านวิปัสสนาธุระเป็นเยี่ยม เป็นอาจารย์ของหลวงพ่อปาน วัดบางนมโค
 และหลวงพ่อโหน่ง วัดดอนมะดัน

หลวงพ่อโหน่ง

- ชื่อ-สกุล หลวงพ่อโหน่ง
 เกิดเมื่อ พ.ศ. 2409
 สถานที่เกิด ตำบลต้นตาล อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
 มรณภาพเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2477
 ชื่อบิดา-มารดา นายโต นางจ้อย โดงาม
 การศึกษา วิปัสสนากรรมฐาน จากสำนักหลวงพ่อเนียมและหลวงพ่อจันทร์
 ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ เจ้าอาวาสวัดคลองมะดัน อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
 ผลงานดีเด่น เจริญวิปัสสนากรรมฐานจนฉันทนแก่กล้าสามารถทราบเหตุการณ์ล่วงหน้าได้
 และได้สร้างวัดอุโมงค์ไว้หลายรุ่น หลายพิมพ์

หลวงพ่อโ بسی (วัดมะนาว)

- ชื่อ - สกุล หลวงพ่อโ بسی
 สถานที่เกิด บ้านสามหมื่น อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
 ชื่อบิดา นายโ بسیศรี
 การศึกษา พระธรรมวินัย และอักษรขอมจากวัดชีปะขาว
 วิปัสสนากรรมฐาน จากวัดอัมรินทร์โมลีธาราม
 ปฏิปทา พระภิกษุที่ไผ่สันโดษ วัดมะนาว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
 ผลงานดีเด่น ท่านมีชื่อเสียงทางด้านวิปัสสนากรรมฐานและปาฏิหาริย์
 จัดสร้างวัดอุโมงค์ไว้หลายรุ่น

หลวงพ่อพริ่ง

นามเดิม   พริ่ง
เกิดเมื่อ   พ.ศ. 2410
มรณภาพ   เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2483
ชื่อบิดา-มารดา   นายเตียง นางเรียน
การศึกษา   ท่านศึกษาพระธรรมวินัย และวิปัสสนาจากสำนักหลวงพ่ปลื้มวัดพร้าว
เจ้าอาวาสวัดวรจันทร์ ตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
ผลงานดีเด่น

- ท่านเป็นพระนักพัฒนา สร้างอุโบสถและเจดีย์ของวัดวรจันทร์ ซึ่งเป็นเจดีย์ที่สวยงาม สร้างโรงเรียนประชาบาล
- ท่านมีชื่อเสียงด้านวัตถุมงคล มีความขลังอยู่ยงคงกระพัน

หลวงพ่อคำ

ชื่อ-สกุล   หลวงพ่อคำ จนทโชโต
เกิดวันที่30 พฤษภาคม 25430
สมณศักดิ์   พระครูสุวรรณวรคุณ
มรณภาพ   ปี พ.ศ. 2513
ชื่อบิดา-มารดา   นายฮั่ว นางจันทร์ แซ่ตัน
การศึกษา   ท่านศึกษาพระธรรมวินัยจากสำนักพระอาจารย์บุญมา
ตำแหน่งทางคณะสงฆ์   เจ้าอาวาสวัดหน่อพุทธางกูร
ผลงานดีเด่น   ท่านมีความสามารถด้านแพทย์แผนโบราณ และสร้างวัตถุมงคล
ด้วยเกลือกับน้ำประสานทอง

หลวงพ่อเปลื้อง

ชื่อ - สกุล   หลวงพ่อเปลื้อง คงสุวรรณโณ
สมณศักดิ์   พระเทพคุณาจารย์
สถานที่เกิด   ตำบลดอนท้ายาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
ชื่อบิดา-มารดา   นายจัน นางแจ่ม บุญชีวงศ์
ตำแหน่งทางคณะสงฆ์   เจ้าอาวาสวัดสุวรรณภูมิ เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี
ผลงานดีเด่น   ท่านเป็นพระนักพัฒนา และสะสมวัตถุมงคลและจัดสร้าง "พิพิธภัณฑสถาน
สมเด็จพระสังฆราช" ถวายแด่สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
(นุ่น ปุณฺณสิริ) พระสังฆราช องค์ที่ 17

หลวงพ่อด

สมณศักดิ์ พระครูปริชาวุฒิกุล
 เกิด วันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2454
 สถานที่เกิด บ้านดอนโพธิ์ทอง เมืองสุพรรณบุรี
 มรณภาพ ปี พ.ศ. 2539
 ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ ท่านเป็นเจ้าของาวาส วัดดอนโพธิ์ทอง
 ผลงานดีเด่น ท่านเป็นพระนักพัฒนา สร้างโรงเรียนประถมศึกษา
 สร้างประปาหมู่บ้าน สร้างความเจริญให้บ้านดอนโพธิ์ทอง
 เป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านโดยทั่วไป

หลวงพ่อป๋ิม

ชื่อ - สกุล หลวงพ่อป๋ิม ศุภพินิจ
 เกิด วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2450
 ชื่อบิดา - มารดานายสน นางชื่น ศุภพินิจ
 การศึกษา ท่านเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อนิยมวัดน้อย สอบได้นักธรรมเอก และศึกษากรรณฐาน
 ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ เจ้าอาวาสวัดสวนหงส์
 ผลงานดีเด่น ท่านได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ที่ พระครูสุมนคณาวัชช์ ได้รับพัดยศพิเศษ
 จ.ป.ร. ซึ่งเป็นเจ้าอาวาสวัดราชบุรียาววัดแรกและวัดสุดท้ายที่ได้รับพัดยศพิเศษชาว
 ที่มีพระปรมาภิไธยย่อ จ.ป.ร.

หลวงพ่อดวน

ชื่อ - สกุล หลวงพ่อดวน วุฒิโก
 เกิด วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2456
 สถานที่เกิด ตำบลวังยาง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
 ปัจจุบัน อายุ 83 ปี
 ชื่อบิดา-มารดา นายไ้ นางอ้ม ตอกกุลลาบ
 การศึกษา ท่านศึกษาพระธรรมวินัยจนสอบได้นักธรรมเอก
 ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ เจ้าอาวาสวัดไ้เตี้ย อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
 ผลงานดีเด่น ท่านมีชื่อเสียงด้านวัตถุมงคลอยู่ยงคงกระพัน และแคล้วคลาด

หลวงพ่อดี

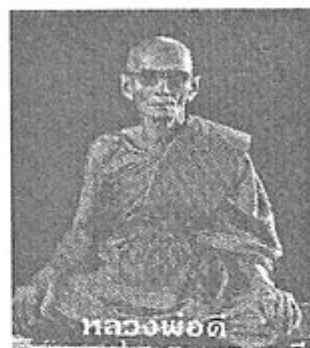
ชื่อ - สกุล หลวงพ่อดี

ชื่อบิดา-มารดา นายจัน นางหรั่ง ศรีข้าสูข

ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ เจ้าอาวาสวัดพระรูป อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ผลงานดีเด่น ท่านเป็นพระนักปฏิบัติและจัดสร้างวัดอุมงคล

เป็นที่นิยมของบุคคลโดยทั่วไป

หลวงพ่อเจริญ วัดอัญญาวารี ดอนเจดีย์

ชื่อ - สกุล เจริญ เปรมรัตน์

สมณศักดิ์ พระครูสุวรรณวิสุทธิ

สถานที่เกิด บ้านหลักแก้ว อำเภอวิเศษไชยชาญ จังหวัดอ่างทอง

ชื่อบิดา-มารดา นายเหลี่ยม นางปาน

ตำแหน่งทางคณะสงฆ์ เจ้าอาวาสวัดอัญญาวารี เจ้าคณะอำเภออู่ปรกของดอนเจดีย์

ผลงานดีเด่น -ท่านเป็นพระนักพัฒนาสร้างความเจริญให้กับชุมชนบ้านเก่าหนองนา

-ริเริ่มสร้างวัดอัญญาวารี (เดิมชื่อวัดทิพวารี)

-เป็นประธานสอภรรรมสนามหลวง

“ข้างป่าต้น”

เมืองสุพรรณ ก็เหมือน ๆ กับหลาย ๆ เมืองที่เป็นส่วนหนึ่งของประเทศไทย แต่ในความเหมือนกันก็มีจุดต่างที่เด่นชัด และเป็นเอกลักษณ์ยากจะเลียนแบบ ในจุดเด่นทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมพื้นบ้านได้หล่อหลอมความรู้สึกนึกคิดของคนสุพรรณให้สะท้อนรูปลักษณ์อันเด่นดังออกมา

คนสุพรรณรักสามัคคีกัน ไม่ว่าจะย้ายถิ่นฐานไปทำมาหากินอยู่ที่ไหนก็จะรวมตัว ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรที่จะพบ ชมรมชาวสุพรรณฯ-ชลบุรี ชาวสุพรรณฯ-ขอนแก่นหรือแม้แต่ชมรมชาวสุพรรณฯในเมืองชนิดนี้้อ ออสเตรเลีย ได้ตามคอลัมภ์ต่าง ๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์

คนสุพรรณเป็นนักสู้ แสวงหาแนวทางใหม่ ๆ อยู่เสมอ จะเห็นคนสุพรรณย้ายถิ่นฐานไปทั่วประเทศ ไปโคราช เจ้าของไร่หน้าใหม่แถวนั้น อาจจะบอกคุณว่า “ผมคนสุพรรณ มากุกเบิกทำไร่ที่นี่” ผ่านไป อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ เห็นตลาดชื่อ “โค้งสุพรรณฯ” สอบถามได้ความว่าเป็นคนสุพรรณทั้งนั้น มากุกเบิกตั้งรกรากอยู่ที่นั่น กว่า 30-40 ปีแล้ว จนคนเจ้าถิ่น เรียกชุมชนตรงทางโค้งนั้นว่า “โค้งสุพรรณฯ” สมัยที่เหมืองพลอยจันทบุรียังเฟื่องฟู ก็อพยพไปจับที่ทางหากินกันเป็นจำนวนมาก และน่าจะเป็นที่มาของเพลง “ข่าวทิดแก้ว” ของไวพจน์ เพชรสุพรรณ ที่ยังพอจำได้ท่อนหนึ่งว่า “น้องอยู่เมืองจันท ที่อยู่สุพรรณบุรี มันไกลกันเหลือที่...”

แต่คนสุพรรณไม่เคยลืมถิ่นเกิด เมื่อมีกิจกรรมของจังหวัดก็จะกลับมารวมตัวกันทำงาน ร่วมมือกันอย่างน่ารัก เมื่อคราวจังหวัดสุพรรณบุรีได้รับเกียรติให้จัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ปี 2537 นับเป็นการรวมตัวกันครั้งยิ่งใหญ่ของชาวสุพรรณ ที่ร่วมกันจัดงานอย่างสมเกียรติ มีคนทุกสาขาอาชีพไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ศิลปิน คนในวงการโทรทัศน์ ร่วมใจกันอย่างสามานฉันท์ จนได้รับการสรรเสริญจากสื่อมวลชนว่า “คนสุพรรณนี้เขารักกันจริง”

ผมเคยเห็นอาจารย์มนตรี ตราโมท ในวัย 90 เศษ เดินจากลานจอดรถเข้ามาปะรำพิธีซึ่งไกลมากเพื่อมุทิตา พระเดชพระคุณหลวงพ่อพระเทพสุวรรณโมลี เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี เห็น ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ในยุคที่เป็นขวัญใจคนทีวี เวลาเป็นเงิน-ทอง แต่มาใช้เวลา

หลายชั่วโมงเพื่อวิเคราะห และนำเสนอ งานของ พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) ภาพเหล่านี้ คนที่อื่นยากจะรับรู้ แต่เราคนสุพรรณซึ่งเหลือเกิน

สุพรรณวันนี้ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ อีกแล้ว และคนสุพรรณไม่เคยเชื่อว่า กรุงเทพฯไกลเกินไปสำหรับเรา เนื่องจากคนรุ่นก่อนได้แผ้วถางทางไว้ให้แล้ว

เด็กวัดที่เคยถูกคิดเป็นเครื่องกีดกั้นเทศน์รื่องลำน้ำสุพรรณไปกรุงเทพฯ กับพระวัดหงษ์รัตนาราม ใครจะคิดบ้างว่า โลกรู้จักเขาค่อมานาน เจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) หนึ่งในคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

สามเนตรหนุ่มน้อย ผู้มีใจรักในการประพันธ์ ใฝ่ศึกษา มุ่งหน้าเข้ากรุง แล้วโลกสี่ขาวแห่งเพศบรรพชิต ก็จดจำท่านในฐานะ สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 17 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

คนกรุงเทพฯ ต่างหาก เห็นคนสุพรรณ เป็นคนบ้านไกลป็นเพียง ลำเนียงเพี้ยนเป็นที่ขบขัน

ปัจจุบัน จ. สุพรรณบุรี มีความเจริญขึ้นอย่างชนิดคาดไม่ถึงว่ากันว่ามีถนนหนทางที่ดีที่สุดในบรรดาต่างจังหวัดด้วยกัน ระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ครบครัน เมืองที่เคยเป็นเมืองเกษตรกรรมก็ทำท่าจะเป็นอุตสาหกรรม มีการเคลื่อนย้ายโรงงานขนาดกลางถึงขนาดใหญ่เข้ามา ที่เคยเป็นสุพรรณก็ดูจะไม่ใช่เสียแล้ว กองถ่ายภาพยนตร์ที่เคยใช้สุพรรณเป็นฉากในภาพยนตร์ที่ต้องการความเป็นไทยและชีวิตของชาวชนบท ก็เริ่มหาที่ใหม่ เพราะเริ่มจะหาจากลำบาก แค่มุมกล้องหลบบ้านทรงฝรั่งและเสาโทรทัศน์ งานดาวเทียม ก็ปวดหัวจะแยอยู่แล้ว พวกเขาพูดว่า “ผมก็คนสุพรรณ อยากเห็นความเป็นสุพรรณอยู่คู่บ้านเมืองต่อไป บ้านเราเจริญรุ่งเรืองผมก็ชอบ แต่เราน่าจะเลือกได้ รักษาเอกลักษณ์ท้องถิ่นให้อะไร ธุรกิจการศึกษาน่าจะเป็นทางออกที่ดี ทำให้เมืองสุพรรณของเราเป็นเมืองการศึกษา มีวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อม ธรรมชาติก็ยังคงอยู่ ความเป็นเอกลักษณ์ก็ไม่สูญหาย”

จากสุพรรณ...ถึงสุพรรณ

นักรบ“วรรณกรรม”

วาทินิบ จรุงกิจอนันต์

พบกันเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2492 ที่ตลาดบัวห้ว้น อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ใกล้ ๆ กับวัดไฟโง้ว้ว อายุประมาณสี่ขวบครอบครัวพยายายจากตลาดบัวห้ว้นมาอยู่ที่ตลาดบ้านสุด อำเภอบางปลาঝ

ผมเกิดและโตอย่างลูกสุพรรณโดยแท้ ญาติโยมเท่าที่จะสืบย้อนไปได้ของผมก็เริ่มต้นหลักแหล่งที่สุพรรณ ฯ ย่านที่มีญาติผมอยู่แน่นอนคือทางฝ่ายแม่จะอยู่แถววัดมะนาว ญาติทางฝ่ายเดียวก็จะอยู่แถววัดไชยาราชฎร์ แถวบางปลาঝ บางสี่ บางซออะไรแถวนั้น

เลิกไปหน่อยทางญาติเดียวก็ โน่น....ตำบลแปะจุกไฉ้ว มณฑลอะไรในเมืองจีน ที่เป็นแหล่งของคนแต่จิวโน่น

ผมเรียนชั้นประถมหนึ่งจนจบประถมเจ็ดที่โรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่หลังตลาดบ้านสุด ชื่อว่าโรงเรียนหิรัญราชฎร์ศึกษา แล้วไปเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนบางปลาঝ “สูงสูมารผดุงวิทย์” จนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากนั้นเข้ากรุงเทพฯ สอบเรียนต่อได้ที่โรงเรียนช่างศิลป์ กรมศิลปากร เรียนอยู่สามปีจบหลักสูตร และสอบเรียนต่อที่คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เรียนจบได้รับปริญญาตรีในสาขาวิชาภาพพิมพ์เมื่อปีการศึกษา 2515

ผมไม่ทำงานหนังสือพิมพ์และทำงานธนาคารอยู่ระยะหนึ่ง จากนั้นไปเรียนต่อที่อเมริกา ได้ปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เมืองลองบีช ในสาขาวิชาภาพพิมพ์ กลับมาเมืองไทยเมื่อกลางปี 2521 รวมเวลาที่อยู่ในอเมริกาประมาณสามปีเศษ

ผมเริ่มชอบเขียนกลอนและพยายามเขียนกลอนมาตั้งแต่สมัยเรียนอยู่ชั้นประถม มาเขียนกลอนได้เป็นชิ้นเป็นอันเอาเมื่อตอนเรียนมัธยม และเขียนกลอนมาโดยตลอดระหว่างที่เรียนอยู่โรงเรียนช่างศิลป์และมหาวิทยาลัยศิลปากร มีชื่อเสียงจากการเขียนกลอนอยู่พอสมควร

ผมเริ่มเขียนเรื่องสั้นลงหนังสือมหาวิทยาลัย และหนังสือทั่วไปบ้าง

ขณะที่อยู่อเมริกา ผมเขียนเรื่องชุด “จดหมายถึงเพื่อน” มาลงหนังสือลลนา เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตนักเรียนไทยในอเมริกา เป็นหนังสือที่ได้รับความนิยมและทำให้มีชื่อขึ้นมาว่าเป็นนักเขียน

กลับจากอเมริกาแล้วผมก็เริ่มทำงานเขียนหนังสือมาโดยตลอด นับจนถึงเวลานี้ก็เขียนหนังสือเป็นอาชีพมานานประมาณยี่สิบปีแล้ว

ผมเขียนหนังสือได้หลากหลายรูปแบบหลายประเภท จะว่าผมเป็นคนที่เขียนหนังสือได้มากรูปแบบที่สุดในประเทศไทยก็ว่าได้ คือผมเขียนทั้งบทกวี บทเพลงพื้นบ้าน เรื่องสั้น นิยาย บทความ สารคดี บทหนึ่ง บทละคร ผมได้รางวัลซีไรต์ในประเภทรวมเรื่องสั้น ชื่อหนังสือ “ซอเดียวกัน” เมื่อปี 2527

ผมแต่งงานที่อเมริกา เมื่อปี 2521 ภรรยาผมชื่อ ทอรุ่ง รับราชการเป็นอาจารย์อยู่ที่สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีลูกสามคน เป็นหญิงหนึ่ง ชายสอง

ปัจจุบันผมมีตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของบริษัทมติชน และบริษัทแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนต์

ไม่เคยมีใครมาถามผมสักทีว่าทำไมผมถึงเขียนหนังสือเก่ง ถ้ามาถาม ผมจะตอบว่า

“เพราะผมเป็นคนสุพรรณ”

มหาอำมาตย์เอกเจ้าพระยามรราช

เจ้าพระยามรราช มีนามเดิมว่า บั้น สุขุม เกิดเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2405 ในตระกูลคหบดีที่ตำบลบ้านน้ำตก ริมแม่น้ำข้างใต้ตัวเมืองสุพรรณบุรี บิดาชื่อกลิ่น มารดาชื่อฝั่ง ถึงแก่สัญกรรมเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2481 รวมอายุได้ 76 ปี

การศึกษา เมื่อท่านอายุได้ 6 ขวบ บิดามารดา ได้ถวายพระใส่กัณฑ์เทศน์ เข้าไปยังวัดหงส์รัตนารามฝั่งธนบุรี จนท่านบวชและสอบปริยัติธรรมได้เป็นเปรียญจึงลาสิกขาบท

การทำงาน ท่านเข้ารับราชการเป็นครูในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ และได้โดยเสด็จพระเจ้าลูกเธอ 4 พระองค์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ออกไปทรงเล่าเรียนในยุโรปเป็นรุ่นแรก เมื่อมีเวลาว่างจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นผู้ช่วยเลขานุการสถานทูตสยาม ณ กรุงลอนดอน

ในขณะที่อยู่ในอังกฤษก็ได้ศึกษาภาษาอังกฤษ และตามเสด็จพระเจ้าลูกเธอไม่ถึงอเมริกาจนในที่สุดได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น พระวิจิตรวรสาส์น เลขานุการสถานทูตไทย

เมื่อตามเสด็จพระเจ้าลูกเธอกลับประเทศไทย ได้มาดำรงตำแหน่งเลขานุการประจำพระองค์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย ต่อมาได้เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช เป็นคนแรก ตำแหน่งพระยาสุขุมนัยวินิต ได้พัฒนาปรับปรุงจัดวางระเบียบการปกครองจังหวัดหัวเมืองภาคใต้เป็นอย่างดี จนได้รับการแต่งตั้งให้มาเป็นเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ และเสนาบดีกระทรวงนครบาลตามลำดับ

ท่านได้พัฒนาพระมหานครด้วยความสงบสุข และรับผิดชอบการสร้างประปาพระนคร ไฟฟ้านครหลวง ผู้อำนวยการสร้างถนน และสะพานทุกแห่ง และพระที่นั่งอนันตสมาคม จนได้รับการสถาปนาเป็นพระยามรราช ในสมัยรัชกาลที่ 5

ในสมัยรัชกาลที่ 6 ท่านได้เป็นผู้บัญชาการกองเสนารักษาดินแดนกรุงเทพฯ ซึ่งจัดเป็นกองทัพใหญ่ จนได้พระราชทานยศเป็น นายพลเสือป่า และผู้อำนวยการจับกุมชนชาติศัตรูและรักษาความสงบเรียบร้อยในพระนคร ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 จึงโปรดเกล้าฯ พระราชทานยศ มหาอำมาตย์เอกให้แก่ท่านเป็นพิเศษ

ในสมัยรัชกาลที่ 7 ท่านได้ขอพระราชทานกราบบังคมลาออกจากตำแหน่ง เพราะชราลง ต่อมาครั้นสมัยรัชกาลที่ 8 ท่านได้เป็นผู้สำเร็จราชการด้วยท่านหนึ่ง จนถึงแก่สัญกรรม

พลอากาศโทพระยาเฉลิมอากาศ

ชื่อ - สกุล พลอากาศโทพระยาเฉลิมอากาศ
 มีนามเดิมว่า สุณี สุวรรณประทีป
 เกิด เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2430 ณ ตำบล
 บ้านไร่ อำเภอสรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
 บิดาชื่อ หลวงอนุภูลราชกิจ (ทอง สุวรรณประทีป)
 มารดาชื่อ นางอนุภูล ราชกิจ (หรั่ง สุวรรณประทีป)

ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2498 รวมอายุได้ 68 ปี 6 เดือน
 การศึกษา ท่านเรียนหนังสือที่โรงเรียนวัดจักรวรรดิราชาวาส แล้วไปต่อที่โรงเรียน
 วัดมหาพฤฒาราม เข้าเรียนต่อที่โรงเรียนสวนกุหลาบ และจบจากโรงเรียน
 นายร้อยทหารบก เมื่อปี 2448 เข้ารับราชการเป็น นายร้อยตรี ทหารบก

เมื่อรับราชการจนได้เลื่อนเป็น นายพันตรีหลวงศักดิ์คัลยาวัชร ได้มีโอกาสนั่งเครื่องบินร่อน
 และได้รับคัดเลือกให้เดินทางไปศึกษาวิชาการบินที่ประเทศฝรั่งเศสพร้อมนายทหารอีกสองคน เมื่อจบ
 การศึกษาวิชาการบินตามหลักสูตรของกองทัพบกฝรั่งเศสแล้วได้มีการจัดตั้งแผนกการบินขึ้นใน
 กองทัพอากาศและนักบินชุดของท่านเคยได้บินถวายตัวและไปรัชชูปถมาดอกไม้ถวายชัยมงคล พระ
 บาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา
 เข็มศิลปวิทยา และต่อมาได้พระราชทานเลื่อนบรรดาศักดิ์เป็น พระยาเฉลิมอากาศ

ท่านเป็นผู้เสนอกระทรวงกลาโหมให้ย้ายแผนกการบินไปยังดอนเมือง อันเป็นที่ตั้งกองทัพอากาศ
 ปัจจุบัน และแผนกการบินทหารบกก็ได้ยกฐานะเป็นกองบินทหารบก เมื่อวันที่ 27 มีนาคม
 2457 (วันกองทัพอากาศทุกปี)

เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 ท่านได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บังคับกองทหาร
 อาสาสงคราม และผู้ช่วยหัวหน้าทูตทหาร ผู้ติดต่อกับฝ่ายสัมพันธมิตร ณ ทวีปยุโรป

กองบินทหารบกเจริญก้าวหน้ามั่นคง และขยายตัวโดยลำดับ ต่อมากระทรวงกลาโหมจึง
 ยกฐานะกองบินทหารบกเป็นกรมอากาศยานทหารบก โดยมีท่านเป็นเจ้ากรม และต่อมาได้ชื่อว่าเป็น
 "กรมอากาศยาน"

ท่านจึงได้รับการยกย่องว่าเป็น "บิดาแห่งการบินไทย"

พระยาลักษมณ์สุพจน์

ชื่อ-สกุล พระยาลักษมณ์สุพจน์
 นามเดิม บุญ ศาลยาชีวิน
 เกิด วันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2418
 สถานที่เกิด บ้านโพธิ์พระยา สุพรรณบุรี
 เสียชีวิต เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2504
 ชื่อบิดา-มารดานายทองดี นางนุ่น

การศึกษา เนติบัณฑิตรุ่นแรก

หน้าที่การงานในราชการ รับราชการกระทรวงยุติธรรม ประจำศาลอาญา ศาลอุทธรณ์ ในตำแหน่งผู้พิพากษา ศาลชั้น 2

ผลงานดีเด่น ท่านมีความโอบอ้อมอารี รักญาติพี่น้อง อุปการะลูกหลานส่งให้เรียนถึง 30 คน เป็นผู้พิพากษาศาลที่มีความยุติธรรม ชื่อตรง

ศาสตราจารย์นายแพทย์ร่วมไทย สุวรรณิก

ชื่อ-สกุล ศาสตราจารย์นายแพทย์ร่วมไทย สุวรรณิก
 เกิด วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2465
 สถานที่เกิด สุพรรณบุรี
 ปัจจุบันอายุ 75 ปี
 การศึกษา แพทย์ศาสตรดุษฎีบัณฑิตมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์
 การปฏิบัติตน อาจารย์ หัวหน้าภาค และคณบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
 ผลงานดีเด่น ก่อตั้งเวชศาสตร์นิวเคลียร์ในประเทศไทย
 นายแพทย์ผู้อุทิศตนเพื่อวงการแพทย์ จนได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จาก มหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2525 และจากมหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2525 และจาก มหาวิทยาลัย Bordeaux ประเทศฝรั่งเศส
 ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เป็นผู้ริเริ่มและการอุทิศตนเพื่อวงการวิชาการด้านนิวเคลียร์ โรคคอพอก น้ำมัน ไอโอดีน การดูแลเด็ก น้ำสะอาด บี เอส พี ฯลฯ

นายบรรหาร ศิลปอาชา

เกิดวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2475 ณ อ.เมืองสุพรรณบุรี

นามบิดา นายเซ่งกิม ศิลปอาชา

นามมารดา นางสาวเอ็ง ศิลปอาชา

การศึกษา นิติศาสตร์ มหามบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ชีวิตครอบครัว สมรสกับ นางสาวแจ่มใส เลขวัต เมื่อปี พ.ศ. 2500

มีบุตรธิดา 3 คน นางสาวกัญจนา นางสาวปาริชาติ

พลตรีบุญเรือง ประเสริฐสุวรรณ

เกิดวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2462

ณ ตำบลลลาลี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

การศึกษา สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายสิบเสนารักษ์ รุ่นที่ 3

ชีวิตครอบครัว สมรสกับนางดวงเนตร ประเสริฐสุวรรณ

มีบุตร 8 คน ธิดา 2 คน

ตำแหน่งทางการเมือง

- พ.ศ. 2498-2514 เป็นสมาชิกสภาจังหวัด

- พ.ศ. 2524 - 2526 เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- พ.ศ. 2534 เป็นรองนายกรัฐมนตรี

- พ.ศ. 2538 เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานรัฐสภา

- พ.ศ. 2539 ได้รับอนุมัติจากสภาเกล้าใหม่ให้เลื่อนยศจากสิบเอกเป็นพลตรี

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

- เกิด** 7 พฤษภาคม 2478 หมู่ที่ 1 ต.จระเข้ใหญ่ อ. บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี
- วุฒิการศึกษา**
- ปริญญาเอกสาขา GOVERNMENT จาก UNIVERSITY OF VIRGINIA.
  - ปริญญาโทสาขา GOVERNMENT จาก OBERLIN COLLEGE, OHIO.
  - ปริญญาตรีรัฐศาสตร์ (เกียรตินิยม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - ปริญญาตรีนิติศาสตร์ สาขากฎหมายทั่วไป มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ประสบการณ์**
- รับราชการประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - คณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (3 สมัย 12 ปี)
  - ศาสตราจารย์กิตติคุณ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
  - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติปี 2517 - 2518
  - รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปี 2526 - 2529
  - สมาชิกวุฒิสภา ปี 2525 - 2534
  - กรรมการการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี 2517,2521
  - รองประธานสภากร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ส.ส.ร ประเภทผู้เชี่ยวชาญ สาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ 2540
- เครื่องราชอิสริยาภรณ์**
- มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

นายชิต บุรทัต

- นามเดิม** นายชิต ขวางกูร
- นามปากกา** แมวเคราะ, เจ้าเงาะ, เอกชน
- เกิด** วันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2435
- สถานที่เกิด** บ้านโพธิ์พระยา อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
- ชื่อบิดา-มารดา** นายชู นางปริก บุรทัต
- การศึกษา** จบชั้นมัธยม
- ผลงานดีเด่น** - ศิลปินสาขาวรรณกรรม แต่งหนังสือไว้มากมาย และผลงานชิ้นเอกคือเรื่อง "สามัคคีเภทคำฉันท์" ฯลฯ

นายมนัส โอภากุล

เกิดวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2457

ที่จังหวัดสุพรรณบุรี สมรสกับนางจางซิน โอภากุล

มีบุตรชายคู่แฝด คนสุดท้ายชื่อ ยิงยง - ยินยง โอภากุล (อี๊ด - แอ๊ด คาราบาว)

ที่อยู่ปัจจุบัน มนัสพาณิชย์ 770 ตลาดทรัพย์สินซอย 4 อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
โทร. (035) 511069

การศึกษา

นายมนัส โอภากุล

จบการศึกษาจากโรงเรียนกรรณสุดศึกษาลัย เมื่อ พ.ศ. 2469

ประวัติการทำงานและผลงาน

นายมนัส โอภากุล เข้ารับราชการครูที่โรงเรียนวัดสุพรรณภูมิ ระหว่างปี พ.ศ. 2478-2483 ต่อมาเป็น
เลขานุการ และผู้ช่วยผู้จัดการบริษัทสุพรรณบุรี จังหวัดพาดินชัย จำกัด ระหว่างปี พ.ศ. 2484-2487 ปัจจุบันเปิด
ร้านค้าเป็นของตนเอง ชื่อร้านมนัสพาณิชย์ ขายเครื่องดนตรี และเครื่องกีฬา

นายมนัส โอภากุล มีความสนใจ และศึกษาเกี่ยวกับโบราณสถาน และโบราณคดี พร้อมทั้งโบราณวัตถุ
ในจังหวัดสุพรรณบุรี จนมีความรู้อย่างละเอียด ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ได้รวบรวมหลักฐานต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์เหล่านั้น
และนำไปเผยแพร่ให้ประชาชนโดยทั่วไปได้ศึกษา พร้อมทั้งท่านยังเป็นวิทยากรรับเชิญไปบรรยายเรื่องราวต่าง
ๆ เกี่ยวกับสถานที่เรื่องราวในประวัติศาสตร์และเรื่องของวัตถุโบราณในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้และเก็บรวบรวมเกี่ยวกับพระพุทธรูปที่มีในจังหวัดสุพรรณบุรี แล้วนำความรู้ขึ้นมาเขียนเป็นหนังสือ
ชื่อ "พระผงสุพรรณ" และ ประวัติพระเมืองสุพรรณ" เป็นหนังสือที่มีค่ายิ่ง

นอกจากนี้ท่านยังมีความสามารถทางด้านดุริยางคศิลป์โดยเป็นต้นกำเนิดแห่งความคิดริเริ่มสร้างสรรค
จนทำให้เกิดวงดนตรีสากลขึ้นเป็นวงแรก ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยในปี พ.ศ. 2480 ได้ตั้งวงดนตรีขึ้นในนามของ
โรงเรียนเทศบาลวัดปราสาททอง ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น "มนัสและสหาย"

พ.ศ. 2503 ได้เข้าสังกัดสมาคมชาวสุพรรณ ชื่อวงดนตรี "ช.ส.พ." และได้แสดงดนตรีหน้าพระที่นั่งใน
คราวที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาพรเสด็จมาสุพรรณบุรีจึงนับเป็นเกียรติประวัติในชีวิตครั้ง
ที่สำคัญยิ่ง

นอกจากนี้บุตรชายสุดท้องฝาแฝดของท่าน คือ อี๊ด-แอ๊ด คาราบาว ก็เป็นนักร้องนิยมของเมืองไทย ตั้งวง
ดนตรีชื่อ "คาราบาว" และเป็นผู้ที่ทำประโยชน์แก่สังคม เจริญรอยตามท่านอยู่ในขณะนี้

ดร. สมเกียรติ อ่อนวิมล

- ชื่อ-สกุล   สมเกียรติ อ่อนวิมล
เกิด   วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2491
สถานที่เกิด   อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี
ปัจจุบันอายุ 48 ปี
การศึกษา   ปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยแพนซิลเวเนีย สหรัฐอเมริกา
หน้าที่การงาน   นักข่าว กรรมการผู้จัดการบริษัทแปซิฟิค อินเตอร์คอมมิวนิเคชั่น จำกัด และบริษัท อี.เอ็ม.นิวส์ จำกัด
ผลงานดีเด่น   เป็นผู้ริเริ่มเสนอรายการข่าวจนเป็นที่น่าสนใจของประชาชนโดยทั่วไป เป็นผู้อำนวยความสะดวกควบคุมการผลิต และดำเนินรายการต่าง ๆ ทางโทรทัศน์

วาณิช จรุงกิจอนันต์

- ชื่อ-สกุล   วาณิช จรุงกิจอนันต์
เกิด   วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2492
สถานที่เกิด   อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
ปัจจุบันอายุ 48 ปี
การศึกษา   ปริญญาโท สาขาภาพพิมพ์ จากสหรัฐอเมริกา
การปฏิบัติตน   นักเขียนอิสระ
ผลงานดีเด่น
- ได้รับคัดเลือกให้เป็นนักเขียนวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรท์) ปี 2527 จากเรื่องสั้นชื่อ "ชอยเดียวกัน"
  - ผลงาน เรื่อง "แม่เบี้ย" "ตุ๊กตา" ฯลฯ

ตีวกันท์ ปทุมสูติ

- นามปากกา   "ทิดหนวด" "ศ.มัสสุ"
เกิด   วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2496
สถานที่เกิด   ตำบลจระเข้สามพัน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ปัจจุบันอายุ 43 ปี
การศึกษา   ปริญญาตรี
อาชีพ   รับราชการเป็นอาจารย์สอนอยู่ที่สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี และเป็นนักเขียนอิสระ
- ผลงานดีเด่น
- บทกวีที่แต่งได้รับรางวัลในการประกวดในโอกาสต่าง ๆ ประมาณ 80 ครั้ง
  - เจ้าของผลงาน "เพื่อนแก้วคำกาพย์" "สร้างสันติภาพ" ฯลฯ

ห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี"
อำเภอดอนเจดีย์

ลูกทุ่งกับเพลงไทย

พระราชนิพนธ์...

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

* เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2532 นายสุกุล ศรีพรหม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะผู้จัดงาน "กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่ง" ได้นำศิลปินเพลงลูกทุ่งจำนวนมากมาพบข้าพเจ้าเพื่อรับรางวัลเกียรติคุณเพลงลูกทุ่งดีเด่น หลังจากนั้นอีก 4 วันต่อมา ตรงกับเวลาค่ำวันเสาร์ที่ 16 เดือนเดียวกัน...ข้าพเจ้าก็ติดตามรายการโทรทัศน์ถ่ายทอดรายการแสดงเพลงลูกทุ่งที่ติดแต่เพลงเอกมาแสดง 50 เพลงรู้สึกว่าเป็นรายการพิเศษ แม้จะหยุดถ่ายทอดมาเสนอ ชาวตอนสองทุ่ม ก็เปิดวิทยุกรมประชาสัมพันธ์ฟังต่อ โทรทัศน์จบบ้างแล้ว กลับไปชมการถ่ายทอดต่ออีก รู้สึกอึ้งใจมาก อดไม่ได้ที่จะร้องเพลงตามไปด้วย ดูนจบบรายการนึกว่าจะได้ฟังอีกหลายเพลงที่ชอบ แต่ไม่ได้ฟัง มาอ่านข้อกำหนด ในการคัดเลือกเพลงดีเด่นที่หลังจึงได้ทราบว่า เพลงลูกทุ่งที่ได้ทำนองมาจากเพลงไทยของแก่นั้นเขาไม่นับพิจารณาด้วย.....นับว่า น่าเสียดาย...เพราะบางเพลงที่มาจากเพลงไทย ของแก่นั้น เป็นเพลงที่ดีไม่แพ้เพลงที่คิดทำนองขึ้นใหม่หากจะนับก็คงได้หลายเพลงก็เดี๋ยว... เพลงลูกทุ่งมีวิวัฒนาการมาเพียง 50 ปี ถ้าจะเปรียบกับเพลงพื้นบ้านทั่ว ๆ ไปและเพลงไทยแล้ว นับว่าเพลงลูกทุ่งมีอายุน้อยมาก แต่ทำไมเพลงลูกทุ่งจึงแพร่หลายเป็นที่ติดอกติดใจคนทุกเพศทุกวัยได้เร็วกว่าเพลงไทยสากลและเพลงไทยเสียอีก เป็นเรื่องน่าสนใจมากทีเดียว

ข้าพเจ้าติดตามเพลงลูกทุ่งมาเพียง 20 ปีเศษ โดยเฉพาะในระยะที่เรียกว่า "ยุคทองของลูกทุ่ง" แล้วตอนนั้น ข้าพเจ้าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมต้นมีเพื่อนวัยเดียวกันกลุ่มใหญ่ชอบฟังเพลงลูกทุ่งด้วยกัน เมื่อว่างจากการเรียนก็จะหลวมๆไปฟังวิทยุแล้วจดเนื้อหรือบางทีก็หาหนังสือบทเพลงลูกทุ่งมาร้องกันเล่นๆ สมัยนั้นเทปบันทึกเสียงยังไม่แพร่หลายรายการลูกทุ่งในโทรทัศน์ก็ไม่ค่อยจะมี ข้าพเจ้ามักจะเอาจึงติดไปในกระเป๋าหนังสือเพื่อใช้ตีจังหวะ เรารู้จักนักร้องลูกทุ่ง ทุกคนจำเพลงลูกทุ่งได้เป็นร้อย ๆ เพลงทีเดียว (ถ้าเรียนหนังสือ แล้วจำง่ายอย่างนี้คงจะดีแน่) ถึงจุดนี้เองทำให้นึกได้ว่าเมื่อเพลงและทำนองเพลงลูกทุ่งนั้นจำง่าย ร้องตามได้ง่าย เข้าใจง่าย จึงได้เปรียบเพลงไทยและเพลงพื้นบ้าน นอกจากนั้นเพื่อนข้าพเจ้าบางคน

นิยมนักร้องที่มาจากจังหวัดของตนเป็นพิเศษ นี่เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ว่านักร้องเพลงลูกทุ่งที่เสียงเพราะ ร้องเพลงดีนั้นมาจากทุกทิศทั่วประเทศ ร้องเพลงด้วยเสียงและลีลาที่มาจากบ้านเดิมของตนเรียกได้ว่าพูดภาษาเดียวกัน

“เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วทำไมเพลงลูกทุ่งจะไม่เป็นที่ยอมรับทั่วประเทศ อย่างกว้างขวางก็เพราะคนบ้านเดียวกันพูดภาษาสำเนียงเดียวกันนั่นเอง”

เวลาเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานเวลาเช้า ๆ เราจะเปิดวิทยุฟังเพลงลูกทุ่งที่ฟังประจำคือวิทยุ 912 ก.ร.ป. กลาง ชื่อรายการลูกทุ่งพัฒนา เวลา 06.30 นาฬิกา ผู้จัดรายการจะเปิดเพลงตามที่ผู้ฟังเขียนขอไป แถมนบอกด้วยว่า เพลงนั้นใครขอให้แกล่ใคร สลับด้วยข่าวราชการ เช่นวันนี้หน่วยแพทย์พระราชทานจะไปทำการตรวจโรคที่ใด บางทีก็มีข่าวรับสมัครเข้าทำงานหน่วยงานฝักอาชีวะ เคสื่อนที่ งานประกวดพืชผักผลไม้ การแข่งเรือกอล์ฟ และ ประชันนกเขา ไปจนถึงแนะนำให้ประกอบ คุณงามความดีต่าง ๆ พวกเราที่ตามเสด็จก็ขอเพลงกับเขาบ้าง ใช้วิธีโทรศัพท์ขอโดยตรงและมอบให้บุคคลต่าง ๆ ที่เรารู้เคยทั้งนอกและในวงใช้นามว่า **“อ่าอ่า”** บางทีก็มีคนขอให้ **“อ่าอ่า”** มีกระเช้าเข้าเหย้ากันด้วยเพลงที่มีคารมคมคาย เช่น “ข้างชื่อน้อยชื่อจิบจ้อยแต่ตัวเบ้อเร่อ...” เป็นต้น ตอนหลัง ๆ ต่อมาผู้จัดรายการชักรู้หมายถึงใครถึงกับออกอากาศใช้คำว่า“ท่านป้าข้าง”สนุกดีและนี่ก็เป็นความดีอีกข้อหนึ่งของเพลงลูกทุ่ง ที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานได้อย่างรวดเร็ว ในเวลาอันสั้นก็ได้หัวเราะยิ้มแ้มกันแล้ว เพลงลูกทุ่งจึงแพร่หลายมาก ดังเกิดได้ว่าเวลา

เกิดสถานการณ์อะไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องปากท้อง ฝนตก พายุร้อน น้ำท่วม ตลอดจนเหตุการณ์ทางการเมืองทั้งนอก และในประเทศเพลงลูกทุ่งก็จะออกมาใหม่ทันสมัยกับข่าวนั้นทันทีราวกับเป็น สมุดบันทึก เหตุการณ์เหล่านั้นเนื้อร้องเพลงลูกทุ่งมักจะสะท้อนภาพชีวิตจริงของคน ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติการเกิดสงคราม ปัญหาเศรษฐกิจ และการเมืองได้เป็นอย่างดี ใช้ภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจและจำง่าย ฟังแล้ว ไม่ต้องแปลความหมายเหือไปก่อนนั้น เพลงลูกทุ่งยังสรรหาคำที่กระทบกระเทียบเปรียบเปรย มีสำนวนกระแนะกระแหนเจ็บ ๆ คัน ๆ มาเสนอได้หลายรูปแบบเรียกได้ว่า “เข้าถึงใจคนฟังในเวลาอันรวดเร็ว คุณสมบัติใน

ข้อที่ว่าสามารถบันทึกเหตุการณ์ได้ดีนี่เอง” เป็นคุณสมบัติพิเศษที่เพลง

ชนิดอื่นทำได้ไม่ดี และมีความหลากหลายเท่าเทียมกับเพลงลูกทุ่ง คุณสมบัตินี้ของเพลงลูกทุ่งคือ การถ่ายทอดรูปแบบมาจากเพลงพื้นบ้านนั่นเอง ขณะเดียวกันเพลงไทยแท้ ๆ ก็ขาดคุณสมบัติในข้อนี้ ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าประวัติศาสตร์สังคมไทยนั้น ได้ปรากฏอยู่ในเพลงลูกทุ่งไม่น้อยทีเดียว

ตัวอย่างที่สลับสนุนข้อความข้างต้นนั้น มีเท่าที่นึกออก เช่น

- เพลงที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ เช่น
- ลาน้องไปเวียดนาม ไวพจน์ เพชรสุพรรณ
- อพยพ คำรณ สัมบุญนานนท์
- น้ำท่วม ศรศิริ ศรีประจวบ

เพลงบันทึกเหตุการณ์ ที่ยุคปัจจุบันไม่มีให้เห็นแล้ว แต่ข้าพเจ้ายังติดใจในสำนวนเพลงไม่หายก็คือ เพลง “เพลงแม่ค้าตาคม” ของ ศรศิริ ศรีประจวบ ซึ่งเดี๋ยวนี้เรือด่วนบ้านแพน ดูเหมือนจะเลิกไปแล้ว แต่เพลงนี้มีบันทึกเรื่องเก่าไว้ดีทีเดียว อีกเพลงหนึ่งแสดงให้เห็นถึงความคิดเก่า ๆ เรื่องตัดไม้ทำลายป่า ซึ่งปัจจุบันนี้ไม่เป็นที่ยอมรับไปแล้ว แต่ก็มีบันทึกในเพลงลูกทุ่งชุด ด.ช.ด. ว่า

หากทางการยังไม่เรียกตัวพี่กลับ
มีเสียมลักหอบ มีจอบลักหอบ จะดางให้รบกวนมดคอย
แล้วปลุกถั่วงา อยู่กับขวัญตา แม่เมื่อกลอย
จะดางดงป่าดอย สร้างวิมานน้อยชายแดน.....

เพลงที่เกี่ยวกับชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ก็มีมากมายหลายเพลง เช่น
จักรยานคนจน ยอดรัก สลักใจ
เด็กท้องนา ละอองดาว ไสร์บุญ

เก็บเงินแต่งงาน   เมืองมนต์ สมบัติเจริญ
 ไม่เรียว   เสรี รุ่งสว่าง
 ไอ้หนุ่มดั่งเก   ไพรวลัย ลูกเพชร

เมื่อยังเรียนชั้นมัธยม คราวหนึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จพระราชดำเนินทรงดนตรีที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้าพเจ้าจะต้องร้องเพลง ความที่เคยชินกับเพลงลูกทุ่งนิกท่านองแหล่ได้แล้ว นึกถึงลัษณ์คำอีสานก็เข้าครวญตามบ้าง ๆ ให้แน่ใจว่าใส่อะไรกันบ้างจะได้ครบเครื่อง แล้ววันนี้ก็ได้เพลงลูกทุ่งชื่อ "ลัษณ์คำ" ออกมาร้องได้เป็นที่สนุกสนานกันมาก ต่อมาก็มีคนมาขอเอาไปใช้ในภาพยนตร์ไทยเรื่องหนึ่ง ก็ให้ไปทำให้มีความภูมิใจว่าเราก็มีส่วนร่วมอยู่กับเพลงลูกทุ่งเหมือนกัน

เมื่อข้าพเจ้าเติบโตขึ้น ได้ฟังเพลงอย่างพินิจพิจารณาหมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งได้รำเรียนดนตรีไทยจากท่านผู้รู้ต่าง ๆ ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ก็ได้เห็นความจริงว่า นักร้องลูกทุ่งนั้นที่ตีมากคือ การร้องเพลงด้วยเสียงแท้และร้องเต็มเสียงอย่างชัดถ้อยชัดคำ ข้อนี้เป็นที่ทราบกันแล้วว่าถ้าเสียงไม่ตีจริง กำลังไม่ตีจริงจะเป็นนักร้องลูกทุ่งที่ดีได้ยากเหมือนนักร้องเพลงไทยที่ดีต้องร้องให้เต็มเสียงเช่นเดียวกัน

อีกประการหนึ่ง ลีลาการขับร้องเพลงลูกทุ่ง คือ การเอื้อนเสียง นักร้องลูกทุ่งทุกคนมีวิธีเอื้อนเสียงให้อารมณ์แบบพื้นบ้านที่ไพเราะน่าฟัง แตกต่างไปจากเพลงไทยอย่างชัดเจน เป็นแบบอย่างของลูกทุ่งแท้ ๆ หากนำวิธีเอื้อนที่ใช้ในเพลงไทยไปใช้กับเพลงลูกทุ่งแล้ว เพลงนั้นก็ขาดรสความเป็นลูกทุ่งทันที ในทางกลับกันจะนำเอื้อนลูกทุ่งไปใช้ในเพลงไทยก็ไม่ดีเช่นกัน

เพลงลูกทุ่งดี ๆ หลายเพลงได้ทำนองมาจากเพลงไทยของเก่า มีทั้งที่ใช้ทำนองเดิมตลอดทั้งเพลงและที่นำเค้าโครงเพลงเก่ามาดัดแปลงขึ้นใหม่ นับว่าช่วยเป็นสะพานเชื่อมโยงของเก่าต่อกับของใหม่ หากบอกว่ามาจากของเก่าชื่ออะไรด้วย คนรุ่นใหม่ก็จะได้เรียนรู้เรื่องเพลงเก่าไปพร้อมกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ เพลงนกแลมาจากลาวด้อยตริง เพลงรักจางที่บางปะกง ที่สวดโล ร่มโพธิ์ทองร้อง มาจากเพลงแขกมอญบางขุนพรหม 2 ชั้น เพลงหนุ่มนารอนาง ของไวพจน์ เพชรสุพรรณ มาจากเพลงลาวลำปาง เพลงลูกทุ่งเสียงเทียน ของชินกร ไกรลาศ ก็มาจากเพลงลาวเสียงเทียน ที่ได้แบบมาจากเพลงไทยแล้วแต่งเติมเปลี่ยนแปลงไปได้บ้างก็มี เพลงยอยศพระลอ ของชินกร ไกรลาศ (เพลงนี้ร้องเกริ่นสำเนียงลาวคล้ายกับเกริ่นลาวครวญแต่ไม่ใช่ แล้วนำเพลงอีกกระทบไม้เข้ามาต่อ) ที่ได้มาจากเพลงของเด็กเป็นเพลงไทยพื้นบ้านก็มี ที่ที่ไว้ดีก็คือ เพลงอ่อนจันทร์ ศรีชัย เมฆวิเชียร ขับร้อง ฯลฯ

เพลงลูกทุ่งมีความคล้ายเคียงกับเพลงไทยคือ การออกภาษา ลูกทุ่งมีเพลงภาษามากมาย จะเกินกว่าเพลงสิบสองภาษาของเก่าด้วยซ้ำ เพลงลูกทุ่งจะร้องออกภาษาได้ชัดเจนดี ไม่ว่าจะเป็นสำเนียงแขกพม่า ฝรั่งเศส จีนเผ่าต่าง ๆ รวมทั้งสำเนียงไทยทุก ๆ ภาค ก็มีให้ฟังมากมาย ฟังเมื่อใดก็รู้ว่าเป็นสำเนียงภาคนั้น ด้วยเหตุนี้จึงได้รับความนิยมสูงทั่วไปหมด เรียกได้ว่าสามารถเข้าถึงชุมชนน้อยใหญ่ทั่วประเทศได้เป็นอย่างดี

จึงสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้เพลงลูกทุ่งเข้าถึงประชาชนได้ทุกภาคทุกเพศ ทุกวัยได้ก็คือ ภาษาที่นักแต่งเพลงนำมาใช้ เป็นภาษาที่เรียบง่าย ไม่ต้องเสียเวลาคิดก็เข้าใจทันที ในขณะที่ขับร้องเพลงไทยมาจากวรรณคดีฟังแล้วยังไม่รู้เรื่อง เพราะคนฟังจะต้องศึกษาวรรณคดีมาก่อน เพลงลูกทุ่งจึงฟังง่ายจะขอยกตัวอย่าง เช่น

ยมบาลเจ้าขา :
 โลกมนุษย์แย่งที่สุดแทบทนไม่ไหว
 จะหนีไปไหนก็หนีไม่พ้น

เมื่อก่อนนี้เคยเห็นแต่มีหลอกคน
เดี๋ยวนี้ชอบกลเจอแต่คนหลอกมี

เข้าเวรรอ :

ตีว่าพี่จัน เจ้าจันหนี แล้วเศรษฐีเป็นไง
เขาหลอกเขารวม จนสมฤทัย
เขาหลอกเขาลวง โอ๊ยแม่พวงมาลัย เอ้อเอ๊ย
มันสะใจใหม่น้อง

คุณนายโรงแรม :

จะจ้างสักพัน อันก็ไม่หันไปมอง
ถึงเธอจะใส่ทอง เส้นโตเท่าไรรถไฟ

ความง่ายของเนื้อร้องเพลงลูกทุ่งนั้น ใช้ความเปรียบที่เห็นได้ชัดเจน และหากจะเป็นเรื่องตัดพ้อต่อว่าแกมประชดประชันด้วยแล้ว ใช้คารมคมคายฟังง่าย เข้าใจง่าย เจ็บ ๆ คัน ๆ ตีนัก สำหรับที่มีผู้ที่กล่าวว่า ภาษาเพลงลูกทุ่งบางอย่างไม่สุภาพนั้น ก็มีบ้างเป็นธรรมดา เพราะเหตุว่าเพลงลูกทุ่งมีมากมาย หลายหมื่นเพลงย่อมต้องมีที่ไม่งามอยู่บ้าง ข้าพเจ้าว่าเมื่อไม่ชอบ ก็อย่าไปฟังของเขาก็แล้วกัน

เพลงลูกทุ่งนั้นร้องกันตั้งแต่เด็กเล็กจนคนสูงอายุก็ชอบ แต่เพลงไทยนั้นเด็กมักฟังไม่รู้เรื่องเพราะ

ยากเกินไป เมื่อไม่มีปัญหาเรื่องอายุ

และการศึกษาเข้ามาเป็นกำแพงกัน

เพลงลูกทุ่งจึงออกงามและเป็นที่ยอมรับ

ของประชาชนทั่วทั้งประเทศอย่าง

ง่ายดายและรวดเร็ว ทั้งนี้อาจจะมีสื่อ

คือ วิทยู โทรทัศน์ แถบบันทึกเสียง

การประชาสัมพันธ์ และการคมนาคม

ที่สะดวกเป็นเครื่องช่วย จึงทำให้เพลง

ลูกทุ่งออกไปสู่ชุมชนที่ห่างไกลทุกแห่ง

หนโดยใช้เวลาที่รวดเร็ว

เท่าที่บรรยายมานี้ พอจะสรุปว่า

เพลงลูกทุ่งมีความดีหลายประการ

1. เป็นหลักฐานของข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของประเทศ
2. เป็นที่รวบรวมของภูมิปัญญา และทรัพย์สินทางปัญญาของชาวบ้าน
3. เป็นเพลงที่เรียบง่าย คือ เข้าใจง่าย ร้องง่าย จำง่าย
4. สามารถเข้าถึงสังคมทุกชั้น กระจายข่าวได้กว้างไกลถึงชนบททุกแห่ง
5. มีความเป็นไทยทั้งในเรื่องของภาษา ทำนองและการขับร้อง

ในขณะที่เดียวกันเพลงลูกทุ่งก็มีปัญหาในเรื่องอายุ คือมีอายุสั้น และบางครั้งแข่งขันกันผลิตออกมาจนเกินความต้องการ ทำให้ต้องแข่งขันกันในด้านธุรกิจการค้า จึงเกิดการขาดทุนเสียหายเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย

ประวัติชีวิต

อาจารย์มนตรี ตราโมท

อัจฉริยศิลปินแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ศิลปินแห่งชาติปี ๒๕๒๘

อาจารย์มนตรี ตราโมท มีนามเดิมว่า บุญธรรม เกิดเมื่อวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2443 ที่ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี บิดาชื่อนายยิ้ม มารดาชื่อนางทองอยู่ ตราโมท

การศึกษาท่านเข้าเรียนที่โรงเรียนปรีชาพิทยากร จนจบชั้นมัธยมปีที่ 3 แต่เนื่องจากบ้านอยู่ใกล้ วัดสุวรรณภูมิและที่วัดมีวงปี่พาทย์ฝึกซ้อม และเล่นอยู่เสมอ ท่านได้ยินอยู่เป็นประจำจนจดจำทำนองเพลงได้ทุก ๆ ตอน ได้รู้จักคุ้นเคยกับคนในวงปี่พาทย์ และได้ร่วมตีฆ้องเล็กห่มอยู่เสมอ ครูสมบุญ (อ้วน) ครูประจำวงปี่พาทย์จึงชวนให้เริ่มหัดเล่นปี่พาทย์ และตรวจ

การทำงาน เมื่อมีความสามารถทางด้านปี่พาทย์จึงเข้ารับราชการในกรมพิณพาทย์หลวง กรมมหรสพกรมมหาดเล็กและได้ศึกษาในโรงเรียนพานหลวง จนสอบได้ชั้นมัธยมปีที่ 6

ต่อมาได้เปลี่ยนมาตีระนาดห่มและได้ประจำอยู่ในวงท่าหลวงเดิม ได้รับประสบการณ์และการฝึกสอนดนตรีอย่างใกล้ชิดจากครู จึงเริ่มแต่งเพลงแรก คือ เพลงด้อยดิ่ง 3 ชั้น และต่อมาคือ เพลงหม่าแห่เถา

เมื่ออายุครบบวชได้อุปสมบท ณ วัดสุวรรณภูมิ สุพรรณบุรี ได้สอบนักธรรมชั้นตรีสนามหลวง ได้ที่ 1 ของจังหวัด และเมื่อลาสิกขาบทได้กลับเข้ารับราชการตามเดิม

ต่อจากนั้นมาท่านก็ได้เป็นผู้บรรเลงและแต่งเพลง เป็นผู้ควบคุมคณะละครและดนตรีที่แสดงทั้งในประเทศและนอกประเทศ

ท่านยังมีความสามารถทางการประพันธ์อีกด้วย งานกวีนิพนธ์ของท่าน เช่น ลิขิตอิหร่าน ราชธรรม ไคลงกลอนบทต่าง ๆ หนังสือสารคดีเกี่ยวกับด้านศิลปดนตรี เช่น การละเล่นของไทย ประวัติและความเป็นมาของเพลงไทย เครื่องสายไทย ฯลฯ

ท่านเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นอัจฉริยศิลปินที่มีความรู้ ความสามารถแตกฉานทั้งด้านดุริยางค์และวรรณคดีจนได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา เป็นศิลปินแห่งชาติรุ่นแรก เป็นราชบัณฑิตสาขาวิจิตรศิลป์ เป็นศิลปินซีไรท์ เป็นนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติได้รับดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยศิลปากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงสมควรที่จะได้รับการยกย่องสรรเสริญ

ประวัติชีวิต

แม่บัวผัน จันทรศรี

ศิลปินแห่งชาติปี ๒๕๓๓

"ศิลปินผู้อุทิศตนให้กับศิลปะเพลงพื้นบ้าน"

บางบัวผัน จันทรศรี หรือที่เรียกติดปาก

ในวงการว่า **"แม่บัวผัน"** นามสกุลเดิม ไพรี พักตร์ เกิดเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2463 ในครอบครัวที่พ่อ ฮาและเดวีธยาดี มีอาชีพ ทั้งเล่นเพลงและทำนา มีทั้งเพลงเรือ เพลงฉ่อย เพลงทรงเครื่อง เพลงพวงมาลัย เพลงเดินกำ เพลงอีแซว แม้กระทั่งเพลงชอทาน แม่บัวผันจึงซึมซับไว้ซึ่งศิลปะการเล่นเพลง แบบเก่าไว้ทุกระบวน แม้ว่าแม่บัวผัน จะไม่มีโอกาสเรียนหนังสือ...เนื่องจาก ความทุรกันดารของโรงเรียนที่อยู่ไกลบ้านทำให้แม่บัวผันอ่านเขียนไม่ได้... แต่ก็ไม่เป็นอุปสรรคในการเล่นเพลงแต่อย่างใด...

สรุปความสามารถและผลงาน

1. มีความสามารถในการร้องเพลงที่แม่นยำหลายชนิด สามารถร้องค้นด้วยความชำนาญ มีเพลงเก่าซึ่งจดจำไว้เป็นจำนวนมาก สามารถเรียกหยิบใช้ได้ทันที เพลงที่แม่บัวผันร้องได้แก่เพลงเรือ เพลงฉ่อย เพลงอีแซว เพลงทรงเครื่อง เพลงเดินกำ เพลงพานพวง เพลงพวงมาลัย เพลงระบำบ้านไร่ เพลงขั้ว เพลงแห่นางแมว เพลงกล่อมเด็ก
2. ได้อบรมสั่งสอนเพลงพื้นบ้านให้แก่คนรุ่นหลังมาตลอด 30 ปีเศษ
3. ได้เผยแพร่เพลงพื้นบ้านตามสถาบันต่าง ๆ ตลอด 10 กว่าปีที่ผ่านมา
4. บันทึกเทปตัวอย่างเพลงพื้นบ้านภาคกลาง
5. เป็นผู้ให้ข้อมูลเรื่องเพลงพื้นบ้านแก่นักศึกษา ครูบาอาจารย์ และ สื่อมวลชน

จากประวัติชีวิตและผลงานดังกล่าวคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติให้นางบัวผัน จันทรศรี เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง(เพลงพื้นบ้าน) เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2533 และได้เข้ารับพระราชทานโล่และเข็มเชิดชูเกียรติจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานพระราชวังดุสิตเมื่อวันอาทิตย์ที่ 24 กุมภาพันธ์ 2534.....

ด้วยความมีมานะและรักเพลง แม่บัวผันเริ่มหัดเพลงตั้งแต่อายุ 13 ปี (พ.ศ. 2476) กับอาชื่ออิน พร้อม ๆ กับพี่ชายชื่อพ่อบัวเผื่อน (ถึงแก่กรรม พ.ศ. 2528) โดยถึงวันพฤหัสบดีก็ทำพิธีจับข้อมือศิษย์ผู้ที่จะหัดเอาดอกไม้ ธูป เทียน ไป ให้ครูจับข้อมือให้ทำท่ารำและต่อเพลงบทแรก ๆ ให้ ต่อจากนั้นจึงเริ่มฝึกอย่างจริงจัง เพลงฉ่อยเป็นเพลงมีขนบ มีธรรมเนียมในการเล่น และจะร้องโต้ตอบกัน นานเท่าใดก็ได้ จะเป็นวัน จะเป็นคืน หรือหลายคืนต่อกันก็ตาม เพราะฉะนั้น ผู้ที่จะร้องเพลงชนิดนี้เป็นอาชีพจึงต้องมีเพลงดับต่าง ๆ จำเอาไว้เป็นจำนวนมาก "ดับ" ในที่นี้ หมายถึงชุดต่าง ๆ บทต่าง ๆ เช่นดับผูกรัก ดับกระโต ดับชิงชู้ ดับตีหมากฝั้ว ดับแต่งตัว ฯลฯ ผู้เล่นเพลงจะต้องจำเนื้อหลัก ๆ ไว้ให้ได้ ทั้งเนื้อชาย และเนื้อหญิง ถึงเวลาเล่นใครจะร้องซักไปเข้าดับใด สามารถร้องตามต่อกันได้ ต่อจากนั้น แต่ละคนก็ต้องใช้ปัญญาของตัวเอง หมั่นท่องจำ หมั่นเติมต่อ คิดค้น แปลงอีกเชื่อมจนถึงขั้น "มุดโคลแตก" ก็เกิดปัญญาแตกฉานใครจะมาไม่ไหนก็ว่าแก้ได้หมด ถึงตรงนี้ก็เป็นการลำบาก ถ้าไม่เก่งจริงแล้วก็คงได้เพียงเป็นลูกคู่ หรือ มือสองไม่อาจเรียกเป็น "พ่อเพลง" หรือ "แม่เพลง"

"แม่บัวผัน" เป็นคนที่มีความพากเพียร และใส่ใจฝึกฝนเพลง ต่อเพลง และมีความอ่อนน้อม ถ่อมตน เมื่อไปเล่นเพลงกับคนอื่น หากได้พบผู้อาวุโสกว่าก็เข้าไปกราบไหว้ และพยายามขอความรู้ไว้ประดับตัวอยู่เสมอ เวลาที่เพลงแม่บัวผันก็จะร้องและร้องอย่างเต็มขั้นเต็มใจ คือร้องเล่นจนสุดความสามารถไม่ว่าเพลงทรงเครื่อง เพลงฉ่อย เพลงอีแซวแม่บัวผันจะสวมวิญญาณได้ทุกบทบาทไม่ว่าบทหัวหน้าหรือสาวใช้ แม่บัวผันอ่านเขียนไม่ได้ก็จริง แต่ก็ใช้ ปรากฏ และความชำนาญร้องเพลง ได้ตอบหรือแต่งกลอนบทใหม่ขึ้นโดยเรียบร้อยพร้อมเสร็จในสมองทีเดียว นับว่า ต้องใช้ความสามารถสูงกว่าการได้วิชาที่หลายเท่า เพราะต้องร้องสด ๆ คิดสด ๆ และต้องรำไปพร้อมกันด้วย นับเป็นศิลปะที่น่าทึ่ง การร้องเพลงโต้ตอบยังอาจจำได้เป็น คืน ๆ หรือหลายคืนต่อกัน หากไม่มีปัญญาพอแล้วในไม่ช้าก็จะต้องเหลืองพลา

ประวัติชีวิต

ครูแจ้ คล้ายสีทอง

ศิลปิน...ศิลปิน

ศิลปินแห่งชาติปี ๒๕๓๓

*เกิดเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2478

ณ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
บิดาชื่อ นายห้วน มารดาชื่อ นางเพี้ยน คล้ายสีทอง
เป็นบุตรชายคนเดียวในจำนวนพี่น้อง 4 คน มีคุณตาเป็น
นักสวดโหรากรรม บิดาเป็นนักแสดงโขน นักพากย์และตลกโขน
สังกัดคณะโขนวัดดอนกลาง มารดาเป็นนักร้อง

สมรสกับนางสาวบุญนะ โพธิ์ทิพย์ มีบุตร ธิดา รวม 6 คน

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 208 หมู่ 12 ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โทร. 01-4000164

การศึกษา

- จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดโบสถ์ดอนลำแพน
- นายแคล้ว คล้ายจินดา เป็นครูดนตรีไทย
- นายเฉลิม เขียวจินดา เป็นครูสอนการขับร้องเบื้องต้น
- นางสุตา เขียวจินดา เป็นครูสอนการขับร้องเบื้องต้นสูง
- นายโชติ ตรียะประณีต เป็นผู้ฝึกหัดการขับร้องอย่างไพเราะ และขับกับ
- อาจารย์มนตรี ตราโมท เป็นผู้บอกไม้เสภาสำหรับบทคู่กัน บทต่อคู่ และชมธรรมชาติ
- นางท้วม ประสิทธิ์กุล และนายประเวท กุมุท และวิธีปลีกย่อย
- นายเสรี หวังในธรรม ให้การสนับสนุน แนะนำวิธีการร้อง
- นายเจือ ชันธมาลา เป็นผู้สอนวิธีการขับเสภาไหว้ครู และเกร็ดย่อยอื่น ๆ

ประวัติการทำงานและผลงาน

เมื่ออายุได้ 17 ปี ได้เข้าทำงานที่กองยกกระบัต

อายุครบ 21 ปี เข้ารับการเกณฑ์ทหารและเข้าประจำการหน่วยเสนารักษ์ มีเวลาว่างก็จะติดตามนาย
สืบสุด ตรียะประณีต ไปในงานบรรเลงปี่พาทย์ของวงตรียะประณีต หรือวงบ้านบางลำพู จนได้เข้าเป็นนัก
ดนตรีวงตรียะประณีตหรือวงบ้านบางลำพู จนได้เข้าเป็นนักดนตรีวงตรียะประณีต และได้เป็นนายวง ผู้ตีระนาด
เอก ประจำสถานีวิทยกรรมการรักษาดินแดน เมื่อวงเลิกขาดคนแสดง ก็จะร่วมการแสดงด้วย จนได้รับบทพระ
เอก ใช้ชื่อว่า "อรุณ คล้ายสีทอง" ได้เป็นผู้ขับร้องเพลงไทย และเข้าประกวดจนได้รับรางวัลชนะเลิศของ
สถานีวิทย ว.ป.ถ. ใช้ชื่อว่า "นายอภัย คล้ายสีทอง"

พ.ศ. 2508 เข้ารับราชการในตำแหน่งคีตศิลปินจัตวา หรือตำแหน่งขับร้องเพลงไทย แผนกดุริยางค์ไทย
กองการสังคีต กรมศิลปากร ได้พยายามฝึกฝนหาความรู้อยู่เสมอจนสามารถขับและขับกับเสภาได้ดี จนได้
สมญาว่า "ช่างขับคำหอม"

ประวัติชีวิต

ขวัญจิต ศรีประจันต์

ยอดศิลปินเพลงพื้นบ้าน...แห่งยุค

ศิลปินแห่งชาติปี ๒๕๓๙

นามเดิม   เกลียว   เสร็จกิจ
 เกิด   วันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2490
 สถานที่เกิด   อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี
 ปัจจุบัน   อายุ 50 ปี
 ชื่อบิดา-มารดา   นายอึ้ง   นางปลด   เสร็จกิจ

ผลงานดีเด่น

- * ได้รับโล่เชิดชูให้เป็นผู้ที่มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมสาขาศิลปะพื้นบ้านภาคกลางจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- * เป็นผู้เชี่ยวชาญในการร้องเพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงอีแซว เพลงฉ่อย เพลงเกี่ยวข้าว
- * เจ้าของเพลง “กับข้าวเพชฌฆาต”
- * ร้องเพลงฉ่อย แะนำสุพรรณบุรี

นางเกลียว เสร็จกิจ เป็นศิลปินพื้นบ้านที่มีชื่อเสียง ในนาม “ขวัญจิต ศรีประจันต์” เริ่มฝึกร้องเพลงพื้นบ้านกับครูไสว วงษ์งาม และครูบัวผัน จันทร์ศรี ตั้งแต่อายุได้ 15 ปี เป็นผู้สนใจในเพลงพื้นบ้าน ประกอบกับมีพรสวรรค์ทางด้านนี้ ทำให้สามารถร้องเพลงพื้นบ้านได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเพลงอีแซวเป็นแม่เพลงที่มีไหวพริบปฏิภาณ ลำนวนกลอนคมคายเป็นที่จับใจของผู้ชม สามารถนำเหตุการณ์ปัจจุบันมาเขียนเป็นเพลงอีแซว เพื่อสอดแทรกเนื้อหาด้านคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชนได้อย่างมีศิลปะ ทำให้มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของคนทั่วประเทศ จนกลายเป็นสัญลักษณ์ของแม่เพลงพื้นบ้านแห่งจังหวัดสุพรรณบุรี นอกจากนั้น นางเกลียว เสร็จกิจ ยังเป็นวิทยากรพิเศษ ให้ความร่วมมือแก่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี อนุรักษ์ส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านมาโดยตลอด มีความกตัญญูเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นที่ปรากฏต่อสาธารณชน เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

นางเกลียว เสร็จกิจ จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (เพลงพื้นบ้าน-อีแซว) ประจำปีพุทธศักราช 2539

ประวัติชีวิต

สุรพล สมบัติเจริญ

นามจริง	นายลำดวน สมบัติเจริญ
เกิด	วันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2473
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 245 ถนนนางพิม อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อบิดา-มารดา	นายเปลื้อง นางวงศ์ สมบัติเจริญ
พี่น้อง	6 คน คือ อุดม, ลำดวน, จินดา, เฉลียว, ไสว, สมาน
ผลงานเพลง	น้ำตาลาวเวียง (บันทึกเสียงเพลงแรก พ.ศ. 2496) ซุชกสองกุมาร (คนรู้จักเป็นเพลงแรก พ.ศ. 2496) โตดรัม (ดังมากในหมู่ทหาร) ลิ้มไม่ลง (มักเรียกว่า "ไม่ลิ้ม" ดังสนั่นทั่วประเทศเพลงแรก พ.ศ. 2502) ลิปหกปีแห่งความหลัง (บันทึกเสียงเพลงสุดท้าย พ.ศ. 2511) เสียแล้วเสียไป (แต่งไว้เป็นเพลงสุดท้ายแค่ท่อนเดียว) ผลงานเพลงทั้งร้องทั้งแต่งให้ลูกศิษย์ประมาณ 300 เพลง
เสียชีวิต	16 สิงหาคม พ.ศ. 2511 (เวลา 01.00 น. เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2511)
สถานที่เสียชีวิต	หน้าวิกแสงจันทร์ วัดหนองปลาไหล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม
มาปณกิจศพ	16 สิงหาคม พ.ศ. 2512 ณ วัดมกุฏกษัตริยาราม
รวมอายุ	37 ปี 10 เดือน 23 วัน

ประวัติชีวิต

เมืองมนต์ สมบัติเจริญ

นามจริง	นายจรูญ สุรวัักษ์
เกิด	ปี พ.ศ. 2481
สถานที่เกิด	บ้านบางตาล ตำบลคอนมะสังข์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
ชื่อบิดา-มารดา	นายมี นางเล็ก สุรวัักษ์
การศึกษา	จบมัธยมศึกษา
ผลงานดีเด่น	นักร้องลูกทุ่ง เจ้าของเพลง "กลับเถิดเถิดเจ้า" "อุ้มลูกตามเมีย" "เก็บเงินแต่งงาน" ฯลฯ

ประวัติชีวิต

ไวพจน์ เพชรสุพรรณ

นามจริง นายพาน สกุนี
 เกิด วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2485
 สถานที่เกิด ตำบลวังน้ำเย็น อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
 ปัจจุบัน อายุ 55 ปี
 ชื่อบิดา-มารดา นายอำ นางจำปี สกุนี
 การศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
 ผลงานดีเด่น

- นักร้องเพลงลูกทุ่ง เจ้าของเพลง "แดงเผาตาย" "หนุ่มนารอนาง"
"สาละวันรำวง" "แบ่งสมบัติ" ฯลฯ
- ร้องเพลงช่วยคู่กับขวัญจิต ศรีประจันต์ ในชุด "แนะนำจังหวัดสุพรรณบุรี"

ประวัติชีวิต

สุเทพ โชคสกุล

นามเดิม นายสัจด์ โชคสกุล
 เกิด วันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2470
 สถานที่เกิด ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
 ปัจจุบันอายุ 70 ปี
 ชื่อบิดา-มารดา นายเวส นางแม่ โชคสกุล
 อาชีพ รับราชการครู
 ผลงานดีเด่น

- ชนะเลิศการประกวดร้องเพลง "ค่าน้ำนม" ของ จังหวัดสุพรรณบุรี
- เป็นศึกษานิเทศก์ที่มีผลงานดีเด่นโดยเป็นผู้นำเพลงมาสอนหนังสือเป็นคนแรกแห่งประเทศไทย
- เป็นผู้แต่งเพลง "ชีวิตครู" "แม่พิมพ์ของชาติ"
- ได้รับการยกย่องว่าเป็น "ราชาเพลงประกอบการเรียน"
- ได้รับโล่เพลงเกียรติยศในงานกิ่งศตวรรษ เพลงลูกทุ่งไทย จากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2532

ประวัติชีวิต

สายันท์ สัญญา

นามจริง	นายสายันท์ ดีเสมอ
เกิด	วันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2496
สถานที่เกิด	อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี
ปัจจุบันอายุ	43 ปี
ชื่อบิดา-มารดา	นายอ่อง นางบุญช่วย ดีเสมอ
การศึกษา	จบจากโรงเรียนบ้านป่าสะแก
ผลงานดีเด่น	นักร้องดีเด่นเสาศาสนาทองคำ ปี พ.ศ. 2521 เจ้าของเพลง "ลูกสาวผู้การ" "รักเธอเท่าฟ้า" "ลั่นเกล้าเผ่าไทย" ฯลฯ

ประวัติชีวิต

ศรเพชร ศรสุพรรณ

นามจริง	นายบุญทัน คล้ายละมั่ง
สถานที่เกิด	อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ชื่อบิดา-มารดา	นายเท็ง นางหมก คล้ายละมั่ง
การศึกษา	จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ผลงานดีเด่น	นักร้องเพลงลูกทุ่งระดับเสาศาสนาทองคำ ปี 2518 ด้วยเพลง "ข้าวไม่มีขาย" "เข้าเวรรอ" "ใจจะขาด" ฯลฯ

ประวัติชีวิต

ดำ แดนสุพรรณ

ชื่อ ดำ แดนสุพรรณ (เสียชีวิตแล้ว)

ภูมิลำเนา อ. อุทอง จ. สุพรรณบุรี

มีพี่น้องทั้งหมด 5 คน

ครอบครัว มีบุตร 5 คน

ผู้สนับสนุน นายพรชัย สร้อยเพชร

ผลงาน เพลงแรกที่บันทึกเสียงปี 2511 เพลงถึงพี่จะดำ

เพลงที่สร้างชื่อเสียง ถึงพี่จะดำ, รักกับพี่ดีเน

มารัก, เสียหายจริงๆ, ปั่นแก้ม, จะทำอิท่าไหน, อยู่ดีกว่าตาย, คนสมัยนี้ ฯลฯ

เกียรติยศ -ประกาศนียบัตรนักร้องกิตติมศักดิ์

-ได้รับการไหวตเสียงจากสหรัฐอเมริกาให้เป็นนักร้องลูกทุ่งที่มีเสียงเป็นลูกทุ่งจริงๆ 3 คน คือ ดำ

แดนสุพรรณ, สุพล สมบัติเจริญ, ทม นทีทอง

-นำวงดนตรีเข้าประกวด วงดนตรีลูกทุ่งน้องใหม่ไทยที่.ว.ช่อง 3 ยุคแรกตั้งสถานีได้รางวัลชนะเลิศ

-12 กันยายน 2532 ได้รับรางวัลพระราชทานเพลงดีเด่นจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม

บรมราชกุมารี เนื่องในการจัดงานกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ในเพลง "รักกับพี่ดีเน" แต่งโดย กานท์ กาญจนวงศ์

- 18 กันยายน 2537 ได้รับพระราชทานเกียรติบัตรจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช

กุมารี

เนื่องในการจัดงาน "กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่ง...สืบสานคุณค่าวัฒนธรรมไทย" สองรางวัล ใน

เพลง "คนสมัยนี้" และเพลง "อยู่ดีกว่าตาย" แต่งโดย กานท์ กาญจนวงศ์ ทั้ง 2 เพลง

ประวัติชีวิต

เสริย์ รุ่งสว่าง

นามจริง

นายบุญลือ รุ่งสว่าง

เกิด

ปี พ.ศ. 2498

สถานที่เกิด

อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อบิดา-มารดา

นายบุญ นางชื่น รุ่งสว่าง

การศึกษา

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลงานดีเด่น

นักร้องเพลงลูกทุ่ง เจ้าของเพลง "ไม้เรียว"

"ไอ้หนุ่มรถซุง" จดหมายจากแม่, เทพธิดาผ้าซิ่น ฯลฯ

ประวัติชีวิต

พุ่มพวง ดวงจันทร์

นามจริง   นางรำพึง จิตรหาญ

เกิด   วันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2504

สถานที่เกิด   ตำบลบ่อสุพรรณ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อบิดา-มารดา   นายสำราญ นางเล็ก จิตรหาญ

ผลงานดีเด่น   เป็นราชินีเพลงลูกทุ่งของเมืองไทย มีผลงานเพลงมากมาย เจ้าของเพลงดัง

“สาวนาสั่งแฟน” “หนูไม่รู้” “นัดพบที่หน้าอำเภอ” ฯลฯ

นามจริง   นายยืนยง โอภากุล

เกิดเมื่อปี   พ.ศ. 2497

ปัจจุบัน   อายุ 43 ปี

ชื่อบิด-มารดา   นายมนัส นางจงจิน โอภากุล

การศึกษา   ปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัย มาบัวร์ ประเทศฟิลิปปินส์

ผลงานดีเด่น   เจ้าของวงดนตรี “ดาราบาว” เจ้าของเพลง “เมตวิไทยแลนด์” “หนุ่มสุพรรณ” “ดวงเจดีย์” “วลดีมิทไทยแลนด์” “กบิลง” “บิวลอย”

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

- * แต่งเพลงและร้องเพื่อชาวสุพรรณบุรี และเพื่อชาติ
- * จัดโครงการห้องสมุดแจกจ่ายหนังสือสำหรับเด็ก
- * ร่วมจัดสร้างอนุสาวรีย์ และสมาคมศิษย์เก่าภรรณสุตา
- * เป็นนักอนุรักษ์ธรรมชาติ

กฤษพร อินสว่าง

เกิดวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2508

สถานที่เกิด ตำบลบ้านกร่าง อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ปัจจุบันอายุ 32 ปี

ชื่อบิดา-มารดา นายสมนึก นางพรทิพย์ อินสว่าง

การศึกษา ปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลงานดีเด่น

- นักร้องเพลงไทยสากล เจ้าของเพลง “ไบไบ” “นางฟ้า” “เธอผู้ห่างไกล”
- รางวัลสี่สีนอวอร์ด ยอดเยี่ยม 4 รางวัล คือ
  1. นักแต่งเพลงยอดเยี่ยม
  2. โปรดิวเซอร์ยอดเยี่ยม
  3. ศิลปินเดี่ยวยอดเยี่ยม
  4. อัลบั้มยอดเยี่ยม

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ร้องเพลงให้แก่การกีฬา เช่น “ดอนเจดีย์เกมส์” และ “เพลงชาติไทย”

ยุ้ย ญาติเยอะ (จรียา ปรีดากุล)

บ้านเกิด...สองพี่น้อง

ผลงาน เพลงตายยาก, ห่วงพี่

นักร้องลูกทุ่งขวัญใจมหาชนปี 2540

ประกายเพชร สรหงษ์

บ้านเกิด...สามชุก

ผลงาน....หลงป่า , รุ่งแจ้งแสงทอง ฯลฯ

หนังสืออ้างอิง

- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. ห้องสมุดประชาชน:มิติใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2538.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. "เฉลิมราชกุมารี" แนวทางใหม่การจัดห้องสมุดประชาชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เทตแอนซ์เจนารัลพับบลิค, 2536.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. "กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งสี่ประสานคุณค่าวัฒนธรรมไทย" 18 กันยายน 2537. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สมใจการพิมพ์, 2537.
- ชะม้าย ทองสวัสดิ์, พลิกโฉมหน้าใหม่ห้องสมุดประชาชน"เฉลิมราชกุมารี". ราชบุรี : โรงพิมพ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง, 2539.
- สุพรรณบุรี, จังหวัด. 400 ปี ยุทธหัตถี. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฟิวเจอร์เพลส, 2535.
- สุพรรณบุรี, จังหวัด. ศักยภาพสุพรรณบุรี. กรุงเทพฯ : บิสิเนสสมาร์เก็ตติ้ง, 2540.

รายนามผู้มีอุปการะคุณ

ในการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน "เฉลิมราชกุมารี" อำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	จำนวนเงิน
1.	พระเทพสุวรรณโมลี	800,000.-
2.	กองทุนสมเด็จพระนเรศวรมหาราช วัดดอนเจดีย์	800,000.-
3.	นายขรรค์ชัย บุนปาน	1,000,000.-
4.	นายเฉลียง นางคลับ พลเสน	113,000.-
5.	นายอำนาจ นิมพันธ์	130,000.-
6.	นางประจักษ์ นิมพันธ์	100,000.-
7.	นางสาวรัชดากร นิมพันธ์	100,000.-
8.	นายชาติชาย รวมเมฆ	100,000.-
9.	นางศิริพร รวมเมฆ	100,000.-
10.	นายพนมศักดิ์ พงษ์บุญญฤทธิ์	100,000.-
11.	นายเชาว์ ศิลปโชติ	40,000.-
12.	นายสุพรรณ นางอัมภา ตันรัตนวงศ์	30,000.-
13.	นายไพโร นางสุพิศ ศิลปโชติ	30,000.-
14.	นายบัญญัติ นางเจ็ดहुง จันทร์สีมา	30,000.-
15.	นายศรีวิชัย นางสุภา บุญศรีสุวรรณ	20,010.-
16.	นายประชุม พวงสมบัติ	20,000.-
17.	นายสุรภักษ์ นางจินดา โกลากุล	20,000.-
18.	นายแถม นางคำ เวชวิฐาน	20,000.-
19.	นายสวัสดิ์ นางน้ำนอง เป้ามีพันธ์	20,000.-
20.	นางสุนิสา สิ้นไพบูลย์ผล	20,000.-
21.	นายมนัส นางนิศย์ คุณากรตันติกุล	140,000.-
22.	นางบัวกลาย นารักษ์	18,000.-
23.	นางละมุล อรุณโชติ	18,000.-
24.	นางสาวอุ้น จงสมจิตต์	18,000.-
25.	นางน่วม โกลากุล	10,609.-
26.	นายประทีป นางศกกา เขื่อสุวรรณ	15,050.-
27.	นางนุปผา แสงภู	10,030.-
28.	คุณเกษร ศรีโสภาค	10,009.-
29.	นายประดิษฐ์ บุญศรีสุวรรณ	10,000.-
30.	นายเฉลิม นางแค บัวเอี่ยม	10,000.-
31.	นางสาวสอชิง กฤตลักษณ์	10,000.-
32.	นางบุญส่ง เปล่งศรีประภา	10,000.-
33.	นายอรรพล นางวัลยา พงษ์กิตติโรจน์	10,000.-
34.	นางสุภา ตันตระกูล	10,000.-
35.	นางอุษา เศษชะพานิช	10,000.-

36.	นางวัชรา เรือนใจมัน	10,000.-
37.	นางลักขณา บุญศรีสุวรรณ	10,000.-
38.	นายมานัส นางนิภา บุญศรีสุวรรณ	10,000.-
39.	นางอุทัยวรรณ บุญศรีสุวรรณ	10,000.-
40.	นายสุเวทย์ วัฒนมงคลศิลป์-นางสุนันทา บุญศรีสุวรรณ	10,000.-
41.	นางกิมลือ สิริโกคาทรัพย์	10,000.-
42.	นางปวี จงสมจิตต์	10,000.-
43.	นายฉรงค์ นางกิมขวัญ เกิดแก้ว	10,000.-
44.	นายสนชัย นางภัศรา เล็กสมบูรณ์	10,000.-
45.	นายธนู นางนวลจันทร์ เล็กสมบูรณ์	10,000.-
46.	นางสาวอัมพร สุวรรณประทีป	10,000.-
47.	นางสาวกัลยา แสงอินทร์	10,000.-
48.	นางสาวดวงพร รวมเมฆ	10,000.-
49.	นางนฤมล เอี่ยมศดุง	10,000.-
50.	นายสมบัติ นางสุภาพร เสี่ยงหลวง	10,000.-
51.	นางบุญศรี นพศิริวงศ์	10,000.-
52.	นางใบ สิงห์จ้อย	10,000.-
53.	นายสัจด์ นางนงนุช ประดิษฐ์สุวรรณ	10,000.-
54.	นางสุนล ชีวีรัตน์รวางศ์	10,000.-
55.	นายบุญช่วย นางมณฑา ลำพา	10,000.-
56.	นายชาญ นางจรรยา ศิลปโชติ	10,000.-
57.	นายสุนทร นางลำไย ลี้วิบูลย์ศิลป์	10,000.-
58.	นางเพียร อัยรัตน์	10,000.-
59.	นายไพบูลย์ นางพรพรรณ ลี้วิบูลย์ศิลป์	10,000.-
60.	นายสมศักดิ์ นางนงเยาว์ จรวงศ์	10,000.-
61.	นายสมิท นางกี ชินสุวรรณ	10,000.-
62.	นายดี นางเสก ฉิมพันธ์	10,000.-
63.	นางย้วน กันพงษ์	10,000.-
64.	นายสนั่น นางเรียม ฉิมพันธ์	10,000.-
65.	นางคล้าย บุญมาก	10,000.-
66.	นางวันเพ็ญ โหลสกุล	10,000.-
67.	นายสมศักดิ์ ถาวร	10,000.-
68.	นายกิตติศักดิ์ นางสันต์ จิตรนพคุณ	10,000.-
69.	นายอนันต์ นางลำควน อินทุमार	10,000.-
70.	นายสุทนต์ นางสร้อยทอง วงศ์ทอง	10,000.-
71.	นายไพฑูรย์ นางกนกวรรณ จารุอารยพันธ์	10,000.-
72.	นายมนัส นางนิตยา	10,000.-
73.	นายคณัย นางเกษิณี เสถียรมาตร	10,000.-
74.	นายสุรพล นางอัญชลี ตั้งสุทธีวงษ์	10,000.-
75.	นายเที่ยง นางสาวาท ฉิมพันธ์	10,000.-
76.	นายสุวัฒน์ นางชูชีพ สุขสถาพรพันธ์	20,000.-
77.	นายสาตี แยมพงษ์	10,000.-
78.	นายประเทือง นางลำควน เกตุแก้ว	10,000.-
79.	นายเอี่ยม นางไฉ่ อินทวงษ์	10,000.-
80.	นายสุธรรม จางขจรศักดิ์	10,000.-

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	จำนวนเงิน
81.	นายณัฐพงศ์ เชี่ยวชาญวิทย์กุล	10,000.-
82.	นายหวัง ชื้อหลง	10,000.-
83.	นายสมหวัง หวังสาริต	10,000.-
84.	นายหวัง ชิงโสง	10,000.-
85.	นายชู กวางหมิง	10,000.-
86.	นายสมชาย ลิมศิริรัตนกุล	10,000.-
87.	นายเอกชัย ปิงเกรียงไกร	10,000.-
88.	นายหลิว ชิงอัน	10,000.-
89.	นางเจิงเม่ฮง	10,000.-
90.	นางหลิน เชียวฮัว	10,000.-
91.	นางพนิดา เลิศวิชัยชาญ	10,000.-
92.	นางไฉ่ จินเคอ	10,000.-
93.	นายจั้ง อุ่นหมิง	10,000.-
94.	นายจวง ว่านหนิน	10,000.-
95.	นายเหอ หย่งผู	10,000.-
96.	นายซือ เจิงเจียน	10,000.-
97.	นายเงิน อุ่นยวย	10,000.-
98.	นายเจียง หลินทัว	10,000.-
99.	นายฉี ลิงทัว	10,000.-
100.	นายหลี่ เวียเฉิน	10,000.-
101.	นายหลี่ เวียเฉิน	10,000.-
102.	นายอู๋ บี้ฮวง	10,000.-
103.	นายโลว ชิงหนาน	10,000.-
104.	นายหยง เกาซาง	10,000.-
105.	นายเหอ หมิงเฟย	10,000.-
106.	นางหลิน หวงแม	10,000.-
107.	นายสมศักดิ์ ลากธีรวุฒิ	10,000.-
108.	นายเชาว์ นางเล็ก อุดมศักดิ์	10,000.-
109.	นายไย สิงห์จ้อย	10,000.-
110.	นายสุมิตร นางวาสนา ทวีเกษม	15,000.-
111.	นายประสงค์ นางอารีวรรณ จารุอารยนันท์	15,000.-
112.	นางไฉ่ ทิพย์สถาพกุล	10,000.-
113.	นายโกวิท นางสมใจ ทวีเกษม	10,000.-
114.	นางปราณี ไตรรัตน์ภักดิ์	10,000.-
115.	นายชูฤทธิ์ กองพุด	10,000.-
116.	นายบุญชู นางบุญปลูก สกุลพราหมณ์	10,000.-
117.	นางลัดดา สิริเนตรเมธีกุล	10,000.-
118.	พ.ด.ด.เกียรติศักดิ์ นางศรีสมร สุขทรัพย์	10,000.-
119.	นางสาวอุงเงิน อินทร์ประยงค์	10,000.-
120.	นายวันชัย นางสมใจ เสวตนันท์กุล	10,000.-
121.	นายสุนทร นางพรทิพย์ พูลสวัสดิ์	50,000.-
122.	นายประวิทย์ นางกิตติมา พูลสวัสดิ์	50,000.-
123.	นางดาหวัน ทองไพรวลัย	10,000.-
124.	นางชิงว้อย โชคสมงาม	10,000.-
125.	พระครูปริยัติวารกรณ์(รองเจ้าคณะอำเภอคอนเจดีย์)	20,000.-
126.	นายวิสูตร นางพิมพ์ใจ ต้นติวีไล	20,000.-
127.	นายชำนาญ นางวิไล อัครไพศาลกุล	10,000.-

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	จำนวนเงิน
128.	นางลมัย เนตรศิระวิเชียร	10,000.-
129.	นางดวงเดือน ป่าทาน	10,000.-
130.	นายประภัทร โพรสุรน	100,000.-
131.	นายสวัสดิ์ นางกัลยา ตระกูลโรจน์	100,000.-
132.	นายประสงค์ นางจุฑามาศ โพรสุรน	100,000.-
133.	นายค้อย นางลำไย โอฬารสุวรรณชัย	10,000.-
134.	นางเจ็กลั้ง แซ่สง	10,000.-
135.	นางอัญชลี พลุอำไพ	10,000.-
136.	นายบุญส่ง นางชีวเล็ก ใจห้องใส	100,000.-
137.	กองสลากกินแบ่งรัฐบาล (โดยนายประภัทร โพรสุรน)	500,000.-
138.	คุณบรรจง พงษ์ศาสตร์ (ผ้าป่า)	426,868.-
139.	นางมณี พานิช	10,000.-
140.	คุณวิสิทธิ์ น้อยพันธ์	90,648.-
141.	ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร	220,000.-
142.	ผ้าป่าชาวดอนเจดีย์	613,269.-
143.	คุณสงวน คุณอภิรัตน์ คุณอนุรักษ์ ตั้งการระกุล	219,564.-
144.	คุณแม่แป้ง ตายละเอียด	1,000,000.-
145.	นายประสาร นางทัศนีย์ สันทิสปัญญา	20,000.-
146.	นายสรรค นางประจวบ อารยางกูร	20,000.-
147.	นางสาวกานดา อารยางกูร และ นายธวัช นางนุบผา คณิตกุล	10,000.-
148.	ผู้บริจาครายย่อย	107,000.-
149.	ดร.งามจิต สุวณิชย์กุล	50,000.-
150.	นายปราโมทย์ นางสุมาลัย เนตรสว่าง	10,000.-
151.	นายประชุม นางละเอียด พลเดช	10,000.-
152.	นายมานิซ นางสุนทรา สถาปนาพิทักษ์กิจ	20,000.-
153.	บริษัท มติชน จำกัดและบริษัทในเครือ(ทั้งสิ้น ๓๖)	1,316,250.-
154.	นายอนันต์ อารีชนะนรากุล	10,000.-

คณะกรรมการ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

1. พระเทพสุวรรณ โมลี	เจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี
2. พระราชปริยัติสุธี	รองเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี
3. พระครูอดุลย์กิจจารุ	ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดป่าเลไลย์วรวิหาร
4. พระครูสิทธิวิธธรรมาภินันท์	เจ้าอาวาสวัดมะนาว
5. พระมหานิกม	เลขานุการสำนักงานคณะกรรมการคณะสงฆ์วัดป่าเลไลย์ จังหวัดสุพรรณบุรี
6. นายประชุม พลเดช	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี
7. นายศิวกันท์ ปทุมสูติ	สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี
8. นายชะม้าย ทองสวัสดิ์	ศึกษานิเทศก์ 8 กรมการศึกษาออกโรงเรียน

คณะกรรมการดำเนินงาน

1. นายชวโรจน์ กองอำเภอ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครนายก ประธานกรรมการ
2. นายสัจด์ ประดิษฐสุวรรณ	ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอดอนเจดีย์ รองประธาน
3. นายสมพงษ์ เคนผะพงษ์	ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอขามเฒ่า คณะทำงาน
4. นายมนตรี ศรีน่วมทอง	ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอศรีประจันต์ คณะทำงาน
5. นายเอก เรืองเชื้อเทมือน	ผู้ช่วยบรรณธิการหนังสือพิมพ์ข่าวสด คณะทำงาน
6. นายเฉลย ไพรีเผื่อนบ่อ	ออกแบบกราฟิก / กรรมการและเลขานุการ
7. นายสมนต์ วัฒนอักษร	ทีมขงกราฟิก

พร้อมมิตรการพิมพ์

- สาขา 1 โทร. 437-1725, 439-6257 แฟกซ์. 437-1725
สาขา 2 โทร. 8645314-5 แฟกซ์. 8645314

**คณะผู้ก่อตั้ง ห้องสมุดประชาชน
"เฉลิมราชกุมารี" อำเภอดอนเจดีย์**

พระเทพสุวรรณโมลี	ประธานอำนวยการ
พระราชปริยัติสุธี	ประธานดำเนินการ
พระครูอดุลกิจจาทร	เลขาฝ่ายอำนวยการ
พระครูสิทธิวิธานภินันท์	เลขาฝ่ายดำเนินการ
พระมหาประไพ ปุณฺณกาโม	ควบคุมการก่อสร้าง

นายประทุม พลเดช	ประธานที่ปรึกษา
นายชาโรจน์ ทองอำไพ	ที่ปรึกษา
นายสังข์ ประดิษฐ์สุวรรณ	เลขาฝ่ายจัดการ
นายเฉลย โพธิ์เมื่อน้อย	ออกแบบ/ควบคุมการผลิต
นายชัยรงค์ ว่างวงศ์ทอง	
นายยศกมล สุวิชาญบุญ	
นายเมืองสิงห์ จันทร์ฉาย	
นายวิศิษฐ์ พิมพ์พิมพ์	จิตรกร
นายพรเทพ สุขไธจีน	จิตรกร
นายมนัสชัย อนันตภูมิ	ผลิตสื่อ

ขอขอบคุณ..

คณะผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนทุกอำเภอในจังหวัดสุพรรณบุรี
คณะครูอาสาสมัครฯ และคณะทำงาน "สานฝัน" ห้องสมุดประชาชน
"เฉลิมราชกุมารี" อำเภอดอนเจดีย์

พระเมตตาทุกอณูมิตรแห่งโลก

ภาพชุดเกล้าทูลกระหม่อมถวาย
คราวเสด็จฯ เปิดห้องสมุดประชาชน 'เฉลิมราชกุมารี'
อำเภอคอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี

ร่วมกันทำให้ทั่วโลกอ่านออกเสียงได้
let's join in making a literate world
ลิ่วหวี